

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

**ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ**

Ακαδημαϊκό έτος 2008-2009

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2009

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	9
 1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.....	 11
1.1. <i>Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας.....</i>	11
1.2. <i>Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάσθηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.</i>	13
1.3. <i>Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.</i>	14
 2. Παρουσίαση του Τμήματος.....	 15
2.1. <i>Γεωγραφική θέση του Τμήματος</i>	15
2.2. <i>Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος</i>	15
2.2.1. <i>Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).</i>	17
2.2.2. <i>Αριθμός και κατανομή των φοιτητών κατά την τελευταία πενταετία.</i>	18
2.2.3. <i>Αναθέσεις Διδασκαλίας σε Εξωτερικούς Συνεργάτες.</i>	19
2.3. <i>Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.</i>	21
2.4. <i>Διοίκηση του Τμήματος.....</i>	25
2.4.1. <i>Θεσμοθετημένες Επιτροπές που λειτουργούν στο Τμήμα</i>	25
2.4.2. <i>Εσωτερικοί κανονισμοί που υπάρχουν στο Τμήμα.....</i>	25
2.4.3. <i>Διάρθρωση Τμήματος.....</i>	25

2.5. Οι Φοιτητές του Τμήματος.....	26
2.5.1. <i>Πως εγγράφεται ο Φοιτητής του Τμήματος.....</i>	26
2.5.2. <i>Η Φοίτηση στο Τμήμα.....</i>	26
2.6. Συμπεράσματα	30
 3. Προγράμματα Σπουδών.....	 31
3.1. <i>Περιγραφή του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) και αναφορά του ΠΠΣ στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας</i>	31
3.2. <i>Διάρθρωση του Προγράμματος Σπουδών.....</i>	32
3.3. <i>Αλληλουχίες Μαθημάτων.....</i>	36
3.4. <i>Απαιτούμενα για την Λήψη Πτυχίου.....</i>	37
3.5. <i>Ωρολόγιο Πρόγραμμα</i>	41
3.6. <i>Δομή-Συνεκτικότητα του ΠΠΣ</i>	41
3.7. <i>Εξεταστικό Σύστημα</i>	42
3.8. <i>Πρακτική Άσκηση</i>	43
3.9. <i>Πτυχιακή Εργασία.....</i>	44
3.10. <i>Απόφοιτοι Τμήματος.....</i>	46
3.11. <i>Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών.....</i>	48
3.11.1. <i>Erasmus</i>	48
3.11.2. <i>Interreg III.....</i>	49
3.11.3. <i>Διεθνείς Συνεργασίες.....</i>	49

3.11.4. <i>Αλλοδαποί Φοιτητές.....</i>	51
3.12. <i>Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.....</i>	51
3.13. <i>Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.....</i>	51
3.14. <i>Συμπεράσματα</i>	52
4. Διδακτικό Έργο.....	55
4.1. <i>Περιγραφή του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) και αναφορά του ΠΠΣ στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας</i>	55
4.1.1. <i>Υψηλ, Μαθησιακοί Στόχοι και Προσδοκώμενα Αποτελέσματα Μαθημάτων</i>	55
4.1.2. <i>Ωρολόγιο Πρόγραμμα Μαθημάτων</i>	57
4.2. <i>Εκπαιδευτικά Βοηθήματα</i>	58
4.3. <i>Μέσα και Υποδομές.....</i>	59
4.3.1. <i>Μέσα και Υποδομές του Παραρτήματος.....</i>	59
4.3.2. <i>Μέσα και Υποδομές του Τμήματος</i>	61
4.4. <i>Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.....</i>	62
4.4.1. <i>Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην αίθουσα διδασκαλίας και στα Εργαστήρια</i>	62
4.4.2. <i>Υποστήριξη Διδασκαλίας με ΤΠΕ</i>	63
4.5. <i>Συνεργασία Διδασκόντων – Διδασκομένων.....</i>	69
4.5.1. <i>Αναλογίες Διδασκόντων-Διδασκομένων.....</i>	69
4.5.2. <i>Ωρες Γραφείου – Επικοινωνία με Διδάσκοντα</i>	70
4.6. <i>Αποτελεσματικότητα και Ποιότητα Διδακτικού Έργου</i>	70

4.6.1. Διδακτικές Μέθοδοι και Επιδόσεις Φοιτητών.....	70
4.6.2. Αποτελεσματικότητα Διδακτικού Προσωπικού	74
4.7. Σύνδεση Διδασκαλίας με Έρευνα.....	77
4.8. . Εκπαιδευτικές Συνεργασίες του Τμήματος με Διεθνή και Ελληνικά Εκπαιδευτικά Κέντρα και με το Κοινωνικό Σύνολο	78
4.8.1. Εκπαιδευτικές Συνεργασίες με Ελληνικά Εκπαιδευτικά Κέντρα	78
4.8.2. Εκπαιδευτικές Συνεργασίες με Διεθνή Εκπαιδευτικά Κέντρα	79
4.8.3. Εκπαιδευτικές Συνεργασίες με Φορείς και το Κοινωνικό Σύνολο	80
4.9. Κινητικότητα Διδακτικού Προσωπικού και Φοιτητών	82
4.10. Συμπεράσματα.....	84
5. Ερευνητικό Έργο.....	87
5.1. Προαγωγή της Έρευνας στο Τμήμα.....	87
5.2. Χρηματοδοτούμενα Ερευνητικά Προγράμματα.....	88
5.3.Ερευνητικές Υποδομές	89
5.4.Επιστημονικές Δημοσιεύσεις	90
5.5.Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου	91
5.6.Ερευνητικές Συνεργασίες του Τμήματος	92
5.7. Διακρίσεις-Βραβεία	93

5.8.Ερευνητικό Έργο των Εκτάκτων Συνεργατών του Τμήματος	94
5.9.Συμπεράσματα.....	95
6. Σχέσεις με Κοινωνικούς/Πολιτιστικούς/Παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς	97
6.1. Συνεργασίες με Κοινωνικούς/Πολιτιστικούς/Παραγωγικούς (ΚΠΠ) Φορείς	97
6.2. Η Δυναμική του Τμήματος για Ανάπτυξη Συνεργασιών με ΚΠΠ Φορείς	99
6.2.1. Ανάπτυξη Μηχανισμών Συνεργασίας με ΚΠΠ Φορείς	99
6.2.2. Συμμετοχή των Μελών ΕΠ στις Συνεργασίες με ΚΠΠ Φορείς	100
6.2.3. Η Αντιμετώπιση των Συνεργασιών από τους ΚΠΠ Φορείς	101
6.2.4. Αξιοποίηση Υποδομών για Συνεργασία με ΚΠΠ Φορείς	101
6.3. Δραστηριότητες του Τμήματος για την Ενίσχυση Συνεργασιών με ΚΠΠ Φορείς	101
6.4. Σύνδεση της Συνεργασίας με ΚΠΠ Φορείς με την Εκπαιδευτική Διαδικασία	102
6.5. Συμβολή του Τμήματος στην Τοπική, Περιφερειακή και Εθνική Ανάπτυξη	103
6.6. Συμπεράσματα.....	104
7. Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης.....	105
7.1. Η Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Τμήματος	105
7.2. Η Διαδικασία Διαμόρφωσης Στρατηγικής Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Τμήματος	108
7.3. Στοιχεία και Δείκτες για τον Αποτελεσματικό Σχεδιασμό της Ακαδημαϊκής	

<i>Ανάπτυξής του Τμήματος</i>	110
7.4. Προσέλκυση Μελών Ακαδημαϊκού Προσωπικού Υψηλού Επιπέδου	111
7.5. Προσέλκυση Φοιτητών Υψηλού Επιπέδου	111
7.6. Συμπεράσματα.....	112
8. Διοικητικές Υπηρεσίες και Υποδομές.....	113
8.1.Αποτελεσματικότητα των Διοικητικών και Τεχνικών Υπηρεσιών.....	113
8.1.1. Ανάπτυξη Μηχανισμών Συνεργασίας με ΚΠΠ Φορείς	113
8.1.2. Παρεχόμενες Υπηρεσίες και Ωράριο Λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος για την Εξυπηρέτηση των Αναγκών του Διδακτικού Προσωπικού και των Φοιτητών	113
8.1.3. Συνεργασία των Διοικητικών Υπηρεσιών του Τμήματος με την Κεντρική Διοίκηση του Ιδρύματος	114
8.1.4. Στελέχωση Εργαστηρίων	114
8.2. Υπηρεσίες Φοιτητικής Μέριμνας	114
8.2.1. Ο Θεσμός του Σύμβουλου Καθηγητή	114
8.2.2. Πρόσβαση και Αξιοποίηση των ΤΠΕ	115
8.2.3. Υπηρεσίες Υποστήριξης Φοιτητών	115
8.2.4. Συμμετοχή των Φοιτητών στη Ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος	116
8.3.Υποδομές Πάσης Φύσεως που Χρησιμοποιεί το Τμήμα	116
8.4.Βαθμός Διαφάνειας και Αποτελεσματικότητα στη Διαχείριση Οικονομικών Πόρων.....	117
9. Συμπεράσματα.....	119
9.1.Θετικά και Αρνητικά Σημεία του Τμήματος όπως Προκύπτουν από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης	119
9.1.1. Θετικά και Αρνητικά της Διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης.....	119
9.1.2. Θετικά και Αρνητικά της Παρουσίας του Τμήματος	119
9.1.3. Θετικά και Αρνητικά του Προγράμματος Σπουδών	120

9.1.4.	Θετικά και Αρνητικά του Διδακτικού Έργου	121
9.1.5.	Θετικά και Αρνητικά του Ερευνητικού Έργου	122
9.1.6.	Θετικά και Αρνητικά των Σχέσεων με ΚΠΠ Φορείς	123
9.1.7.	Θετικά και Αρνητικά της Στρατηγικής Ανάπτυξης το Τμήματος.....	123
9.1.8.	Θετικά και Αρνητικά των Διοικητικών Υπηρεσιών και των Υποδομών	124
9.2.	Ευκαιρίες Αξιοποίησης των Θετικών Σημείων και Ενδεχόμενοι Κίνδυνοι από τα Αρνητικά Σημεία	125
10.	Σχέδια Βελτίωσης.....	127
10.1.	Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Δράσης από το Τμήμα για Άρση των Αρνητικών και Ενίσχυση των Θετικών Σημείων.....	127
10.2.	Μεσοπρόθεσμο Σχέδιο Δράσης από το Τμήμα για Άρση των Αρνητικών και Ενίσχυση των Θετικών Σημείων	130
10.3.	Προτάσεις προς Δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.....	132
10.4.	Προτάσεις προς Δράση από την Πολιτεία	133
10.4.1	Θέσπιση Τ.Ε. Δημοσίων Σχέσεων σε Προσλήψεις του ΑΣΕΠ.....	133
10.4.2	Στελέχωση Γραφείων Δημοσίων Σχέσεων του Δημοσίου και Ευρύτερα Δημοσίου Τομέα με Τ.Ε. Δημοσίων Σχέσεων	134
10.4.3	Θεσμική και Οικονομική Ενίσχυση για την Ισότιμη Συμμετοχή των ΤΕΙ στην Έρευνα	134
11.	Πίνακες.....	137
Πίνακας 11-1.	Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος.....	139
Πίνακας 11-2.1.	Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών.....	140
Πίνακας 11-2.2.	Εξέλιξη των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος.....	141
Πίνακας 11-2 3	Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών.....	142
Πίνακας 11-3-1	Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.....	143
Πίνακας 11-3-2	Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (β)	146
Πίνακας 11-4.1	Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.....	152
Πίνακας 11-4.2	Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών.....	153
Πίνακας 11-5.	Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών.....	154

Πίνακας 11-6. Επιστημονικές δημοσιεύσεις μελών ΕΠ.....	155
Πίνακας 11-7. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου.....	156
Πίνακας 11-8. Επιστημονικές δημοσιεύσεις Εκτάκτων Συνεργατών Τμήματος....	157
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	 1-4
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ.....	1-11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΑΤΟΜΙΚΟ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ.....	1-6
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΟΔΗΓΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	1-36
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ.....	1-84
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	1-19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ	1-14
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΦΟΙΤΗΤΕΣ.....	1-40
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9: ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ.....	 1-29

Πρόλογος

Η *Εσωτερική Αξιολόγηση* είναι μία τακτικά επαναλαμβανόμενη *συμμετοχική διαδικασία*, η οποία **διαρκεί δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα και επαναλαμβάνεται το αργότερο κάθε τέσσερα έτη**. Η παρούσα έκθεση αξιολόγησης στηρίζεται κυρίως στα στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2008-09.

Σκοπός της Εσωτερικής Αξιολόγησης ήταν να διαμορφώσει και να διατυπώσει το Τμήμα κριτική άποψη για την ποιότητα του επιτελούμενου έργου του με βάση αντικειμενικά κριτήρια και δείκτες κοινής συναίνεσης και γενικής αποδοχής, και με τους ακόλουθους στόχους σύμφωνα με τον νόμο Διασφάλισης Ποιότητας (νόμο 3374/2005) και τις οδηγίες της ΑΔΙΠ. Σύμφωνα με την ΑΔΙΠ: «Πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία αυτοαξιολόγησης, που σηματοδοτεί την ίδια την ταυτότητα του Τμήματος, καθώς αποτυπώνει και αναδεικνύει όλα τα χαρακτηριστικά της λειτουργίας του, θετικά και αρνητικά, και καταγράφει τις φιλοδοξίες του.»

Η ΕΕΑ βασίζεται στα στοιχεία που έχει συλλέξει το Τμήμα από τα ερωτηματολόγια και τα απογραφικά δελτία. Για την σύνταξη της *Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης* χρησιμοποιήθηκε το προτεινόμενο από την ΑΔΙΠ *Πρότυπο Σχήμα* και η συμπλήρωση των Πινάκων που την συνοδεύουν, όπως και τα πρότυπα ερωτηματολόγια κι απογραφικά δελτία προσαρμοσμένα στις ανάγκες του Τμήματος μετά από σειρά συνεδριάσεων της ΟΜΕΑ.

Με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων σπουδών και των ερευνητικών δράσεων, καθώς και την καταγραφή και στη συνέχεια επίλυση χρόνιων προβλημάτων τα οποία εμποδίζουν την εξέλιξη του Τμήματος η ΟΜΕΑ του Τμήματος ελπίζει η παρούσα έκθεση να αποτελέσει το έναυσμα για τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας του Τμήματος

Ευχαριστούμε θερμά όσους συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης του Τμήματος και συνέβαλαν στην ολοκλήρωσή της και την σύνταξη της παρούσας έκθεσης, άμεσα ή έμμεσα.

Η ΕΕΑ συντάχθηκε από την ΟΜΕΑ του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας, και διαβιβάζεται στην Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας και στην Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας (ΑΔΙΠ).

Η ΟΜΕΑ του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας.

Λόγω μη επαρκούς αριθμητικής στελέχωσης του Τμήματος με μέλη Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΠ), δεδομένου ότι στο Τμήμα υπηρετούν μόνο 2 μέλη ΕΠ, η σύσταση της ΟΜΕΑ ορίστηκε από το Συμβούλιο του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας (Πρακτικό 25/2008 «Ορισμός του Ακαδημαϊκού Έτους 2008-2009 ως έτος αξιολόγησης του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας», απόφαση 10/10-9-2008).

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας ορίστηκαν τα παρακάτω μέλη ΕΠ ως μέλη της ΟΜΕΑ:

- α) Γιαννάς Πρόδρομος, Καθηγητής
- β) Λάμπας Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής
- γ) Λάμπρου Δέσποινα, Φοιτήτρια

Η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος βασίστηκε:

- α) Στο πλαίσιο αξιολόγησης της Ανώτατης Εκπαίδευσης όπως αυτό καθορίστηκε από την ΑΔΙΠ
- β) Στις συζητήσεις με όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και των εμπλεκομένων στο Τμήμα
- γ) Στις επικρατούσες διεθνείς απόψεις, βέλτιστες πρακτικές και πρότυπα για θέματα ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση.
- δ) Στην επεξεργασία των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν από ερωτηματολόγια, προς φοιτητές και καθηγητές καθώς και από ανάλυση στατιστικών στοιχείων της γραμματείας.
- ε) Στην ανάγνωση και την εμπειρία εσωτερικών αξιολογήσεων τμημάτων που προηγήθηκαν χρονολογικά και προέρχονται είτε από το Παράρτημα Καστοριάς (Τμήμα Διεθνούς Εμπορίου) είτε από άλλα ιδρύματα που διέθεταν την αξιολόγηση μέσω της ιστοσελίδας τους (Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριών, ΤΕΙ Καβάλας).

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης διανεμήθηκαν τρία είδη ερωτηματολογίων που απευθύνονταν σε φοιτητές και καθηγητές του Τμήματος. Συγκεκριμένα:

- Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης μαθήματος/διδασκαλίας από τους φοιτητές (Παράρτημα 1), Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν στους φοιτητές τόσο το Χειμερινό όσο και το Εαρινό Εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2008-09. Τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν σε ώρα μαθήματος της 10^{ης} εβδομάδας μαθημάτων του εξαμήνου και συμπληρώθηκαν εθελοντικά και ανώνυμα από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια συλλέχθηκαν σε φάκελο από φοιτητές που ορίστηκαν για το σκοπό αυτό. Στο φάκελο ανεγράφη το μάθημα, η ημερομηνία και ο αριθμός των ερωτηματολογίων. Ο φάκελος παραδόθηκε στην OMEA από τον φοιτητή.
- Απογραφικό δελτίο εξαμηνιαίου μαθήματος από τους διδάσκοντες καθηγητές (Παράρτημα 2), Το δελτίο παραδόθηκε από τους διδάσκοντες τόσο σε τυπωμένη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή.
- Ατομικό απογραφικό δελτίο για τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού (Παράρτημα 3).

Η διαδικασία της αξιολόγησης συζητήθηκε εκτενώς στο Τμήμα με περιοδικές ενημερώσεις με μέλη έκτακτου προσωπικού, με συζητήσεις και ενημέρωση φοιτητών και εκπροσώπων τους στην αρχή των εξαμήνων καθώς και κατά την διάρκεια συλλογής των ερωτηματολογίων, με εβδομαδιαίες συναντήσεις της OMEA με την Γραμματεία του Τμήματος. Έγιναν πολλαπλές συνεδριάσεις της OMEA όπου συζητήθηκαν διαδικαστικά θέματα όπως:

- η διαμόρφωση των ερωτηματολογίων που προτείνονται από την ΑΔΙΠ, έτσι ώστε να προσαρμοστούν στις ιδιαιτερότητες του Τμήματος,
- οι διαδικασίες διανομής και συλλογής των ερωτηματολογίων,
- η διαδικασία της επεξεργασίας των δεδομένων που προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια και
- ο συντονισμός με την Γραμματεία του Τμήματος για την συλλογή και την άντληση στατιστικών στοιχείων που αφορούν φοιτητές/αποφοίτους/στοιχεία φοίτησης κλπ
- η τελική σύνταξη της εσωτερικής έκθεσης αξιολόγησης.

Μετά το πέρας και της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου (14/9/2009) η OMEA συνεδρίασε και συνέταξε σε πολλαπλές συναντήσεις την παρούσα έκθεση.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Ένα θετικό στοιχείο της διαδικασίας της αξιολόγησης είναι η δυνατότητα πολύπλευρης και ολοκληρωμένης αξιολόγησης που θα δώσει δυνατότητα σύγκρισης με άλλα ΑΕΙ, τόσο της χώρας όσο και του εξωτερικού. Παράλληλα είναι η σημαντικότερη κίνηση που έχει γίνει στο Τμήμα για την καταγραφή των θετικών στοιχείων του Τμήματος με στόχο την προβολή του, αλλά και των αρνητικών που έχουν σχέση τόσο με την έλλειψη υποδομών και προσωπικού, όσο και έλλειψη κινήτρων υποκίνησης για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η σημαντικότερη δυσκολία που παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης είναι η εν μέρει έλλειψη εμπειρίας σε διαδικασίες αξιολόγησης, από όλους τους συμμετέχοντες (μέλη ΕΠ, φοιτητές, διοικητικό προσωπικό, έκτακτο προσωπικό) σχετικά με τους στόχους της αξιολόγησης, αλλά και την συμπλήρωση και ανάλυση των ερωτηματολογίων. Στην αρχή της διαδικασίας με την συμπλήρωση των πρώτων ερωτηματολογίων υπήρξε έντονο ενδιαφέρον εκ μέρους των φοιτητών που τα συμπλήρωσαν, στην συνέχεια η διαδικασία συνεχίστηκε αλλά αρκετοί φοιτητές εξέφρασαν την δυσφορία τους για μια επαναλαμβανόμενη κουραστική διαδικασία.

Μια εξίσου σημαντική δυσκολία ήταν η μη προσαρμογή του υπάρχοντος Πληροφοριακού Συστήματος τη Γραμματείας στις ανάγκες των ζητούμενων στοιχείων και η αντικειμενική δυσκολία ανταπόκρισης από την Γραμματεία του Τμήματος στην συλλογή των στοιχείων, δεδομένης της στελέχωσης της μόνο με ένα άτομο και δεδομένου του φόρτου εργασίας της, της απαιτούμενης διαπροσωπικής εξυπηρέτησης του πολυπληθούς αριθμού ενεργών φοιτητών και της διαρκούς τηλεφωνικής εξυπηρέτησης του κοινού και των φοιτητών.

Στα θετικά της αξιολόγησης κρίνεται το πνεύμα συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων στην αξιολόγηση, το οποίο διευκόλυνε σημαντικά το έργο της ΟΜΕΑ. Με πολύ μικρές εξαιρέσεις το έκτακτο προσωπικό του Τμήματος ανταποκρίθηκε θετικά στις υποδείξεις και τις διαδικασίες της ΟΜΕΑ.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα κυριότερα προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης, για τη βελτίωση της διαδικασίας μπορούμε να προτείνουμε τα παρακάτω:

- α) Απαραίτητοι κρίνονται επιπλέον πόροι για τη διοικητική υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης
- β) Κεντρική ανάπτυξη μηχανογραφικού συστήματος για την αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων της αξιολόγησης (π.χ. ερωτηματολογίων των μελών ΕΠ και των φοιτητών).
- γ) Άμεση Στελέχωση του Τμήματος με Εκπαιδευτικό και Διοικητικό Προσωπικό θα βοηθούσε κατά πολύ την διαδικασία αξιολόγησης καθώς θα υπήρχε επαρκής υποστηρικτικό προσωπικό για την διαδικασία της αξιολόγησης. Η υπάρχουσα υποδομή του Τμήματος σε ανθρώπινο δυναμικό σε συνδυασμό με τον ετήσια διογκωμένο αριθμό εισακτέων φοιτητών στο Τμήμα, η σημαντική πίεση χρόνου και οι παράλληλες με την αξιολόγηση εκπαιδευτικές, διοικητικές και ερευνητικές δραστηριότητες που συνέχιζαν να υποστηρίζονται από το ίδιο ανθρώπινο δυναμικό, απέδειξαν ότι ο φόρτος έργου της αξιολόγησης ήταν μεγάλος ενώ το χρονικό πλαίσιο για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης κρίθηκε ανεπαρκές για μια τόσο πολύπλοκη και πολύπλευρη εργασία όπως ήταν η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος.

2. Παρουσίαση του Τμήματος.

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος.

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας αποτελεί ένα από τα τρία Τμήματα του Παραρτήματος Καστοριάς του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας και εδρεύει στην πόλη της Καστοριάς. Η Καστοριά είναι μια σχετικά μικρή αλλά αντικειμενικά πανέμορφη επαρχιακή πόλη σε ακριτική περιοχή της χώρας που απέχει 500χλμ από την Αθήνα και λιγότερο από 200χλμ από την Θεσσαλονίκη. Έχει σχετικά σύντομη σε διάρκεια πρόσβαση (λιγότερο από 2 ώρες) από την Θεσσαλονίκη λόγω της Εγνατίας Οδού και του Κάθετου Άξονα που συνδέει την Καστοριά με την Εγνατία Οδό. Παράλληλα, απέχει λιγότερο από μια ώρα από το κεντρικό ΤΕΙ στη Κοζάνη. Το Τμήμα βρίσκεται σε διεθνές στρατηγικό κομβικό σημείο δεδομένου ότι απέχει μιάμιση ώρα από Πανεπιστήμια στην Αλβανία και την ΠΓΔΜ αντίστοιχα. Η γεωγραφική αυτή θέση έχει επιτρέψει στο Τμήμα την σύναψη συμφωνητικού συνεργασίας και την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων με το Πανεπιστήμιο Fan S. Noli της Κορυτσάς Αλβανίας.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 200/1999 (ΦΕΚ 179/6-9-99) και υποδέχθηκε τους πρώτους φοιτητές τον Σεπτέμβριο του 1999, και το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 ορκίστηκαν οι πρώτοι απόφοιτοι του Τμήματος.

Η ίδρυση και δραστηριότητα του Τμήματος χρηματοδοτήθηκε από το έργο «Διεύρυνση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» του Β και Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης – Μέτρο 2.2. «Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών – Διεύρυνση» Ενέργεια 2.2.2. «Ολοκλήρωση της διεύρυνσης και αναμόρφωσης των προγραμμάτων σπουδών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» Κατηγορία Πράξεων Β: «Διεύρυνση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης & Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ).

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας είναι το δεύτερο τμήμα ΤΕΙ που λειτούργησε στην Καστοριά μετά από το υπάρχον Τμήμα Διεθνούς Εμπορίου.

Μετά και την ίδρυση και λειτουργία το 2004 του Τμήματος Πληροφορικής και Τεχνολογίας Υπολογιστών, τα τρία παραπάνω τμήματα συν-αποτελούν το Παράρτημα Καστοριάς του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας. Στην Καστοριά έχει κατασκευαστεί ιδιόκτητο κτιριακό συγκρότημα για να καλύψει τις ανάγκες του Παραρτήματος. Ήδη από την άνοιξη του 2008 έχουν μεταφερθεί όλες οι διοικητικές υπηρεσίες του Παραρτήματος καθώς και η Βιβλιοθήκη στα νέα κτίρια και με την έναρξη του εαρινού εξαμήνου το 2010 θα λειτουργούν οι αίθουσες διδασκαλίας και τα εργαστήρια στα νέα κτίρια.

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας στην Καστοριά συγκαταλέγεται ανάμεσα στα πιο δημοφιλή και μεγάλα σε αριθμό φοιτητών τμήματα της ανώτατης εκπαίδευσης. Η αύξηση και η κάλυψη του αριθμού εισακτέων στο Τμήμα από την έναρξη λειτουργίας το 1999 μέχρι σήμερα υπήρξε ραγδαία. Από τον αρχικό αριθμό των 243 εισακτέων για το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000, ο αριθμός πολλαπλασιάστηκε και ανήλθε σε 420 εισακτέους για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010.

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας ιδρύθηκε για να καλύψει ένα σημαντικό μέρος της ζήτησης για εξειδίκευση στο αντικείμενο των Δημοσίων Σχέσεων με δύο σημαντικά πλεονεκτήματα:

- Την ποιότητα της εκπαίδευσης,
- Την παροχή αναγνωρισμένου τίτλου σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αποτελεί πιστοποίηση της εξειδίκευσης στο αντικείμενο των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας, μετά την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών του τμήματος.

Ενδεικτικά μερικοί από τους λόγους που συνηγόρησαν στην ίδρυση του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας ήταν οι εξής:

1. η έλλειψη Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας σε προπτυχιακό επίπεδο στη τριτοβάθμια εκπαίδευση, κάτι που υπήρχε στις περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου.
2. τα ίδια τα στελέχη των Δημοσίων Σχέσεων είχαν εκφράσει την αναγκαιότητα της ίδρυσης ενός τμήματος με αντικείμενο τις δημόσιες σχέσεις στο επίπεδο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, γιατί τα στελέχη των Δημοσίων Σχέσεων που

απασχολούνταν στον ελλαδικό δημόσιο και ιδιωτικό τομέα είτε γνώριζαν την δουλεία τους εμπειρικά είτε είχαν αποφοιτήσει από τμήματα παρεμφερών ή άσχετων ως προς το αντικείμενο ειδικοτήτων είτε είχαν παρακολουθήσει κάποια σεμινάρια κατάρτισης.

3. λόγω της μεγάλης βαρύτητας που δίνουν σήμερα οι επιχειρήσεις και οργανισμοί στην καλλιέργεια καλής φήμης, στον κοινωνικό ρόλο των επιχειρήσεων και των οργανισμών, στην παροχή ποιοτικών προϊόντων και υπηρεσιών, αποτελούσαν και συνεχίζουν να αποτελούν τις εγγυήσεις για την απορρόφηση στελεχών δημοσίων σχέσεων που έχουν το απαραίτητα γνωστικό υπόβαθρο.
4. η χρήση των νέων τεχνολογιών και του internet έχει επιδράσει καταλυτικά στον τρόπο παρουσίασης και προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και στον τρόπο προσέγγισης διαφόρων κοινωνικών ομάδων. Οι δημόσιες σχέσεις καλούνταν να αξιοποιήσουν τα νέα τεχνολογικά μέσα για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις του νέου επικοινωνιακού περιβάλλοντος.

Όλα τα παραπάνω συντελούν στο να χαρακτηρίζεται το Τμήμα **καινοτόμο** και **πρωτοποριακό** για την Ανώτατη Ελληνική Εκπαίδευση. Τμήμα το οποίο έτυχε θετικής αποδοχής από την αγορά εργασίας (καθώς μεγάλος αριθμός αποφοίτων του Τμήματος έχει ενταχθεί σε αυτήν), από τους υποψήφιους φοιτητές (καθώς ο αριθμός των περίπου 420 εισακτέων που εγγράφονται στο Τμήμα είναι Πανελλαδικώς από τους μεγαλύτερους αριθμούς) καθώς και από την ίδια την Ανώτατη Ελληνική Εκπαίδευση (καθώς λόγω της επιτυχίας του Τμήματος ιδρύθηκε, με ακριβώς το ίδιο πρόγραμμα σπουδών, και δεύτερο Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας στην Ανώτατη Ελληνική Εκπαίδευση με έδρα το Αργοστόλι στην Κεφαλονιά).

2.2.1 Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).

Το σύνολο του μόνιμου διδακτικού προσωπικού του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας απαρτίζεται από: 1 Καθηγητή και 1 Αναπληρωτή Καθηγητή. Το μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό του τμήματος αποτελείται από τους (Πίνακας 2.1):

Ονοματεπώνυμο	Βαθμίδα	Ειδικότητα
Πρόδρομος Γιαννάς	Καθηγητής	Διεθνείς Σχέσεις και Ευρωπαϊκές Σχέσεις
Γεώργιος Λάμπας	Αναπληρωτής Καθηγητής	Πληροφορική με έμφαση στα Πολυμέσα.

Πίνακας 2.1: Το Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΠ) του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας

Η πρόσληψη/εξέλιξη των παραπάνω παρουσιάζεται στον Πίνακα 11.1. Στο έργο του Τμήματος συμμετέχουν ένας αρκετά μεγάλος αριθμός επιστημονικών συνεργατών, ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς, με τους οποίους και υπογράφονται ετήσιες συμβάσεις. Στο Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας ανήκει μία μόνο διοικητική υπάλληλος που στελεχώνει την Γραμματεία του Τμήματος

2.2.2 Αριθμός και κατανομή των φοιτητών κατά την τελευταία πενταετία.

Ο αριθμός και η κατανομή τόσο των εγγεγραμμένων όσο και των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος (δεν υπάρχουν μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί φοιτητές) κατά την τελευταία πενταετία παρουσιάζεται στους Πίνακες 11-2.1 και 11-2.2. αντίστοιχα. Όπως παρουσιάζεται στον πίνακα τα τελευταία χρόνια διογκώνεται ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών στο Τμήμα, ο οποίος τυγχάνει να είναι ένας από τους μεγαλύτερους Πανελλαδικά (420 ανά έτος), αναδεικνύοντας την ελκυστικότητα του Τμήματος.

Με βάση όμως τα παραπάνω στοιχεία υπάρχει ένας δυσανάλογος αριθμός μελών ΕΠ (ένας για περίπου 1200 ενεργούς φοιτητές με βάση και τους φοιτητές του τρέχοντος έτους 2009-2010) και διοικητικών μελών (ένας για περίπου 2400 φοιτητές). Το μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό καλύπτει με το τυπικό του ωράριο και με επιπρόσθετο έργο μόνο 22 ώρες (13%) από τις συνολικά 163 διαθέσιμες Θεωρητικές Ώρες Διδασκαλίας του προγράμματος σπουδών και μόνο 4 ώρες (3%) επί των υπόλοιπων ωρών (εργαστηριακά μαθήματα και ξένες γλώσσες). Είναι επομένως επιτακτική ανάγκη η αύξηση του αριθμού μελών ΕΠ και διοικητικού προσωπικού για την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος.

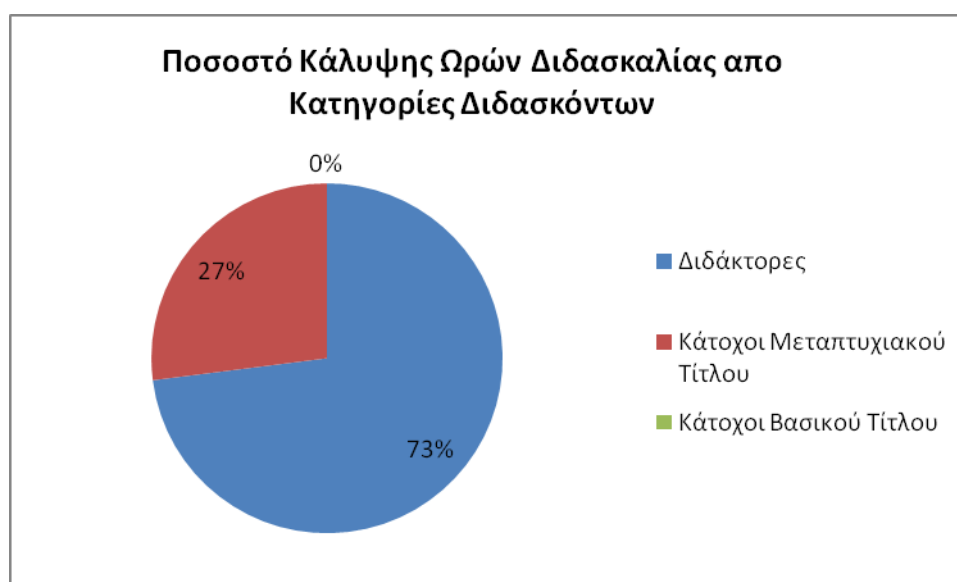
2.2.3 Αναθέσεις Διδασκαλίας σε Εξωτερικούς Συνεργάτες.

Το σύνολο ωρών που ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες για την διδασκαλία των θεωρητικών μαθημάτων, ανά βαθμίδα ανάθεσης, για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα 2.2.

Βαθμίδα Συνεργάτη	Άτομα	Ωρες Ανάθεσης	Ποσοστό Επί Συνολικών Ωρών
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ με προσόντα Επικούρου Καθηγητή	9	73	45%
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ με προσόντα Καθηγητή Εφαρμογών	5	23	14%
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ με διδακτορικό	3	24	15%
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ με μεταπτυχιακό	3	21	13%
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ με βασικό τίτλο σπουδών	0	0	0%
Γενικό Σύνολο	20	141	87%

Πίνακας 2.2: Προσόντα Εκτάκτου Προσωπικού των Θεωρητικών Μαθημάτων.

Στο διάγραμμα 2.1 φαίνεται ότι περίπου τα 3/4 των διαθέσιμων θεωρητικών ωρών διδασκαλίας διδάσκονται από διδάκτορες (73%), το υπόλοιπο 27% διδάσκεται από κατόχους μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, ενώ καμία θεωρητική ώρα δεν ανατίθεται σε κατόχους μόνο βασικού πτυχίου.

Διάγραμμα 2.1: Ποσοστό Κάλυψης Διαθέσιμων Θεωρητικών Ωρών Διδασκαλίας του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών από Κατηγορίες Διδασκόντων

Οι ώρες των εργαστηριακών μαθημάτων και των ξένων γλωσσών που καλύφθηκαν από εξωτερικούς συνεργάτες ήταν 132. Το σύνολο ωρών που ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες για την διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων, και των ξένων γλωσσών ανά βαθμίδα ανάθεσης, για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 παρατίθεται στον παρακάτω Πίνακα 2.3.

Βαθμίδα Συνεργάτη	Άτομα	Ώρες Ανάθεσης	Ποσοστό
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ με προσόντα Επίκουρου Καθηγητή	2	6	4%
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ με προσόντα Καθηγητή Εφαρμογών	6	26	19%
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ με διδακτορικό	2	21	16%
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ με μεταπτυχιακό	2	12	9%
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ με βασικό τίτλο σπουδών	14	67	49%
Γενικό Σύνολο	26	132	97%

Πίνακας 2.3: Προσόντα Εκτάκτου Προσωπικού των Εργαστηρίων και των Ξένων Γλωσσών.

Στο Διάγραμμα 2.2 φαίνεται ότι οι κάτοχοι βασικού πτυχίου αποτελούν το 49% των διδασκόντων στα εργαστήρια και τις ξένες γλώσσες. Από τις αναθέσεις που έχουν γίνει για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 προκύπτει δραματική μείωση στο ποσοστό ωρών που ανατίθεται σε όσους έχουν μόνο το βασικό τίτλο σπουδών (κάτω από το 20%) και επηρεάζεται πλέον σχεδόν αποκλειστικά από τους διδάσκοντες μαθημάτων ξένων γλωσσών που διοικητικά δεν υπάγονται στο Τμήμα.

Διάγραμμα 2.2: Ποσοστό Κάλυψης Εργαστηριακών Ωρών και Διδασκαλίας Ξένων Γλωσσών του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών από Κατηγορίες Διδασκόντων

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας στο Παράρτημα Καστοριάς ιδρύθηκε με το ΠΔ 179/6-9-1999 και λειτούργησε από το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000 με έδρα την Καστοριά έχοντας τους πρώτους αποφοίτους το 2004. Στον ακαδημαϊκό χώρο, οι Δημόσιες Σχέσεις αποτελούν αυτόνομο επιστημονικό κλάδο μελέτης σε πολλά πανεπιστήμια του κόσμου. Οι Δημόσιες Σχέσεις ως αντικείμενο επιστημονικής μελέτης, επιδιώκουν να αναλύσουν τους παράγοντες, τις μεθόδους, και τα επιχειρήματα που συμβάλλουν στη προβολή της εικόνας και των δραστηριοτήτων ενός οργανισμού ή μίας επιχείρησης για τον επηρεασμό των ΜΜΕ, της κοινής γνώμης και των κέντρων λήψης αποφάσεων. Οι Δημόσιες Σχέσεις είναι μία επικοινωνιακή λειτουργία που τονίζει τον κοινωνικό χαρακτήρα των επιχειρήσεων και οργανισμών. Η συμβολή των δημοσίων σχέσεων έγκειται στον σχεδιασμό και την υλοποίηση επικοινωνιακών προγραμμάτων με την υποστήριξη μεθόδων έρευνας και τεχνικών για την παρουσίαση και προώθηση της εικόνας ενός φορέα.

Σκοπός του τμήματος είναι να δημιουργήσει στελέχη δημοσίων σχέσεων που θα έχουν τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις και δεξιότητες για την χάραξη και εφαρμογή ολοκληρωμένης επικοινωνιακής στρατηγικής από επιχειρήσεις και οργανισμούς με τη διαμόρφωση και επιλογή του κατάλληλου πλέγματος επικοινωνιακών ενεργειών.

Το πρόγραμμα σπουδών στοχεύει και αποσκοπεί στη διδασκαλία και εφαρμογή των επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων στους ακόλουθους τομείς:

- Θεωρητική κατάρτιση στους τομείς των Δημοσίων Σχέσεων, της Επικοινωνίας, της Διοίκησης, του Μάρκετινγκ και της Διαφήμισης
- Θεωρητική κατάρτιση και πρακτική στη μαζική επικοινωνία, την πολιτική επικοινωνία και τη διεθνή επικοινωνία
- Κατάρτιση και υλοποίηση προγραμμάτων δημοσίων σχέσεων επιχειρήσεων και οργανισμών
- Σχεδιασμός και υλοποίηση επικοινωνιακού προγράμματος συμπεριλαμβανομένων εκστρατειών ενημέρωσης

- Κατάρτιση και υλοποίηση προγραμμάτων παρουσίασης και προβολής της εικόνας επιχειρήσεων, οργανισμών και ατόμων, με τη χρήση των νέων τεχνολογιών
- Ικανότητα εφαρμογής των γνώσεων που αποκτήθηκαν με την χρήση κατάλληλων πακέτων λογισμικού και την υλοποίηση προγραμμάτων ολοκληρωμένης στρατηγικής και την κατάλληλη πρακτική άσκηση σε χώρο εργασίας
- Ερευνητική μεθοδολογία, έρευνα αγοράς καθώς και ικανότητα συλλογής και ανάλυσης στατιστικών δεδομένων με την χρήση H/Y
- Απόκτηση των κατάλληλων γνώσεων και δεξιοτήτων για επιτυχή συνέχιση των σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας είναι το πρώτο τμήμα στη τριτοβάθμια εκπαίδευση της χώρας μας που προσέφερε εξειδικευμένο πρόγραμμα σπουδών στις Δημόσιες Σχέσεις. Μέχρι σήμερα (Νοέμβριος 2009) έχουν ανακηρυχθεί 466 πτυχιούχοι οι οποίοι καταλαμβάνουν θέσεις εργασίας ως στελέχη δημοσίων σχέσεων και σταδιοδρομούν στον ευρύτερο χώρο της επικοινωνίας. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας έχουν **κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα** (Προεδρικό Διάταγμα 287, Φ.Ε.Κ 257, 23-10-02 τ.Α.) όπως αναφέρονται παρακάτω:

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με βάση τις εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις τους απασχολούνται, είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες είτε αυτοδύναμα ως στελέχη επιχειρήσεων και οργανισμών, σε όλο το φάσμα δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με τις δημόσιες σχέσεις και την επικοινωνιακή πολιτική στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Οι παραπάνω πτυχιούχοι έχουν τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- Κατάρτιση και υλοποίηση προγραμμάτων δημοσίων σχέσεων επιχειρήσεων και οργανισμών.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση επικοινωνιακού προγράμματος συμπεριλαμβανομένων εκστρατειών ενημέρωσης.

- Κατάρτιση και υλοποίηση προγραμμάτων παρουσίασης και προβολής της εικόνας επιχειρήσεων, οργανισμών και ατόμων.
- Συμμετοχή στην κατάρτιση και υλοποίηση προωθητικών ενεργειών συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών.
- Σχεδίαση, οργάνωση και υλοποίηση εκδηλώσεων δημοσίου ενδιαφέροντος για την επικοινωνία και προβολή της εικόνας του φορέα συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων, των συνεδρίων, των ημερίδων και λοιπών εκδηλώσεων.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή της παρουσίασης του φορέα (δημοσίου, ιδιωτικού, μη κερδοσκοπικού) με τη χρήση νέων τεχνολογιών.
- Συμμετοχή στο σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων έρευνας αγοράς με στόχο τη διερεύνηση των επικοινωνιακών αναγκών του φορέα ή / και την αποτίμηση των αποτελεσμάτων δράσεων και προγραμμάτων επικοινωνίας.
- Συμμετοχή στην κατάρτιση και υλοποίηση προγραμμάτων ενδοεπιχειρησιακής επικοινωνίας.

Οι πτυχιούχοι του παραπάνω Τμήματος μπορούν να απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να διορίζονται στο δημόσιο και να εξελίσσονται στις βαθμίδες της ιεραρχίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος με την απόκτηση του πτυχίου τους ασκούν το επάγγελμα στο πλαίσιο των παραπάνω επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων μπορούν να βρουν απασχόληση ως:

- στελέχη Δημοσίων Σχέσεων σε γραφεία ή τμήματα Δημοσίων Σχέσεων επιχειρήσεων και οργανισμών του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα,
- στελέχη σε τμήματα Μάρκετινγκ, Πωλήσεων και Διαφήμισης επιχειρήσεων του δευτερογενούς και κυρίως του τριτογενούς τομέα. Ιδιαίτερα η απορρόφηση τους μπορεί να γίνει στους κλάδους των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των τουριστικών επιχειρήσεων, των οργανισμών ιατρικής περίθαλψης, της φαρμακοβιομηχανίας,

- στελέχη εταιρειών Δημοσίων Σχέσεων, διαφημιστικών εταιρειών, εταιρειών Έρευνας Αγοράς, εταιρειών δημοσκοπήσεων και εταιρειών πληροφορικής που ειδικεύονται στην δημιουργία ιστοσελίδων,
- στελέχη ειδησεογραφικών οργανισμών, οργανισμών της Δημόσιας Διοίκησης, μη κυβερνητικών οργανισμών, φιλανθρωπικών ιδρυμάτων και εν γένει ιδρυμάτων που προάγουν τον πολιτισμό, τον αθλητισμό και τις τέχνες,
- στελέχη πολυεθνικών επιχειρήσεων που έχουν ήδη μια διεθνή παρουσία ή βρίσκονται στο στάδιο της διεθνοποίησης των δραστηριοτήτων τους.

Επίσης οι πτυχιούχοι των Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας μπορούν να ανελιχθούν και να διαπρέψουν ως:

- διευθυντικά στελέχη τμήματος Δημοσίων Σχέσεων, Διαφήμισης, Μάρκετινγκ,
- διευθυντές εταιρειών Δημοσίων Σχέσεων, διαφημιστικών εταιριών, μη κυβερνητικών οργανώσεων και φιλανθρωπικών και άλλων ιδρυμάτων,
- σύμβουλοι Δημοσίων Σχέσεων σε επιχειρήσεις και οργανισμούς και
- σύμβουλοι επικοινωνίας σε υπουργεία, οργανισμούς, πολιτικά κόμματα, πολιτικές προσωπικότητες

Οι προοπτικές απασχόλησης στον τομέα των Δημοσίων Σχέσεων, τόσο στο εγγύς όσο και στο απώτερο μέλλον, κρίνονται ευοίωνες λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις που διαμορφώνονται διεθνώς αλλά και στην ελληνική αγορά εργασίας καθώς και τη ζήτηση που υπάρχει για αυτό το σχετικά νέο για την Ελλάδα κλάδο επαγγελματικής δραστηριότητας.

Με βάση τα παραπάνω το Τμήμα θεωρεί ότι **επιτυγχάνονται οι στόχοι** που αρχικά τέθηκαν από την ίδρυση του. Μέσα από την διαρκή εγρήγορση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του το Τμήμα βρίσκεται κοντά στις εξελίξεις των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας και φροντίζει κατάλληλα για την άμεση προσαρμογή του σε αυτές.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος

Η διοίκηση του Τμήματος ασκείται από τον Προϊστάμενο του τμήματος. Για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 καθήκοντα Προϊσταμένου ασκεί ο Καθηγητής Πρόδρομος Γιαννάς.

Ελλείπει προσωπικού στο Τμήμα δεν λειτουργεί Γενική Συνέλευση Τμήματος και Συμβούλιο Τμήματος και για το λόγο αυτό το «Συμβούλιο ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας» υποκαθιστά τα συλλογικά όργανα του τμήματος και αποτελεί το ανώτερο συλλογικό όργανο για την λήψη αποφάσεων στο Τμήμα.

2.4.1 Θεσμοθετημένες Επιτροπές που λειτουργούν στο Τμήμα

- (α) Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης
- (β) Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (όταν θα γίνει αναθεώρηση προγράμματος σπουδών),
- (γ) Επιτροπή Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)
- (δ) Επιτροπή αξιολόγησης επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών
- (ε) Επιτροπή εξέτασης πτυχιακών εργασιών.
- (στ) Επιτροπή κατατακτηρίων εξετάσεων
- (ζ) Επιτροπές επανεξέτασης μαθημάτων

2.4.2 Εσωτερικοί κανονισμοί που υπάρχουν στο Τμήμα

Η οργανωτική διάρθρωση του Τμήματος καθορίζεται από τον «Πρότυπο Γενικό Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας των ΑΕΙ» (Π.Δ. 160/2008, ΦΕΚ τ.Α 220/3-11-2008). Επιπλέον στο τμήμα έχει εκπονηθεί κανονισμός ανάθεσης και εκπόνησης πτυχιακών εργασιών, (Οδηγός Πτυχιακής Εργασίας, Παράρτημα 4), Οδηγός Επαγγέλματος (Παράρτημα 5), ενώ στην διαδικασία εκπόνησης βρίσκεται Οδηγός Γραμματείας.

2.4.3 Διάρθρωση Τμήματος

Ελλείπει προσωπικού στο τμήμα δεν λειτουργούν Τομείς. Η λειτουργία τομέων κρίνεται απαραίτητη σύμφωνα με την αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του.

2.5 Οι Φοιτητές του Τμήματος

2.5.1 Πως εγγράφεται ο Φοιτητής του Τμήματος

Για να καταστεί κάποιος φοιτητής στο τμήμα θα πρέπει να εγγραφεί είτε ως εισακτέος, είτε ως κατατακτήριος, είτε μετά από μεταγραφή.

Στο Τμήμα εγγράφονται φοιτητές ως εισακτέοι οι οποίοι σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις εισάγονται βρίσκονται εγγεγραμμένοι στον πίνακα επιτυχόντων των εισαγωγικών εξετάσεων που κοινοποιείται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) στην Γραμματεία του Τμήματος. Οι εγγραφές γίνονται κατά τις κοινές για όλα τα ΤΕΙ ημερομηνίες που καθορίζονται από το ΥΠΕΠΘ και γίνονται πριν την έναρξη του Χειμερινού και Εαρινού Εξαμήνου και ανάλογα με το εξάμηνο επιτυχίας που καθορίζεται από τον πίνακα επιτυχόντων των εισαγωγικών εξετάσεων. Επίσης με την διαδικασία των εισακτέων εγγράφονται και οι διάφορες κατηγορίες άλλων επιτυχόντων φοιτητών: αλλοδαποί, ειδικές κατηγορίες, ομογενείς κ.α όπως ορίζονται από το ΥΠΕΠΘ.

Στο Τμήμα εγγράφονται μετά από κατάταξη απόφοιτοι άλλων Τμημάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε ποσοστό έως 4% του αριθμού των εισακτέων στο Τμήμα, κατόπιν αίτησης τους και υποβολής αντίγραφου πτυχίου και αναλυτικής βαθμολογίας και στην συνέχεια κατάταξης τους είτε με κριτήριο το βαθμό πτυχίου είτε μετά από κατατακτήριες εξετάσεις. Η μέθοδος, η εξεταστέα ύλη και οι ημερομηνίες ανακοινώνονται έγκαιρα από το Τμήμα και αναρτάται στον ιστότοπο του Τμήματος.

Στο Τμήμα εγγράφονται φοιτητές με την διαδικασία των μεταγραφών όπως αυτή καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις. Στις διαδικασίες των μεταγραφών προς το Τμήμα συμμετέχουν όσοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα εγγραφής στο Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων με έδρα το Αργοστόλι.

2.5.2 Η Φοίτηση στο Τμήμα

Όλοι οι εγγεγραμμένοι φοιτητές του Τμήματος οι οποίοι θα ονομάζονται φοιτητές, οφείλουν να ανανεώνουν την εγγραφή τους κάθε εξάμηνο σπουδών σε κοινές ημερομηνίες για όλο το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας που καθορίζονται από το Συμβούλιο του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας. Η διαδικασία ανανέωσης της εγγραφής γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο από τους ίδιους του φοιτητές μέσω του διαδικτυακού τόπου του Τμήματος. Σε περίπτωση μη πραγματοποίησης της εγγραφής ή της

εξαμηνιαίας ανανέωσης ισχύουν όσα ορίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό. Αναστολή των σπουδών μπορεί να ζητήσει ο φοιτητής με αίτηση του προς την Γραμματεία για ένα ή δύο εξάμηνα και το ίδιο μπορεί να επαναληφθεί άλλη μια φορά έπειτα από φοίτηση ενός έτους μετά την πρώτη αναστολή.

Οι ακριβείς ημερομηνίες λειτουργίας των εξαμήνων (έναρξη/λήξη) καθώς και των εξετάσεων (έναρξη/λήξη) καθορίζονται κοινά για όλα τμήματα κάθε Ιούνιο για όλο το επόμενο ακαδημαϊκό έτος με ευθύνη του Αντιπροέδρου του ΤΕΙ αρμόδιου για εκπαιδευτικά θέματα. Οτιδήποτε αφορά ημερομηνίες και προθεσμίες ανακοινώνεται έγκαιρα στους φοιτητές με αναρτήσεις ανακοινώσεων στους Πίνακες Ανακοινώσεων και με αναρτήσεις στον ιστότοπο του Τμήματος (<http://kastoria.teikoz.gr/pr>).

Ο αριθμός των φοιτητών που έχουν εγγραφεί στο Τμήμα από την έναρξη λειτουργίας του (ακαδημαϊκό έτος 1999-2000) μέχρι την λήξη του Εαρινού Εξαμήνου του έτους 2008-2009 ανέρχεται σε 2839 φοιτητές. Ο Πίνακας 2.4 παρουσιάζει τον αριθμό των εισακτέων ανά ακαδημαϊκό έτος και εξάμηνο εγγραφής και ο Πίνακας 2.5 τον τρόπο εγγραφής στο Τμήμα. Παρατηρείται μια πτώση του αριθμού των εισακτέων κατά το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 το οποίο ήταν το πρώτο έτος εφαρμογής του νέου νόμου εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και στην συνέχεια μια ραγδαία άνοδος του αριθμού των εισακτέων στα επόμενα έτη καθώς το Τμήμα αιτήθηκε προς στο ΥΠΕΠΘ την αυτονόμητη ένταξη του ως Τμήμα Επικοινωνίας και στο 1^ο Επιστημονικό Πεδίο δήλωσης των υποψηφίων φοιτητών εκεί που είναι ενταγμένα όλα τα Τμήματα Επικοινωνίας της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ακαδημαϊκό Έτος Εγγραφής	Περίοδος Εγγραφής	Σύνολο
1999-2000	EAP	123
	XEIM	120
Σύνολο - 1999-2000		243
2000-2001	EAP	174
	XEIM	150
Σύνολο - 2000-2001		324
2001-2002	EAP	158
	XEIM	140
Σύνολο - 2001- 2002		298
2002-2003	EAP	178
	XEIM	144
Σύνολο - 2002-2003		322
2003-2004	EAP	131
	XEIM	139

Σύνολο - 2003-2004		270
2004-2005	EAP	133
	XEIM	125
Σύνολο - 2004-2005		258
2005-2006	EAP	137
	XEIM	133
Σύνολο - 2005-2006		270
2006-2007	EAP	9
	XEIM	61
Σύνολο - 2006-2007		70
2007-2008	EAP	186
	XEIM	183
Σύνολο - 2007-2008		369
2008-2009	EAP	218
	XEIM	197
Σύνολο - 2008-2009		415
Γενικό άθροισμα		2839

Πίνακας 2.4 Αριθμός Εισαχθέντων ανά Ακαδημαϊκό Έτος

Τρόπος εγγραφής	Γενικό άθροισμα
Εισαγωγικές Εξετάσεις	2496
Κατατακτήριες Εξετάσεις	192
Μετεγγραφές	44
Ειδικές κατηγορίες - Αθλητές	4
Ειδικές κατηγορίες - Κύπριοι	80
Ειδικές κατηγορίες - Ομογενείς	8
Ειδικές κατηγορίες - Αλλοδαποί	4
Μουσουλμανική μειονότητα Θράκης	4
Άλλες κατηγορίες	7
Γενικό Αθροισμα	2839

Πίνακας 2.5 Μέθοδος Εγγραφής Φοιτητών από το ακαδημαϊκό Έτος 1999-2000 έως τη λήξη του Εαρινού Εξαμήνου 2008-2009.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 οι πίνακες επιτυχόντων περιέχουν 420 νέους φοιτητές, οι οποίοι αναμένεται να ανεβάσουν τον αριθμό των συνολικά εγγεγραμμένων φοιτητών παραπάνω από 3200. Η κατανομή των σπουδαστών ανά φύλο (Πίνακας 2-6) δείχνει ότι το Τμήμα προτιμάται ιδιαίτερα από το Γυναικείο Φύλο το οποίο επικρατεί με μεγάλη διαφορά από το Ανδρικό Φύλο με ποσοστά 71% έναντι 29%.

Ακαδημαϊκό Έτος Εγγραφής	Περίοδος Εγγραφής	Άρρεν	Θήλυ	Γενικό άθροισμα
1999-2000	EAP	31	92	123
	XEIM	36	84	120
Σύνολο - 1999-2000		67	176	243
2000-2001	EAP	50	124	174
	XEIM	39	111	150
Σύνολο - 2000-2001		89	235	324
2001-2002	EAP	63	95	158
	XEIM	46	94	140
Σύνολο - 2001- 2002		109	189	298
2002-2003	EAP	66	112	178
	XEIM	52	92	144
Σύνολο - 2002-2003		118	204	322
2003-2004	EAP	45	86	131
	XEIM	45	94	139
Σύνολο - 2003-2004		90	180	270
2004-2005	EAP	44	89	133
	XEIM	33	92	125
Σύνολο - 2004-2005		77	181	258
2005-2006	EAP	50	87	137
	XEIM	29	104	133
Σύνολο - 2005-2006		79	191	270
2006-2007	EAP	5	34	39
	XEIM	25	6	31
Σύνολο - 2006-2007		30	40	70
2007-2008	EAP	31	155	186
	XEIM	29	154	183
Σύνολο - 2007-2008		60	309	369
2008-2009	EAP	52	166	218
	XEIM	39	158	197
Σύνολο - 2008-2009		91	324	415
Γενικό άθροισμα		810	2029	2839

Πίνακας 2-6 Κατανομή εισαχθέντων ανά Ακαδημαϊκό Έτος - Εξάμηνο - Φύλο

Η πλήρης εικόνα της εξέλιξης των 2839 εισακτέων φοιτητών στο Τμήμα παρουσιάζεται στους Πίνακες 11-2-1, 11-2-2, 11-2-3. Οι φοιτητές που δεν ανανέωσαν για δύο συνεχόμενα εξάμηνα την εγγραφή τους παρουσιάζονται ως «ανενεργοί», ενώ ως «λιμνάζοντες» εμφανίζονται οι φοιτητές που έχουν ξεπεράσει το 12^ο Εξάμηνο (6^ο έτος). Θα πρέπει να τονιστεί ότι ο πίνακας 11-2-3 καταγράφει την εικόνα ανά εξάμηνο που πραγματοποιήθηκε και για το λόγο αυτό το άθροισμα ενεργών, πτυχιούχων, διαγραφέντων και σε διακοπή δεν ταυτίζεται με τον αριθμό εγγεγραμμένων της ίδιας ακαδημαϊκής χρονιάς.

Από τα στοιχεία των Πινάκων επισημαίνουμε τα εξής:

- Παρουσιάζεται ένας μικρός αριθμός διαγραφών (14%).
- Έχουν αποφοιτήσει από το Τμήμα 466 φοιτητές από τους 1456 δυνητικούς φοιτητές (εγγεγραμμένοι πριν το 2005-2006 μείον διαγεγραμμένους στο αντίστοιχο διάστημα), δηλαδή ποσοστό 32% επί των δυνητικών αποφοίτων και 16% επί του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών.
- Οι 1967 ενεργοί φοιτητές αποτελούν το 69% του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών, ενώ οι ενεργοί φοιτητές στα τελευταία δύο έτη είναι 86% και 99% αντίστοιχα, το οποίο δείχνει την διάθεση των φοιτητών την αποφασιστικότητα τους να διεκδικήσουν και να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους.

2.6 Συμπεράσματα

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας είναι ένα ελκυστικό Τμήμα που προτιμάται από πολλούς υποψήφιους φοιτητές παρά την αντίθετη τάση που υπάρχει για περιφερειακά ιδρύματα των ΤΕΙ. Έχει 1967 εγγεγραμμένους ενεργούς φοιτητές στους οποίους αντιστοιχεί ένας εντυπωσιακός αριθμός ενεργών φοιτητών (1118), δηλαδή φοιτητών που βρίσκονται έως το 6^ο έτος φοίτησης. Ο αριθμός των ενεργών φοιτητών, με βάση τα στατιστικά των εισακτέων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους πανελλαδικά αριθμούς ενεργών φοιτητών.

Το Τμήμα έχει πρωτοποριακό προσανατολισμό και παρά τον πολύ μικρό αριθμό των 2 μονίμων μελών ΕΠ παρέχει υψηλού επιπέδου σπουδές καθώς το καινοτόμο επιστημονικό τμήμα του προγράμματος σπουδών του αναλαμβάνουν να το διεκπεραιώσουν διδάσκοντες με υψηλά προσόντα (διδασκτορικό) σε ποσοστό 73% των διαθέσιμων θεωρητικών ωρών διδασκαλίας.

Ο δυσανάλογος αριθμός μελών ΕΠ και διοικητικού προσωπικού προς τον συνολικό αριθμό φοιτητών δημιουργεί επιτακτικές ανάγκες για άμεση πλήρωση ικανού αριθμού νέων θέσεων.

Τέλος, οι νέες εγκαταστάσεις, οι υποδομές δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες φοίτησης ενώ παράλληλα η πανέμορφη πόλη της Καστοριάς με την στρατηγική τοποθεσία της και τις δυνατότητες που προσφέρει σε στέγαση, σίτιση, διασκέδαση και συγκοινωνίες δημιουργεί ένα σύγχρονο και ιδανικό περιβάλλον σπουδών.

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1 Περιγραφή του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) και αναφορά του ΠΠΣ στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ισχύει σύμφωνα με την απόφαση με την απόφαση 12/21-9-1999 έγκρισης Προγράμματος Σπουδών από το Επιστημονικό Συμβούλιο (Ε.Σ) του Ινστιτούτου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Ι.Τ.Ε.) και κοινοποιήθηκε με το 2257/11-10-1999 έγγραφο του Ι.Τ.Ε.

Η διάρκεια σπουδών στο Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας είναι οκτώ (8) εξάμηνα, όπως προβλέπεται στο σχετικό ιδρυτικό Προεδρικό Διάταγμα του Τμήματος. Σε όλα τα εξάμηνα σπουδών εκτός του τελευταίου, οι σπουδές περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, εργαστηριακές και φροντιστηριακές ασκήσεις, καθώς και ασκήσεις πράξης και εφαρμογές σε πραγματικές ή εικονικές καταστάσεις, εκπόνηση μελετών και εκπαιδευτικές επισκέψεις σε εταιρείες δημοσίων σχέσεων, διαφημιστικές εταιρείες, ειδησεογραφικούς οργανισμούς, εμπορικές εκθέσεις (διεθνείς και εθνικές), εθνικά ή διεθνή εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια. Έμφαση δίνεται στις περιπτώσιολογικές μελέτες και στην εκπόνηση ομαδικών εργασιών. Στο προτελευταίο εξάμηνο σπουδών διεξάγεται σεμινάριο τελειοφοίτων. Το όγδοο εξάμηνο περιλαμβάνει εκπόνηση πτυχιακής εργασίας, κατά τη διάρκεια του οποίου μπορεί να πραγματοποιείται και η πρακτική άσκηση στο επάγγελμα. Τόσο η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας όσο και η πραγματοποίηση της δμηνης πρακτικής άσκησης θεωρούνται καθοριστικές εκπαιδευτικές διαδικασίες για την ωρίμανση του φοιτητή και την ένταξη του στην αγορά εργασίας. Στην εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας ειδική βαρύτητα δίνεται στην ανάπτυξη των προσωπικών ικανοτήτων του φοιτητή στην αναλυτική και συνθετική μέθοδο, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης πρωτοβουλιών, της κριτικής σκέψης και της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων. Αναφορικά με την πρακτική άσκηση, το Τμήμα διευρύνει συνέχεια τον κύκλο γνωριμιών του με εταιρείες και οργανισμούς στις δημόσιες σχέσεις και τον ευρύτερο χώρο της επικοινωνίας για να προσανατολίσει κατάλληλα τους φοιτητές του.

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος ανταποκρίνεται πλήρως στους στόχους του Τμήματος καθώς καλύπτει γνωστικά και θεματικά τις Δημόσιες Σχέσεις και την Επικοινωνία. Ανταποκρίνεται πλήρως και στις απαιτήσεις της κοινωνίας καθώς οι πρακτικά ασκούμενοι και οι απόφοιτοι του Τμήματος αναλαμβάνουν με επιτυχία αντίστοιχες θέσεις στην αγορά εργασίας. Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος κρίθηκε επίσης ως πρότυπο και εφαρμόστηκε κατά την ίδρυση του δευτέρου στην σειρά Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος μετά από αρκετό καιρό εφαρμογής βρίσκεται στην διαδικασία επικαιροποίησης και αναμόρφωσης του.

3.2 Διάρθρωση του Προγράμματος Σπουδών

Το ΠΠΣ του Τμήματος και στοιχεία που αφορούν τα μαθήματα εμφανίζονται στους Πίνακες 3.1 και 3.2. Στα πρώτα εξάμηνα περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, μαθήματα Γενικής Υποδομής θετικών και θεωρητικών επιστημών (κατηγορία Μ.Γ.Υ.), καθώς και διάφορα εισαγωγικά μαθήματα

Ακολουθούν μαθήματα Ειδικής Υποδομής – κορμού (κατηγορία Μ.Ε.Υ.), τα οποία αποτελούν τη βάση της Επιστήμης των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας. Στα προχωρημένα εξάμηνα διδάσκονται τα μαθήματα Ειδικότητας (Μ.Υ) που συνιστούν τη φύση και τον προορισμό του Τμήματος.

Ιδιαίτερη κατηγορία μαθημάτων αποτελούν τα γνωστικά αντικείμενα νομοθεσίας και ανθρωπιστικών σπουδών (κατηγορία Δ.Ο.Ν.Α), τα οποία είναι απαραίτητα για την οργάνωση και τη διοίκηση επιχειρήσεων, οργανισμών και υπηρεσιών που σχετίζονται με την ειδικότητα.

Το πρόγραμμα σπουδών δομείται με βάση το φόρτο εργασίας του φοιτητή, ενώ εισάγονται και οι διδακτικές μονάδες ECTS σε όλα τα εξάμηνα ακολουθώντας έτσι τους κανόνες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πιστωτικών-Διδακτικών Μονάδων. Εξ' ορισμού οι ΔΜ ορίζονται σε 30 για κάθε εξάμηνο σπουδών (Εγκύκλιος 1547/12-7-1999).

Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών οργανώνονται σε δύο κατευθύνσεις, την κατεύθυνση των «Δημοσίων Σχέσεων» και της «Επικοινωνίας». Ορισμένα από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών κατανέμονται σε σύνολα μαθημάτων που παρέχουν στο φοιτητή τη δυνατότητα να διαμορφώσει ένα πρόγραμμα επιλογών,

σύμφωνα με τις ιδιαίτερες κλίσεις και προτιμήσεις του. Τα μαθήματα αυτά ονομάζονται Επιλογής Υποχρεωτικά (ΕΥ) και ο φοιτητής μπορεί στο εξάμηνο που αυτά ορίζονται να επιλέξει ένα ανάλογα με την κατεύθυνση που θέλει να ακολουθήσει.

Η εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας εξασφαλίζει την εμβάθυνση του τελειοφοίτου του Τμήματος σε ένα σοβαρό επίκαιρο θέμα εφαρμοσμένης έρευνας ή σε αντικείμενο που έχει άμεση σχέση με την ειδικότητα των σπουδών.

Η Πρακτική Άσκηση στο επάγγελμα διαρκεί έξι (6) ημερολογιακούς μήνες. Είναι καθοδηγούμενη και αξιολογούμενη και πραγματοποιείται σε επιχειρήσεις, υπηρεσίες, και άλλους συνεργαζόμενους φορείς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται κατά την διάρκεια του όγδοου εξαμήνου των σπουδών, σε αμειβόμενες θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Η εμπειρία της πρακτικής άσκησης αποτελεί για τους φοιτητές μια πολύ καλή ευκαιρία για να ενταχθούν στην παραγωγική διαδικασία και μετέπειτα να αναζητήσουν εργασία ανάλογη με τα προσόντα και τα ενδιαφέροντα τους.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ	Θ	Ε	Α.Π.	ΤΥΠΟΣ	Δ.Μ. (ECTS)
Αρχές Οικονομικής	3		1	Υ, ΔΟΝΑ	6
Ποσοτικές Μέθοδοι	2		2	Υ, ΜΓΥ	5
Εισαγωγή στους Η/Υ	2	2		Υ, ΜΓΥ	5
Αρχές Επικοινωνίας	2		2	Υ, ΜΓΥ	5
Αρχές Δικαίου	2			Υ, ΔΟΝΑ	3
Αρχές Μάνατζμεντ	3		1	Υ, ΔΟΝΑ	6
ΣΥΝΟΛΟ	14	2	6		30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ	Θ	Ε	Α.Π.	ΤΥΠΟΣ	Δ.Μ. (ECTS)
Αρχές Μάρκετινγκ	2		2	Υ, ΜΓΥ	5
Χρήση Εξειδικευμένου Λογισμικού Η/Υ	2	2		Υ, ΜΕΥ	5
Πολιτική Κοινωνιολογία	3			Υ, ΜΕ	5
Κοινωνική Ψυχολογία	3			Υ, ΜΓΥ	5
Εσωτερικές Επικοινωνίες	2		2	Υ, ΜΕΥ	5
Τεχνικές Ερωτηματολογίου και Συνέντευξης	2		2	Υ, ΜΓΥ	5

ΣΥΝΟΛΟ	14	2	6		30
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Θ	Ε	Α.Π.	ΤΥΠΟΣ	Δ.Μ. (ECTS)
Δημόσιες Σχέσεις	3		2	Υ,ΜΕ.	7
Πολιτική Επικοινωνία	2		2	Υ,ΜΕ.	5
Ιστορία Ευρωπαϊκού Πολιτισμού	2			Υ,ΔΟΝΑ	3
Διαφήμιση	3		2	Υ,ΜΕΥ	7
Οικονομική της Επικοινωνίας	2			Υ,ΜΓΥ	3
Διεθνείς Επικοινωνίες	2		2	Υ,ΜΕΥ	5
ΣΥΝΟΛΟ	14	0	8		30
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Θ	Ε	Α.Π.	ΤΥΠΟΣ	Δ.Μ. (ECTS)
Μάρκετινγκ ΜΜΕ	2		2	Υ, ΜΕΥ	5
Κοινή Γνώμη, Κουλτούρα, Επικοινωνία	2			Υ, ΜΕΥ	3
Θεσμοί και Δράσεις της Ε.Ε.	3			Υ, ΜΕΥ	5
Στρατηγικές Δημοσίων Σχέσεων	2		2	Υ, ΜΕ	5
Διεθνείς Σχέσεις	2		2	Υ, ΜΓΥ	5
Υπερεθνικοί Οργανισμοί	3		2	Υ, ΜΓΥ	7
ΣΥΝΟΛΟ	14	0	8		30
Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ	Θ	Ε	Α.Π.	*	Δ.Μ. (ECTS)
Δημοσιότητα και ΜΜΕ	3		1	Υ,ΜΕ.	6
Νομοθεσία – Νομολογία ΜΜΕ	2		1	Υ,ΜΕ.	4
Δημοσκοπήσεις	2		2	Υ, ΜΕΥ	5
Διαχείριση Επικοινωνιακών Κρίσεων	3		2	Υ,ΜΕ.	7
Ορολογία Αγγλικά Ι *	2		1	Υ, ΜΓΥ	
Ορολογία Ι (Γαλλικά ή Γερμανικά ή Ιταλικά)	2		1	Υ, ΜΓΥ	
ΣΥΝΟΛΟ	14	0	8		30
ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Θ	Ε	Α.Π.	*	Δ.Μ. (ECTS)
Εφαρμοσμένες Δημόσιες Σχέσεις	3	3	2	Υ,ΜΕ.	8
Σύγχρονες Τεχνολογίες στις Επικοινωνίες	3	2	2	Υ,ΜΕ.	8
Ορολογία Αγγλικά ΙΙ	2		1	Υ,ΜΕΥ	

Ορολογία II (Γαλλικά ή Γερμανικά ή Ιταλικά)	2		1	Y,MEY	
και 1 από τα 4 παρακάτω μαθήματα επιλογής (E)					
Εταιρική Ταυτότητα και Εικόνα	3			E, MEY	6
MME στην Ευρωπαϊκή Ένωση	3			E, MEY.	6
Θεσμός Χορηγιών	3			E, MEY.	6
Διαπολιτιστικές Επικοινωνίες	3			E, MEY	6
ΣΥΝΟΛΟ	13	5	6		30
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ	Θ	Ε	Α.Π.	*	Δ.Μ. (ECTS)
Επικοινωνιακή Πολιτική	3		2	Y,ME.	7
Επικοινωνιακός Προγραμματισμός	2		2	Y,ME.	5
Ολοκληρωμένη Δημιουργία Πολυμέσων	3	2	1	Y, MEY	7
Σεμινάριο Τελειοφοίτων		4		Y,MEY	7
και 1 από τα 4 παρακάτω μαθήματα					
MME και Ελληνική Κοινωνία	2		1	E, MEY	4
Ολοκληρωμένη Επικοινωνία Δημοσίων Σχέσεων	2		1	E, MEY	4
Δημόσιες Σχέσεις στον Τουρισμό	2		1	E, MEY	4
Χρηματοοικονομικές Δημόσιες Σχέσεις	2		1	E, MEY	4
ΣΥΝΟΛΟ	10	6	6		30
Η' ΕΞΑΜΗΝΟ	Θ	Ε	Α.Π.	*	Δ.Μ. (ECTS)
Πρακτική Άσκηση (πέντε ημέρες την εβδομάδα για έξι μήνες)					
Πτυχιακή Εργασία		4			30

ΣΥΝΟΛΟ		4			30
--------	--	---	--	--	----

Πίνακας 3.1: Το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος ανά Εξάμηνο Φοίτισης

Συνοπτικά στο ΠΠΣ προσφέρονται συνολικά 52 Μαθήματα συμπεριλαμβανομένης της Πρακτικής Άσκησης και της Πτυχιακής Εργασίας εκ των οποίων 8 μαθήματα αφορούν Ορολογίες ξένων Γλωσσών και ένα μάθημα (Σεμινάριο Τελιοφοίτων) αφορά αποκλειστικά εργαστηριακό μάθημα. Τα υπόλοιπα 41 μαθήματα χωρίζονται σε 11 μαθήματα με μόνο Θεωρητικό μέρος, 25 Μαθήματα με Θεωρητικό μέρος και με Ασκήσεις Πράξεις, 3 Μαθήματα με Θεωρητικό, Εργαστηριακό Μέρος, και με Ασκήσεις Πράξεις, και 2 Μαθήματα με Θεωρητικό και Εργαστηριακό Μέρος. Το σύνολο των ωρών που διατίθενται προς τους φοιτητές είναι 147 ώρες θεωρητικών μαθημάτων συμπεριλαμβανομένων των Ασκήσεων Πράξεων και 39 ώρες που αφορούν εργαστηριακό τμήμα και μάθημα ξένων γλωσσών (Πίνακας 3.2). Οι ώρες αυτές προσαυξάνονται με την δημιουργία τμημάτων στα εργαστηριακά μαθήματα και σε ορισμένα θεωρητικά με μεγάλο αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών και εφ' όσον το επιτρέπουν οι υποδομές σε αίθουσες διδασκαλίας και τα όρια του Ωρολογίου Προγράμματος. Με την λειτουργία θεωρητικών και εργαστηριακών τμημάτων οι συνολικές θεωρητικές ώρες μαθημάτων που ανατέθηκαν για το εαρινό εξάμηνο του 2008-2009 ήταν 163 ώρες, ενώ οι εργαστηριακές ώρες και οι ώρες ξένων γλωσσών ήταν συνολικά 132 και επομένως το Ωρολόγιο Πρόγραμμα περιείχε συνολικά 295 ώρες διδασκαλίας. Στο ωρολόγιο πρόγραμμα προστίθενται επίσης ώρες Προαιρετικών Μαθημάτων που προσφέρονται από το Τμήμα εμπλουτίζοντας έτσι το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος. Το αντικείμενο κάθε μαθήματος περιγράφεται στο Οδηγό Σπουδών του Τμήματος που παρατίθεται στο Παράρτημα 6.

3.3 Αλληλουχίες Μαθημάτων

Ορισμένα μαθήματα έχουν μεταξύ τους μια σχέση εξάρτησης καθώς για την παρακολούθηση αυτών των μαθημάτων ο φοιτητής θα πρέπει να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε κάποια προαπαιτούμενα μαθήματα. Η αλληλουχία αυτή εξασφαλίζει ότι το εξαρτώμενο μάθημα από άλλα προαπαιτούμενα μαθήματα θα μπορεί να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα προαπαιτούμενα μαθήματα για να εμβαθύνει περισσότερο και να εξειδικεύσει την γνώση που παρέχεται στα

εξαρτώμενα μαθήματα. Η παρακάτω λίστα απεικονίζει την αλληλουχία προαπαιτούμενων και εξαρτώμενων μαθημάτων («αλυσίδες») και σε παρένθεση το αντίστοιχο εξάμηνο του προαπαιτούμενου και του εξαρτώμενου μαθήματος:

Ποσοτικές Μέθοδοι (Α)->Τεχνικές Ερωτημ. & Συνεντευξης(Β)->Δημοσκοπήσεις(Ε)
 Εισαγωγή στους Η/Υ (Α)->Χρήση Εξειδ. Λογισμ. (Β)-> Εφαρμ.Δημ. Σχέσεις(ΣΤ).
 Δημόσιες Σχέσεις(Γ)->Στρατηγικές Δημοσίων Σχέσεων (Δ)
 Σύγχρ. Τεχν. στις Επικοινωνίες(ΣΤ)->Ολοκλ.Δημιουργία Πολυμέσων (Ζ)
 Ορολογία Αγγλικά Ι (Ε) ->Ορολογία Αγγλικά ΙΙ(ΣΤ)
 Ορολογία Γαλλικά Ι (Ε) ->Ορολογία Γαλλικά ΙΙ(ΣΤ)
 Ορολογία Γερμανικά Ι (Ε) ->Ορολογία Γερμανικά ΙΙ(ΣΤ)
 Ορολογία Ιταλικά Ι (Ε) ->Ορολογία Ιταλικά ΙΙ(ΣΤ)

3.4 Απαιτούμενα για την Λήψη Πτυχίου

Για την λήψη του Πτυχίου απαιτείται από τον φοιτητή ελάχιστος αριθμός 40 μαθημάτων συμπεριλαμβανομένης της Πρακτικής Άσκησης και της Πτυχιακής Εργασίας καλύπτοντας συνολικά 152 ώρες μαθημάτων του διαθέσιμου ΠΠΣ. Στον Πίνακα 3.2 αναλύονται κατά εξάμηνο ο αριθμός μαθημάτων και ωρών που διατίθενται από το Τμήμα και ο ελάχιστος αριθμός μαθημάτων και ωρών που απαιτούνται από τον φοιτητή για την λήψη πτυχίου. Ο φοιτητής μπορεί επιπλέον να εμπλουτίσει το πρόγραμμα σπουδών του και με Προαιρετικά Μαθήματα τα οποία προσφέρονται από το Τμήμα.

	Α	Β	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Ζ	Σύνολο
Θεωρίες								
Διαθέσιμος Αριθμός Μαθημάτων	6	6	6	6	4	6	7	41
Διαθέσιμες Ώρες Διδασκαλίας	14	14	14	14	10	18	16	100
Απαιτούμενος Αριθμός Μαθημάτων	6	6	6	6	4	3	4	35
Αντίστοιχες Ώρες Διδασκαλίας	14	14	14	14	10	9	10	85
Ασκήσεις/Πράξεις (Α/Π)								
Διαθέσιμος Αριθμός Μαθημάτων	4	3	4	4	4	2	7	28
Διαθέσιμες Ώρες Διδασκαλίας	6	6	8	8	6	4	9	47
Απαιτούμενος Αριθμός Μαθημάτων	4	3	4	4	4	2	4	25
Αντίστοιχες Ώρες Διδασκαλίας	6	6	8	8	6	4	6	44
Θεωρητικά Μαθήματα (συμπεριλαμβάνοντας και τις Α/Π)								
Διαθέσιμος Αριθμός Μαθημάτων	6	6	6	6	4	6	7	41
Διαθέσιμες Ώρες Διδασκαλίας	20	20	22	22	16	22	25	147
Απαιτούμενος Αριθμός Μαθημάτων	6	6	6	6	4	3	4	35
Αντίστοιχες Ώρες Διδασκαλίας	20	20	22	22	16	13	16	129

Εργαστήρια					
Διαθέσιμος Αριθμός Μαθημάτων	1	1	2	2	6
Διαθέσιμες Ώρες Διδασκαλίας	2	2	5	6	15
Απαιτούμενος Αριθμός Μαθημάτων	1	1	2	2	6
Αντίστοιχες Ώρες Διδασκαλίας	2	2	5	6	15
Ξένες Γλώσσες					
Διαθέσιμος Αριθμός Μαθημάτων			4	4	8
Διαθέσιμες Ώρες Διδασκαλίας			12	12	24
Απαιτούμενος Αριθμός Μαθημάτων			2	2	4
Αντίστοιχες Ώρες Διδασκαλίας			6	6	12

Πίνακας 3.2 : Διάθεση Αριθμού, Ωρών και Είδος Μαθημάτων ανά Εξάμηνο και οι Ελάχιστες Απαιτήσεις του ΠΠΣ για την λήψη του πτυχίου.

Η οργάνωση του ΠΠΣ σε ΜΓΥ, ΜΕΥ, ΜΕ και ΔΟΝΑ (Πίνακας 3.3) προσφέρει μια κατανομή μαθημάτων στο πτυχίο κάθε αποφοίτου η οποία ικανοποιεί την απαίτηση που ορίζει το Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΙΤΕ) με το 3757/7-12-2001 έγγραφο του για τα Προγράμματα Σπουδών Τμημάτων Διοίκησης και Οικονομίας. Σύμφωνα με το παραπάνω έγγραφο καθώς και με τις εγκυκλίους 53/12-1-1999, 341/6.2.2001 ορίζεται ο Φόρτος Εργασίας (ΦΕ) σε 1500 ώρες ανά έτος σπουδών ή 50 ώρες περίπου ανά εβδομάδα.

A/A	Μαθήματα Υποδομής (ΜΓΥ) (20%-30%)	Γενικής (20%-30%)	Θ	ΑΠ	Ε	Ωρ/ εβδ	ΦΕ	ΔΜ	Υ/ Ε	Εξ άμ.
1	Ποσοτικές Μέθοδοι		2	2		4	8	5	Υ	Α
2	Εισαγωγή στους ΗΥ		2		2	4	8	5	Υ	Α
3	Αρχές Επικοινωνίας		2	2		4	8	5	Υ	Α
4	Αρχές Μάρκετινγκ		2	2		4	8	5	Υ	Β
5	Πολιτική Κοινωνιολογία		3			3	9	5	Υ	Β
6	Κοινωνική Ψυχολογία		3			3	9	5	Υ	Β
7	Τεχνικές Ερωτηματολογίου και Συνέντευξης		2	2		4	8	5	Υ	Β
8	Οικονομική της Επικοινωνίας		2			2	6	3	Υ	Γ
9	Διεθνείς Σχέσεις		2	2		4	8	5	Υ	Δ
10	Υπερεθνικοί Οργανισμοί		3	2		5	11	7	Υ	Δ
11	Ορολογία Αγγλικά Ι		2	1		3	7	4	Υ	Ε
12	Ορολογία Γαλλικά Ι		2	1		3	7	4	ΕΥ	Ε
12	Ορολογία Γερμανικά Ι		2	1		3	7	4	ΕΥ	Ε
12	Ορολογία Ιταλικά Ι		2	1		3	7	4	ΕΥ	Ε
14	ΣΥΝΟΛΑ ΜΓΥ		31	16	2	49	111	66		
12	ΣΥΝΟΛΑ ΜΓΥ στο πτυχίο		27	14	2	43	97	58		
30%	ΠΟΣΟΣΤΑ ΜΓΥ στο πτυχίο					28%	28%	28%		

A/A	Μαθήματα	Ειδικής	Θ	ΑΠ	Ε	Ω/εβ	ΦΕ	ΔΜ	Υ/	Εξ
-----	----------	---------	---	----	---	------	----	----	----	----

	Υποδομής (MEY) (25%-35%)				δ			EY	άμ.
1	Χρήση Εξειδικευμένου Λογισμικού ΗΥ	2		2	4	8	5	Y	B
2	Εσωτερικές Επικοινωνίες	2	2		4	8	5	Y	B
3	Διαφήμιση	3	2		5	11	7	Y	Γ
4	Διεθνείς Επικοινωνίες	2	2		4	8	5	Y	Γ
5	Μάρκετινγκ ΜΜΕ	2	2		4	8	5	Y	Δ
6	Κοινή Γνώμη, Κουλτούρα, Επικοινωνία	2			2	6	3	Y	Δ
7	Θεσμοί και Δράσεις ΕΕ	3			3	9	5	Y	Δ
8	Δημοσκοπήσεις	2	2		4	8	5	Y	E
9	Εταιρική Ταυτότητα και Εικόνα	3			3	9	6	EY	ΣΤ
9	ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση	3			3	9	6	EY	ΣΤ
9	Θεσμός Χορηγιών	3			3	9	6	EY	ΣΤ
9	Διαπολιτιστικές Επικοινωνίες	3			3	9	6	EY	ΣΤ
10	Ορολογία Αγγλικά II	2	1		3	7	4	Y	ΣΤ
11	Ορολογία Γαλλικά II	2	1		3	7	4	EY	ΣΤ
11	Ορολογία Γερμανικά II	2	1		3	7	4	EY	ΣΤ
11	Ορολογία Ιταλικά II	2	1		3	7	4	EY	ΣΤ
12	Ολοκληρωμένη Δημιουργία Πολυμέσων	3	1	2	6	12	7	Y	Z
13	Σεμινάριο Τελειοφοίτων			4	4	12	7	Y	Z
14	ΜΜΕ και Ελληνική Κοινωνία	2	1		3	7	4	EY	Z
14	Ολοκληρωμένη Επικοινωνία Δημοσίων Σχέσεων	2	1		3	7	4	EY	Z
14	Δημόσιες Σχέσεις στον Τουρισμό	2	1		3	7	4	EY	Z
14	Χρηματοοικονομικές Δημόσιες Σχέσεις	2	1		3	7	4	EY	Z

22 ΣΥΝΟΛΑ ΜΕΥ 49 19 8 76 182 110
 14 ΣΥΝΟΛΑ ΜΕΥ στο πτυχίο 30 14 8 52 120 72
35% ΠΟΣΟΣΤΑ ΜΕΥ στο πτυχίο 33% 34% 34%

A/A	Μαθήματα Ειδικότητας (ΜΕ) (25%-35%)	Θ	ΑΠ	Ε	Ω/εβ δ	ΦΕ	ΔΜ	Y/ EY	Εξ άμ.
1	Δημόσιες Σχέσεις	3	2		5	11	7	Y	Γ
2	Πολιτική Επικοινωνία	2	2		4	8	5	Y	Γ
3	Στρατηγικές Δημοσίων Σχέσεων	2	2		4	8	5	Y	Δ
4	Δημοσιότητα και ΜΜΕ	3	1		4	10	6	Y	E
5	Νομοθεσία-Νομολογία ΜΜΕ	2	1		3	7	4	Y	E
6	Διαχείριση Επικοινωνιακών Κρίσεων	3	2		5	11	7	Y	E
7	Εφαρμοσμένες Δημόσιες	3	2	3	8	14	8	Y	ΣΤ

	Σχέσεις								
8	Σύγχρονες Τεχνολογίες στις Επικοινωνίες	3	2	2	7	13	8	Y	ΣΤ
9	Επικοινωνιακή Πολιτική	3	2		5	11	7	Y	Z
10	Επικοινωνιακός Προγραμματισμός	2	2		4	8	5	Y	Z
10	ΣΥΝΟΛΑ ΜΕ	26	18	5	49	101	62		
10	ΣΥΝΟΛΑ ΜΕ στο πτυχίο	26	18	5	49	101	62		
25%	ΠΟΣΟΣΤΑ ΜΕ στο πτυχίο				31%	29%	30%		

A/A	Μαθήματα Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας και Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΔΟΝΑ) (10-20%)	Θ	ΑΠ	Ε	Ω/εβ δ	ΦΕ	ΔΜ	Y/EY	Εξ άμ.
1	Αρχές Δικαίου	2			2	6	3	Y	A
2	Αρχές Μάνατζμεντ	3	1		4	10	6	Y	A
3	Αρχές Οικονομικής	3	1		4	10	6	Y	A
4	Ιστορία Ευρωπαϊκού Πολιτισμού	2			2	6	3	Y	Γ
4	ΣΥΝΟΛΑ ΔΟΝΑ	10	2		12	32	18		
4	ΣΥΝΟΛΑ ΔΟΝΑ στο πτυχίο	10	2		12	32	18		
10%	ΠΟΣΟΣΤΑ ΔΟΝΑ στο πτυχίο				8%	9%	9%		
50	ΣΥΝΟΛΑ ΠΠΣ	116	55	15	186	426	256		
40	ΣΥΝΟΛΑ ΠΠΣ στο πτυχίο	93	48	15	156	350	210		

Πίνακας 3.3 Κατανομή Μαθημάτων του ΠΠΣ σε Ειδικές Κατηγορίες

Οι φοιτητές μπορούν επίσης να παρακολουθήσουν και να βαθμολογηθούν σε έναν αριθμό Προαιρετικών Μαθημάτων. Προαιρετικά μαθήματα που έχουν προσφερθεί από το Τμήμα είναι:

Δημιουργικό Κινούμενο Σχέδιο

Πολιτικό Μάρκετινγκ

Αρχές Επεξεργασίας Video

Διαχείριση Σχέσεων Πελατών (Customer Relationship Management-CRM)

Δημιουργική Προβολή Εταιρικής Εικόνας

Γυναίκες και Πολιτική

Γυναίκες και Κέντρα Λήψης Αποφάσεων

Τέλος οι φοιτητές του Τμήματος έχουν την δυνατότητα να αναπτύξουν και να εξασκήσουν και άλλες δραστηριότητες που προωθούν το κοινωνικό και αθλητικό πνεύμα πέρα του αντικειμένου σπουδών τους, χωρίς βαθμολόγηση και χωρίς να

συμπεριλαμβάνονται τα μαθήματα αυτά στην Αναλυτική Βαθμολογία τους. Ενδεικτικά μαθήματα που προσφέρονται στους φοιτητές του Τμήματος είναι: Χορός, Ξιφασκία, Καλαθοσφαίριση (Μπάσκετ), Αντισφαίριση (Τέννις), Μουσική, κα. Τα παραπάνω Προαιρετικά Μαθήματα δεν εμφανίζονται στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος καθώς η έκδοσή του είναι του έτους 2003, πριν δηλαδή την εισαγωγή των μαθημάτων..

3.5 Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Δεδομένου ότι α) υπάρχει μεγάλος όγκος φοιτητών που δηλώνουν και παρακολουθούν τα μαθήματα β) υπάρχει περιορισμένος αριθμός αιθουσών διδασκαλίας και εργαστηρίων για χρήση από το Τμήμα και γ) τα περισσότερα μαθήματα διδάσκονται από επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες, η διαμόρφωση του ωρολογίου προγράμματος αποβαίνει κάθε φορά μια δύσκολη υπόθεση.

Τα μαθήματα ξεκινούν στις 8.00 το πρωί κάθε μέρα και ολοκληρώνονται στις 21.00 ή 22.00 το βράδυ. Οι παρακολουθήσεις των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Παρότι στα θεωρητικά η προσέλευση των φοιτητών δεν είναι υποχρεωτική, είναι αρκετά καλή στα μαθήματα που παρουσιάζουν ένα αυξημένο βαθμό δυσκολίας και ικανοποιητική στα μαθήματα τα οποία απαιτούν από τους φοιτητές την υποβολή γραπτών ασκήσεων και εργασιών και την παρουσίαση ατομικών ή/και ομαδικών εργασιών στην τάξη.

3.6 Δομή-Συνεκτικότητα του ΠΠΣ

Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος παρέχει τη δυνατότητα στους φοιτητές να αναπτύξουν τις απαραίτητες γνώσεις του αντικειμένου των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας και τους εξοπλίζει με τα κατάλληλα εφόδια επιτυχίας για την μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Η δομή και η συνεκτικότητα του προγράμματος επιτρέπουν την μετάβαση του φοιτητή από γενικότερες προς πιο εξειδικευμένες γνώσεις στο αντικείμενο των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας. Επιπλέον οι διαφορετικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική διαδικασία (θεωρητικές διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, φροντιστήρια και

ασκήσεις-πράξεις, παρουσιάσεις φοιτητικών εργασιών, εξάσκηση στο χώρο διδασκαλίας, χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας διδασκαλίας, εξάσκηση σε επιχειρήσεις, ερευνητικές προσεγγίσεις σε καινοτόμα θέματα) δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες για να αναδείξουν ολοκληρωμένους επαγγελματίες στο αντικείμενο του Τμήματος. Τα εργαστηριακά μαθήματα του ΠΠΣ υποστηρίζονται διαρκώς με νέο εξοπλισμό, και κατάλληλα λογισμικά που εξασφαλίζουν στους αποφοίτους του Τμήματος πρόσβαση σε καινοτόμα αντικείμενα των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας τα οποία βασίζονται στις νέες τεχνολογίες. Οι απόφοιτοι του Τμήματος όπως παρουσιάζεται σε έρευνα που έγινε στο Τμήμα (βλ. Κεφάλαιο 3.10) έχουν πολλές επαγγελματικές δυνατότητες αλλά και ακαδημαϊκές για περαιτέρω συνέχιση των σπουδών σε μεταπτυχιακά προγράμματα, καταδεικνύοντας έτσι την αρτιότητα του Προγράμματος Σπουδών.

3.7 Εξεταστικό Σύστημα

Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος ορίζεται από την επίδοση του φοιτητή κατά την διάρκεια του μαθήματος (βαθμός προόδου) και την επίδοση του στις γραπτές εξετάσεις στο τέλος κάθε εξαμήνου. Ο βαθμός προόδου μπορεί να περιλαμβάνει την διενέργεια γραπτής εξέτασης, την επίλυση ασκήσεων, την προφορική παρουσίαση εργασιών καθώς και την ανάλυση περιπτώσιολογικών μελετών. Η γραπτή τελική εξέταση πραγματοποιείται στο τέλος του εξαμήνου σε δύο εξεταστικές περιόδους διάρκειας δύο εβδομάδων ή καθεμία. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται καθημερινά σύμφωνα με το πρόγραμμα των εξετάσεων που αναρτάται πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου στο Πίνακα Ανακοινώσεων και στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου, όλοι οι εμπλεκόμενοι πρέπει να έχουν λάβει γνώση του Κανονισμού των Εξετάσεων. Για πειθαρχικά ζητήματα που άπτονται των εξετάσεων εφαρμόζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός του Ιδρύματος. Ανάλογα με το μάθημα και τον αριθμό των εξεταζομένων φοιτητών σ' αυτό, ορίζονται και επιτηρούν την εξέταση κάθε μαθήματος καθηγητές του Τμήματος. Ο ρόλος των επιτηρητών είναι να ελέγχουν τα στοιχεία ταυτότητας των προς εξέταση φοιτητών και να φρονούν ώστε να εφαρμόζεται ο Κανονισμός των Εξετάσεων. Πέραν των επιτηρητών, για την ομαλή και αδιάβλητη διενέργεια των εξετάσεων, την ευθύνη σε καθημερινή βάση έχει ένας

επόπτης καθηγητής ο οποίος επιβλέπει την ομαλή ροή του ημερήσιου προγράμματος των εξετάσεων και συντονίζει το έργο των επιτηρητών, επιλαμβάνεται αν χρειαστεί να καλύψει και να επιλύσει απρόβλεπτες ή έκτακτες ανάγκες που παρουσιάζονται και στο τέλος της ημέρας ελέγχει και επιστρέφει παρουσιολόγια και αδιάθετες κόλλες εξετάσεων στην Γραμματεία του Τμήματος.

3.8 Πρακτική Άσκηση

Σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο-πλαίσιο των Τ.Ε.Ι. (Ν. 1404/83), η πρακτική άσκηση των φοιτητών αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού έργου και συνεπώς αναπόσπαστο τμήμα των σπουδών τους. Η πρακτική άσκηση διεξάγεται στο 8^ο εξάμηνο της φοίτησης με την προϋπόθεση ότι οι φοιτητές έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία τα περισσότερα μαθήματα του προγράμματος σπουδών συμπεριλαμβανομένων και των 10 μαθημάτων ειδικότητας. Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές, διαρκεί έξι μήνες και μπορεί να γίνει σε φορείς είτε του δημόσιου είτε του ιδιωτικού τομέα. Οι φοιτητές απασχολούνται σε πλήρες ωράριο, είναι αμειβόμενοι και ασφαλισμένοι έναντι επαγγελματικού κινδύνου κατά τη διάρκεια της άσκησής τους. Τέλος η πρακτική άσκηση είναι εποπτευόμενη από το εκπαιδευτικό προσωπικό των Τ.Ε.Ι. και διεξάγεται με βάση το περίγραμμα προγράμματος πρακτικής άσκησης για κάθε ειδικότητα.

Κύριος σκοπός της πρακτικής άσκησης είναι η ενημέρωση των ασκουμένων με τη διάθρωση και λειτουργία της επικοινωνίας επιχειρήσεων και οργανισμών και η συσχέτιση των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών με την εργασιακή πρακτική κατά τέτοιο τρόπο ώστε με την αποφοίτησή τους οι ασκούμενοι φοιτητές να έχουν αποκτήσει και σε πρακτικό πλέον επίπεδο τα πολύτιμα εκείνα εφόδια που θα ολοκληρώσουν τον εκπαιδευτικό χαρακτήρα του τμήματος.

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας δίνει ξεχωριστή σημασία στην πρακτική άσκηση των φοιτητών του. Το Τμήμα καλλιεργεί συστηματικά επαφές με εταιρείες και οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στις δημόσιες σχέσεις και στον ευρύτερο χώρο της επικοινωνίας. Το Τμήμα διαθέτει βάση δεδομένων με στοιχεία συναφών συνεργαζόμενων εταιρειών και οργανισμών προς διευκόλυνση και προσανατολισμό των φοιτητών. Επιπρόσθετα, οι φοιτητές διευκολύνονται στην εύρεση κατάλληλου φορέα πρακτικής άσκησης από την δημοσίευση και ανάρτηση

στην ιστοσελίδα του Τμήματος επιστολών ενδιαφέροντος που απευθύνουν εταιρείες και οργανισμοί προς το Τμήμα για την ανεύρεση υποψήφιων προς πρακτική άσκηση φοιτητών. Οι περισσότερες θέσεις πρακτικής άσκησης βρίσκονται στα μητροπολιτικά κέντρα και τις μεγαλουπόλεις της επικράτειας, στα μέρη δηλαδή όπου έχουν την έδρα τους οι περισσότερες εταιρείες δημοσίων σχέσεων, οι διαφημιστικές εταιρείες, οι ειδησεογραφικοί οργανισμοί, οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι δημόσιοι οργανισμοί. Πολύ θετική εξέλιξη αποτελεί το γεγονός ότι σημαντικές εταιρείες δημοσίων σχέσεων έχουν μείνει ικανοποιημένες από το επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων των φοιτητών του Τμήματος και έχουν προβεί στην ανανέωση και συνέχιση της συνεργασίας μαζί τους εντάσσοντας τους φοιτητές ως στελέχη των εταιρειών τους.

3.9 Πτυχιακή Εργασία

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί μια σύνθετη μορφή εργασίας που ολοκληρώνει την επιστημονική κατάρτιση του φοιτητή/τριας, με την εμπειριστατωμένη και σε βάθος ανάλυση ενός θέματος, του οποίου η ολοκλήρωση μπορεί να οδηγήσει ακόμα και στην παραγωγή νέας γνώσης στο επιστημονικό πεδίο των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας. Απαιτεί από τον φοιτητή/τρια ικανότητες που καλύπτουν γνώσεις σε τομείς που διδάχθηκαν καθώς και την δεκτικότητα τους στην κατάκτηση νέων γνώσεων που επιβάλει το θέμα. Η φύση της εργασίας πολλές φορές απαιτεί από τον φοιτητή τον μέγιστο βαθμό ανταπόκρισης του σε αποφάσεις, υποδείξεις, αλλαγές και τροποποιήσεις που απαιτεί η εργασία σε μικρά χρονικά διαστήματα. Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας είναι μια συνεχής άσκηση ανάπτυξης δεξιοτήτων και προσόντων στον επιστημονικό χώρο των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας που κατά κανόνα γίνεται με την ανάληψη ατομικών πτυχιακών εργασιών.

Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιείται κατά το όγδοο εξάμηνο της τετραετούς φοίτησης. Η πτυχιακή εργασία είναι υποχρέωση όλων των φοιτητών. Η διαδικασία εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας απαιτεί την καθοδήγηση και στενή συνεργασία μεταξύ του επιβλέποντα καθηγητή και του φοιτητή. Η συνεργασία αυτή λαμβάνει την μορφή τακτικών συναντήσεων στις ώρες γραφείου που δέχονται οι καθηγητές τους φοιτητές για απορίες και ερωτήσεις ή σε προκαθορισμένα ραντεβού. Στις συναντήσεις αυτές ο φοιτητής υποβάλλει κείμενα

προς μελέτη και σχολιασμό από τον καθηγητή και προσπαθεί να βρει λύσεις και διεξόδους σε προβλήματα που αναφύονται στην πορεία της εργασίας. Η συνεργασία ολοκληρώνεται με την κατάθεση της πτυχιακής στο Τμήμα για την προφορική της απόδοση ενώπιον τριμελούς επιτροπής και την αξιολόγηση της. Η διάρκεια της συνεργασίας κυμαίνεται από ένα εξάμηνο ως ελάχιστο χρόνο διάρκειας μέχρι 2 έτη ως μέγιστο όριο. Σε περίπτωση υπέρβασης του μέγιστου ορίου διάρκειας εκπόνησης της πτυχιακής, το Τμήμα αποδεσμεύει τον φοιτητή από το θέμα και ο τελευταίος χάνει την σειρά προτεραιότητας στην διαδικασία ανάθεσης θέματος και αναγκάζεται να επιλέξει άλλο θέμα με άλλο επιβλέποντα καθηγητή.

Οι επιβλέποντες καθηγητές στην αρχή του εξαμήνου υποβάλλουν προς το τμήμα προτεινόμενα θέματα για πτυχιακές εργασίες τα οποία αφού εξεταστούν για τη συνάφεια τους με το αντικείμενο των δημοσίων σχέσεων και της επικοινωνίας αναρτώνται στην ιστοσελίδα και τον πίνακα ανακοινώσεων του Τμήματος. Μόλις αναρτηθούν τα θέματα οι φοιτητές/τριες ζητούν από τους αντίστοιχους επιβλέποντες περισσότερη ενημέρωση γύρω από συγκεκριμένο θέμα και τις απαιτήσεις του. Παράλληλα ενημερώνουν τους αντίστοιχους επιβλέποντες για την προτίμηση τους γύρω από το συγκεκριμένο θέμα δίνοντας τους πληροφορίες σχετικά με προηγούμενη εμπειρία τους πάνω σε αυτό ή γύρω από το ενδιαφέρον τους για αυτό, πληροφορίες σχετικά με προηγούμενες συνεργασίες με τον επιβλέποντα στα πλαίσια μαθημάτων, καθώς και όποιες άλλες πληροφορίες σχετικά με το θέμα που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην διαδικασία ανάθεσης του θέματος στον φοιτητή/τρια. Η συμφωνία μεταξύ επιβλέποντα καθηγητή και φοιτητή για ανάθεση θέματος οδηγεί στη έγκριση του θέματος από τον επιβλέποντα καθηγητή και την υπογραφή και από τα δύο μέρη του έντυπου «Αίτηση Ανάθεσης Πτυχιακής Εργασίας». Στο έντυπο αναφέρονται τα στοιχεία του φοιτητή/τριας και το θέμα της πτυχιακής εργασίας στα ελληνικά και στα αγγλικά καθώς και η ημερομηνία ανάθεσης της πτυχιακής.

Το Τμήμα δίνει μεγάλη βαρύτητα στην Πτυχιακή εργασία και έχει ιδιαίτερη ευαισθησία στην εκπόνηση πρωτότυπων και ποιοτικών πτυχιακών εργασιών. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού έχει εκπονηθεί και βρίσκεται στην διάθεση μέσω του ιστοτόπου του Τμήματος ο Οδηγός Πτυχιακής Εργασίας (Παράρτημα 4). Εντατική και καθοδηγούμενη εκπαίδευση των φοιτητών για τις απαιτήσεις της Πτυχιακής

Εργασίας γίνεται στο Σεμινάριο Τελειοφοίτων (Ζ' Εξάμηνο) το οποίο αποτελεί προπαρασκευαστικό μάθημα της Πτυχιακής Εργασίας.

Φωτογραφία 3.1: Πτυχιούχοι Τμήματος μετά την Τελετή Ορκωμοσίας τους.

3.10 Απόφοιτοι Τμήματος.

Με την ολοκλήρωση των σπουδών του ο/η απόφοιτος του τμήματος ανακηρύσσεται «Πτυχιούχος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας» (φωτογραφία 3.1) και διαθέτει τις απαραίτητες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να μπορεί να δραστηριοποιηθεί επαγγελματικά σε όλους τους τομείς του γνωστικού αντικείμενου του τμήματος, είτε ως στέλεχος δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας εμπορικών επιχειρήσεων, οργανισμών και υπηρεσιών του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, είτε ως σύμβουλος δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας, είτε ως επικοινωνιολόγος.

Οι προοπτικές απασχόλησης στον τομέα των Δημοσίων Σχέσεων τόσο στο εγγύς όσο και το απώτερο μέλλον κρίνονται ιδιαίτερα ευοίωνες. Σήμερα στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται εξειδικευμένες εταιρείες παροχής υπηρεσιών στον τομέα των Δημοσίων Σχέσεων και υπάρχουν εξειδικευμένα τμήματα σε επιχειρήσεις και σε οργανισμούς. Επίσης Ν.Π.Δ.Δ., μη κυβερνητικοί οργανισμοί και διαφημιστικές

εταιρείες έχουν καθιερώσει εξειδικευμένα τμήματα δημοσίων σχέσεων. Σήμερα η επικοινωνία μετατοπίζεται από τον μαζικό της χαρακτήρα προς μια κατεύθυνση περισσότερο πελατοκεντρική και φιλική προς τον χρήστη. Ως επακόλουθο οι δημόσιες σχέσεις επιλέγονται από αρκετές εταιρείες και οργανισμούς ως ο πιο κατάλληλος τρόπος προσέγγισης των διαφόρων ομάδων κοινού.

Σημαντικό ρόλο στην πελατοκεντρική προσέγγιση και βασικό εργαλείο των δημοσίων σχέσεων και της επικοινωνίας παίζουν οι νέες τεχνολογίες και ιδιαίτερα το διαδίκτυο τόσο για την προβολή της εικόνας μίας επιχείρησης ή οργανισμού όσο και για την επικοινωνία του οργανισμού με τις ομάδες κοινού. Οι διαδικτυακές κοινότητες και οι τεχνολογίες του Web 2.0 αρμόζουν στον επαγγελματία των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας. Μέχρι πριν λίγα χρόνια τα κανάλια επικοινωνίας περιορίζονταν στον Τύπο, το Ραδιόφωνο και την Τηλεόραση. Με την διείσδυση του διαδικτύου στην καθημερινότητα μας και τις τεχνολογίες σε αυτό να τρέχουν ετησίως με γοργούς ρυθμούς (Παγκόσμιος Ιστός 2.0, διαδικτυακές κοινότητες, Σημαιολογικό Ιστός κλπ) έχει πολλαπλασιαστεί και η ευρηματικότητα αλλά και η πολυπλοκότητα στην άσκηση των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας. Σήμερα η χρήση του διαδικτύου στην χώρα μας υπολείπεται κατά πολύ του μέσου όρου της Ε.Ε. Με την πάροδο του χρόνου το χάσμα σταδιακά αναμένεται να γεφυρωθεί με αποτέλεσμα και ο τομέας των *διαδικτυακών* δημοσίων σχέσεων και της επικοινωνίας να έχει αυξανόμενη ζήτηση. Οι απόφοιτοι του Τμήματος με τα εφόδια των Νέων Τεχνολογιών του ΠΠΣ έχουν την δυνατότητα να ανταποκριθούν στις προκλήσεις που προσφέρουν οι εξελίξεις των τεχνολογιών στις Δημόσιες Σχέσεις και την Επικοινωνία.

Σε δείγμα 64 αποφοίτων από τους 165 (ποσοστό 39%) του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας που πήραν πτυχίο μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 οι οποίοι ερωτήθηκαν στο διάστημα μέχρι τον Μάρτιο του 2007 για τις δραστηριότητες που ακολούθησαν μετά την αποφοίτηση τους προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα :

Απασχολούμενοι στον Ιδιωτικό Τομέα: 51 (80%)

Αυτοαπασχολούμενοι/Επιχειρηματίες: 3 (5%)

Απασχολούμενοι ως Μόνιμοι στο Δημόσιο: 2 (3%)

Απασχολούμενοι στο Εξωτερικό: 1 (2%)

Μεταπτυχιακές Σπουδές: 2 (3%)

Στρατιωτική Θητεία: 3 (5%)

Άνεργοι: 2 (3%)

Τα αποτελέσματα της έρευνας κρίνονται ιδιαίτερα θετικά για την απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.

3.11 Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών

3.11.1 Erasmus

Το Τμήμα στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus έχει συνεργασίες με τα στα πλαίσια του Erasmus με τα παρακάτω Πανεπιστήμια (Πίνακας 3. 4)

Πανεπιστήμιο	Χώρα	Ιστότοπος
Hanzehogeschool Groningen	Netherlands	www.pl.hanze.nl
Mid Sweden University	Sweden	www.mh.se
University of Ljubljana	Slovenia	www.fdv.uni-lj.si
European University Cyprus	Cyprus	http://www.cycollege.ac.cy
Galatasaray University-Dept of Communication	Turkey	http://www.gsu.edu.tr

Πίνακας 3.4 Συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια στα Πλαίσια του Erasmus

Ο Πίνακας 3.5 δείχνει την κινητικότητα των φοιτητών του Τμήματος τα τελευταία πέντε (5) χρόνια προς τα αντίστοιχα συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια. Το Πανεπιστήμιο Hanzehogeschool Groningen συγκεντρώνει περισσότερες προτιμήσεις από τους φοιτητές μας (10). Ενώ υπάρχει κινητικότητα φοιτητών προς τα συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια, διαπιστώνεται ότι το Τμήμα αδυνατεί να προσελκύσει φοιτητές από το εξωτερικό, έχοντας φιλοξενήσει στο παρελθόν συνολικά μόνο δύο (2) φοιτήτριες από την Σλοβενία. Η γλώσσα διδασκαλίας, η έλλειψη φοιτητικής εστίας φιλοξενίας αποτελούν προβλήματα στην προσέλκυση φοιτητών από το εξωτερικό

ΕΤΟΣ	ΧΩΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΝΑ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ
2004-2005	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2
	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	4
2005-2006	ΣΟΥΗΔΙΑ	2
	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2
2006-2007	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1
2007-2008	-	0
2008-2009	ΚΥΠΡΟΣ	1
	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	5
ΣΥΝΟΛΟ		17

Πίνακας 3.5: Κινητικότητα Φοιτητών του Τμήματος για ERASMUS

. Για τις ανάγκες του Erasmus και για την επίλυση του προβλήματος της γλώσσας έχει γίνει πρόσφατα προσαρμογή 6 μαθημάτων του ΠΠΣ ώστε να μπορούν να διδαχθούν και στην Αγγλική γλώσσα ως προσφερόμενα προς τους φοιτητές του Erasmus. Στις προθέσεις του Τμήματος είναι η προσέλκυση στο Τμήμα φοιτητών από το εξωτερικό καθώς και αύξηση του αριθμού των φοιτητών του Τμήματος μέσω σύναψης νέων συνεργασιών με ακαδημαϊκά ιδρύματα στην Ευρώπη.

3.11.2 Interreg III

Το Τμήμα στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενων διακρατικών συνεργασιών INTERREGIII έχει συνεργαστεί με το γειτονικό Πανεπιστήμιο Fan S. Noli της Κορυτσάς στην Αλβανία και έχει το υλοποιήσει το πρόγραμμα «Δημιουργία και Ανάπτυξη Ψηφιακής Βιβλιοθήκης στα αντικείμενα των Δημοσίων Σχέσεων, της Διοίκησης Ξενοδοχειακών Τουριστικών Μονάδων και στις Εφαρμογές Πληροφορικής στην Επικοινωνία και τον Τουρισμό». Η ψηφιακή βιβλιοθήκη που δημιουργήθηκε απευθύνεται προς τους φοιτητές και τους διδάσκοντες και των δύο ιδρυμάτων για χρήση του υλικού στην έρευνα και την διδασκαλία. Η ανάπτυξη της ψηφιακής βιβλιοθήκης βασίστηκε στα κοινά αντικείμενα των ΠΠΣ των δύο ιδρυμάτων.

3.11.3 Διεθνείς Συνεργασίες

Το Τμήμα στα πλαίσια διοργάνωσης ημερίδων προς τους φοιτητές έχει συνεργαστεί με:

- Το DePaul University, USA από το οποίο ο διακεκριμένος Καθηγητής του Πολιτικού Μάρκετινγκ, Bruce Newman, ήρθε στο Τμήμα δύο φορές δίνοντας αντίστοιχο αριθμό διαλέξεων.
- το τμήμα “Faculty of Journalism and Mass Communication University of Sofia “St. Kliment Ohridski” του Πανεπιστημίου της Σόφιας από το οποίο συμμετείχαν σε 3 ημερίδες που διοργάνωσε το Τμήμα, 2 Καθηγήτριες του Τμήματος δίνοντας ομιλίες και διαλέξεις.
- τέλος το Τμήμα ήταν πρωτοπόρο στην ίδρυση και οργάνωση του επιτυχημένου Διεθνούς Συνεδρίου «International Conference on Political Marketing» με ανοικτή συμμετοχή παρακολούθησης για τους φοιτητές του Τμήματος. Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος προέδρευσαν τις δύο πρώτες χρονιές και έκτοτε ο θεσμός καθιερώθηκε ως ένα σημαντικό διεθνές συνέδριο στο χώρο της Πολιτικής Επικοινωνίας (Kastoria 2003, Kastoria 2005, Nicosia 2006, Bucharest 2007, Manchester 2008).

Αντίστοιχες συνεργασίες και διαλέξεις προς τους φοιτητές έχουν γίνει και από Καθηγητές Πανεπιστημίων του Εσωτερικού, όπως του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Τμήματος Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήματος Νομικής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, , του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του ΑΠΘ, του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Τμήματος Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων Τ.Ε.Ι. Αθηνών κ.α.

Μέλη ΕΠ του Τμήματος προσκληθήκαν και έδωσαν διαλέξεις στο τμήμα “Faculty of Journalism and Mass Communication University of Sofia “St. Kliment Ohridski” του Πανεπιστημίου της Σόφιας

Στα πλαίσια επίσημης υποβολής προτάσεων ευρωπαϊκών προγραμμάτων το Τμήμα έχει συνεργασίες με μέλη από τα ακόλουθα Τμήματα ή ερευνητικά κέντρα:

- Digital Enterprise Research Institute (DERI), National University of Ireland, Galway, Ireland
- The Media School, Bournemouth University, UK,
- Centre for Cancer Research and Cell Biology, Queens University, Belfast, UK

- Electrical and Systems Engineering Department, Embry-Riddle Aeronautical University, Florida, USA
- Department of Computer Science, King's College University of London
- Department of Information Management, National University of Kaohsiung, Taiwan

3.11.4 Αλλοδαποί Φοιτητές

Στο Τμήμα έχουν εγγραφεί 105 αλλοδαποί φοιτητές μέχρι και το εαρινό εξάμηνο του 2008-2009. Οι φοιτητές προέρχονται από 7 χώρες εκ των οποίων οι περισσότεροι από την Κύπρο (68), και από την Αλβανία (31). Ο Πίνακας 3.6 παρουσιάζει την σημερινή εικόνα των αλλοδαπών φοιτητών στο Τμήμα

Χώρα Προέλευσης	1999 2000	2000 2001	2001 2002	2002 2003	2003 2004	2004 2005	2005 2006	2006 2007	2007 2008	2008 2009	Σύνολο
ΑΛΒΑΝΙΑ			1	1	4	4	2	2	5	12	31
ΑΡΜΕΝΙΑ								1	1		2
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ									1		1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ							1				1
ΚΥΠΡΟΣ	3	3	1	7	14	9	14	8	4	5	68
ΡΟΥΜΑΝΙΑ							1				1
ΡΩΣΙΑ										1	1
Σύνολα	3	3	2	8	18	13	18	11	11	18	105

Πίνακας 3.6: Αλλοδαποί Φοιτητές στο Τμήμα

3.12 Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών

Στο Τμήμα δεν λειτουργεί ακόμη μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών. Βρίσκεται στην φάση της προετοιμασίας φακέλου υποβολής πρότασης δημιουργίας μεταπτυχιακού τμήματος σπουδών.

3.13 Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Το Τμήμα δε διαθέτει πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών διότι το νομικό πλαίσιο στην Ελλάδα δεν επιτρέπει ακόμη την οργάνωση Προγραμμάτων Διδακτορικών Σπουδών από Τμήματα Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

3.14 Συμπεράσματα

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, ως το πρώτο Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, είναι πρωτοπόρο στον τομέα των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας, με σημαντικές διδακτικές, ερευνητικές και καινοτόμες δράσεις στα επιστημονικά πεδία των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας. Το αντικείμενο του τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας είναι ελκυστικό στην αγορά εργασίας αφού οι απόφοιτοι του τμήματος βρίσκουν θετική ανταπόκριση σε αυτή. Ο/Η φοιτητής/τρια του τμήματος φτάνοντας στην ολοκλήρωση των σπουδών του/της και στην αναζήτηση κατευθύνσεων ως απόφοιτος/η πλέον «Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας» έχει πολλές επιλογές και επαγγελματικές δυνατότητες. Σημαντικό μέρος της επιτυχίας των αποφοίτων του τμήματος αποδίδεται στο πρωτοπόρο ΠΠΣ του τμήματος. Το ΠΠΣ του Τμήματος έχει δοκιμαστεί τα τελευταία 10 χρόνια και έχει αποδειχθεί στην πράξη ότι ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας καθώς παρέχει ικανούς και αξιόλογους αποφοίτους τους οποίους υποδέχονται θετικά στην αγορά εργασίας. Έχει επίσης αποτελέσει το πρότυπο ΠΠΣ που ακολούθησε και το δεύτερο τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στο Αργοστόλι.

Η δομή, η συνεκτικότητα και η λειτουργικότητα του ΠΠΣ ανταποκρίνονται στον σκοπό του ΠΠΣ. Ο σκοπός του Προγράμματος Σπουδών είναι να εφοδιάσει τον πτυχιούχο Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας με τις απαραίτητες επιστημονικές και θεωρητικές γνώσεις στον τομέα των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας καθώς και με τις απαραίτητες δεξιότητες που απαιτεί ο κλάδος των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας. Οι δεξιότητες αναπτύσσονται μέσα από σειρές εργαστηριακών ασκήσεων και ασκήσεων/πράξεων εμπέδωσης της θεωρίας. Το πρόγραμμα σπουδών εμπλουτίζεται μέσα από προαιρετικά μαθήματα με επιπλέον γνώσεις και δεξιότητες για όσους θέλουν να εμβαθύνουν ακόμη περισσότερο σε εξειδικευμένα θέματα της ειδικότητας σπουδών. Στα τελευταία δύο εξάμηνα το πρόγραμμα σπουδών έχει αυξημένες απαιτήσεις για τους μελλοντικούς επαγγελματίες στο χώρο καθώς μέσα από το Σεμινάριο Τελειοφοίτων, την Πτυχιακή Εργασία και την Πρακτική Άσκηση θα μπορέσει ο φοιτητής να συνδυάσει όλες τις γνώσεις και

δεξιότητες που απέκτησε από το σύνολο του προγράμματος σπουδών και να ολοκληρωθεί ως μελλοντικός επαγγελματίας στο χώρο.

Στα δυνατά σημεία του προγράμματος σπουδών είναι ότι η δομή του επιτρέπει την ενσωμάτωση των εξελίξεων στις Δημόσιες Σχέσεις και την Επικοινωνία μέσα από τα αντίστοιχα μαθήματα. Για παράδειγμα, σημαντικό ρόλο στην πελατοκεντρική προσέγγιση και βασικό εργαλείο των δημοσίων σχέσεων και της επικοινωνίας παίζει το διαδίκτυο τόσο για την προβολή της εικόνας μίας επιχείρησης/οργανισμού/φορέα/ιδιώτη όσο και για την επικοινωνία αυτών με τις ομάδες κοινού. Οι διαδικτυακές κοινότητες και οι νέες τεχνολογίες του Παγκόσμιου Ιστού 2.0 (Web 2.0) αρμόζουν στον επαγγελματία των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας. Ο Παγκόσμιος Ιστός σήμερα αποτελεί ένα χώρο έκθεσης της εικόνας ενός οργανισμού/φορέα/ιδιώτη καθώς και ένα διαδραστικό χώρο αλληλεπίδρασης που απαιτεί σε σχεδόν καθημερινή βάση την επικοινωνία με διάφορες ομάδες κοινού. Τα παραπάνω σε εξαμηνιαία βάση προσαρμόζονται και εντάσσονται σε ύλη υπάρχοντος μαθήματος (Εφαρμοσμένες Δημόσιες Σχέσεις), σε εργασίες Σεμιναρίου Τελειοφοίτων και σε Πτυχιακές Εργασίες. Παρότι σήμερα η χρήση του διαδικτύου στην χώρα μας υπολείπεται κατά πολύ του μέσου όρου της Ε.Ε., με την πάροδο του χρόνου το χάσμα σταδιακά αναμένεται να γεφυρωθεί με αποτέλεσμα και ο τομέας των *διαδικτυακών δημοσίων σχέσεων* και του *διαδικτυακού συμβούλου επικοινωνίας (web consultant)* να αποκτήσει αυξανόμενη ζήτηση στην αγορά εργασίας, δημιουργώντας νέες προοπτικές και νέες επαγγελματικές ευκαιρίες στους αποφοίτους του Τμήματος που θα βρεθούν με τα κατάλληλα εφόδια να ανταποκριθούν σε αυτές.

Ένα άλλο δυνατό σημείο αποτελεί η σύνδεση των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας με τις νέες τεχνολογίες που έχουν ως αποτέλεσμα να καταστεί ο απόφοιτος του Τμήματος πολύ ανταγωνιστικός και καινοτόμος στην αγορά εργασίας με νέες ιδέες και ενήμερος των τελευταίων εξελίξεων. Ο αριθμός των μαθημάτων νέων τεχνολογιών του ΠΠΣ δίνει την επάρκεια και πιστοποίηση γνώσεων ΗΥ στους αποφοίτους του Τμήματος βάσει του ΠΔ 44/2005 (ΦΕΚ 63, τ.Α, 9/3/2005).

Το πρόγραμμα σπουδών παρότι ανταποκρίνεται θετικά στους σκοπούς του Τμήματος και στις ανάγκες της κοινωνίας θεωρούμε ότι χρειάζεται αναμόρφωση ώστε να ενσωματωθούν καλύτερα οι καινοτομίες και νέες εξελίξεις στον επιστημονικό χώρο των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας των τελευταίων ετών και για να αξιοποιηθεί στην θετική κατεύθυνση η εμπειρία της μέχρι σήμερα λειτουργίας του προγράμματος σπουδών.

Στα θετικά σημεία του εξεταστικού συστήματος είναι ότι διασφαλίζει την διαφάνεια και την αξιοκρατία της διαδικασίας αξιολόγησης με ένα δίκαιο και ίσο σύστημα για όλους, με την επιτήρηση των φοιτητών κατά την διάρκεια των εξετάσεων, την πρόσβαση των φοιτητών στα γραπτά τους και την δημόσια ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Προβληματισμός και σκέψεις υπάρχουν ωστόσο για την διαρκή βελτίωση του εξεταστικού συστήματος με μεθόδους (π.χ. με ανοιχτές σημειώσεις και βιβλία) που θα επιτρέπουν πιο συνθετική ανάπτυξη θεμάτων από τους φοιτητές και περισσότερης κριτικής αποτίμησης της γνώσης της θεωρίας ενισχύοντας έτσι την βαθύτερη κατανόηση της ύλης και αποθαρρύνοντας αποσπασματικές απομνημονεύσεις ή καταγραφής αυτής.

Επίσης στα θετικά του ΠΠΣ καταγράφονται η βαρύτητα που δίνει το Τμήμα στην διενέργεια Πρακτικής Άσκησης σε θέσεις επιφορτισμένες με την επικοινωνία επιχειρήσεων και οργανισμών και στην διεύρυνση των συνεργασιών που έχει το Τμήμα με επιχειρήσεις και οργανισμούς που προσφέρουν θέσεις Πρακτικής Άσκησης. Θετικό είναι επίσης ότι φοιτητές του Τμήματος συνεχίζουν ως απόφοιτοι πλέον να απασχολούνται στις ίδιες θέσεις όπου ξεκίνησαν ως Πρακτικά Ασκούμενοι.

4. Διδακτικό έργο

4.1 Οργάνωση και Εφαρμογή του Διδακτικού Έργου

4.1.1 Υλη, Μαθησιακοί Στόχοι και Προσδοκώμενα Αποτελέσματα Μαθημάτων

Η διάρκεια κάθε εξαμήνου είναι 15 εβδομάδες και τα μαθήματα πραγματοποιούνται με βάση το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας. Οι φοιτητές παρακολουθούν προαιρετικά τα θεωρητικά μαθήματα, υποχρεωτικά με καταγραφή παρουσιών τα εργαστηριακά και υποχρεωτικά ή προαιρετικά τις ασκήσεις/πράξεις κατά την κρίση του διδάσκοντα καθηγητή. Τα εργαστηριακά μαθήματα διεξάγονται σε τμήματα με αριθμό φοιτητών που κυμαίνεται από ελάχιστους 12 ως μέγιστους 22. Όταν ο αριθμός φοιτητών σε εργαστηριακό τμήμα ξεπερνά τους 20 τότε στο εργαστήριο υπάρχουν δύο διδάσκοντες.

Οι διδάσκοντες κάθε εξάμηνο καταθέτουν στο Τμήμα για κάθε μάθημα το αντίστοιχο «Περίγραμμα Μαθήματος» με εβδομαδιαία ανάλυση της ύλης των μαθημάτων. Στο περίγραμμα περιγράφονται εκτός της ύλης και οι μαθησιακοί στόχοι, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του μαθήματος, η βιβλιογραφία, ο τρόπος διεξαγωγής και οι απαιτήσεις του μαθήματος, τυχόν εργασίες και αντίστοιχες προθεσμίες, καθώς και ο τρόπος τελικής αξιολόγησης και υπολογισμός του τελικού βαθμού του μαθήματος. Οι διδάσκοντες γνωστοποιούν στους φοιτητές την ύλη των μαθημάτων και περιγράφουν τους μαθησιακούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα στην αρχή του εξαμήνου μέσω σχετικής ανακοίνωσης στον ιστοχώρο του μαθήματος και ανάρτησης του «Περιγράμματος Μαθήματος» καθώς και γνωστοποίησης του στα πρώτα μαθήματα του εξαμήνου.

Στην αρχή του εξαμήνου οι διδάσκοντες καταθέτουν τις διαθέσιμες ώρες γραφείου στις οποίες θα υποδέχονται τους φοιτητές και στις οποίες θα μπορούν οι φοιτητές να βρίσκουν διαθέσιμο τον διδάσκοντα και να έρχονται σε επικοινωνία μαζί του. Οι ώρες γραφείου ανακοινώνονται από την Γραμματεία και αναρτώνται στον ιστότοπο του τμήματος για το σύνολο των διδασκόντων.

Επί του παρόντος δεν υπάρχει κάποια κεντρική και ομογενοποιημένη ποσοτική διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων. Τα ερωτηματολόγια προς τους φοιτητές μπορούν να δώσουν μια εικόνα η οποία όμως δεν είναι πλήρης λόγω του γεγονότος ότι αυτά συμπληρώνονται πριν ολοκληρωθεί το μάθημα. Μελλοντικά θα μπορούσε για παράδειγμα να υπάρξει ένα κεντρικό σύστημα αξιολόγησης μαθήματος από φοιτητές που ολοκλήρωσαν μαθήματα σε προγενέστερο χρόνο (π.χ. αξιολόγηση από αποφοίτους, αξιολόγηση από Φοιτητές Χ Εξαμήνου που αξιολογούν αποτελέσματα μαθήματος του Χ-1 Εξαμήνου κλπ).

Το Τμήμα φροντίζει να οργανώνει σε εξαμηνιαία βάση συναντήσεις με συμμετοχή όλων των διδασκόντων για την ποιοτική αποτίμηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των μαθησιακών στόχων στις οποίες επισημαίνονται διδακτικές διαδικασίες, αδυναμίες που χρήζουν βελτίωσης, σημεία κοινού ενδιαφέροντος κ.α. Επιπλέον οι διδάσκοντες και οι νέοι συνεργάτες του Τμήματος κατά τις συναντήσεις ενημέρωσης ενθαρρύνονται ώστε:

- να ενεργοποιούν τον φοιτητή στην διάρκεια του μαθήματος και να αποφεύγουν την παθητική διάλεξη μαθημάτων
- να χρησιμοποιούν περιπτωσιολογικές μελέτες (case studies) από την Ελληνική και Διεθνή πραγματικότητα ώστε να ενισχύεται ο βαθμός αφομοίωσης της θεωρίας και να εμπλουτίζεται η ύλη με παραδείγματα.
- να ενισχύεται η αναζήτηση γνώσης από πολλές πηγές και να αποφεύγεται η παράδοση μέσα από ένα βιβλίο
- να δημιουργούν ένα κλίμα συνεργασίας και αμοιβαίου σεβασμού για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων

Οι συναντήσεις αυτές παράγουν αποτελέσματα τα οποία κάθε εξάμηνο βελτιώνουν προς το καλύτερο την συνολική εκπαιδευτική διαδικασία.

4.1.2 Ωρολόγιο Πρόγραμμα Μαθημάτων

Η έλλειψη διαθέσιμων χώρων διδασκαλίας και εργαστηρίων σε συνάρτηση με τον πολύ μεγάλο αριθμό φοιτητών και τμημάτων διδασκαλίας καθώς και ο μεγάλος αριθμός εκτάκτου προσωπικού που διδάσκει στο τμήμα αποτελούν τις κυριότερες δυσκολίες στην οργάνωση και δομή του προγράμματος. Ωστόσο ο υπεύθυνος του προγράμματος καταβάλλει τη μέγιστη προσπάθεια για να καταρτιστεί ένα κατά γενική ομολογία ικανοποιητικό ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας που να καλύπτει τις ανάγκες τόσο των φοιτητών όσο και των διδασκόντων. Αν υπήρχαν περισσότερες αίθουσες διδασκαλίας τότε θα βελτιώνονταν η εκπαιδευτική διαδικασία με την δημιουργία περισσότερων τμημάτων σε θεωρητικά μαθήματα που έχουν μεγάλο αριθμό εγγεγραμμένων και θα αποφεύγονταν φαινόμενα συνωστισμού στις αίθουσες διδασκαλίας κατά την έναρξη του εξαμήνου και των μαθημάτων. Στην συνέχεια ο αριθμός των φοιτητών που παρακολουθούν μαθήματα φθίνει, το οποίο ενδεχόμενα θα μπορούσε να αποφευχθεί αν από την αρχή προσφέρονταν συνθήκες διδασκαλίας με μικρότερα τμήματα που θα επέτρεπαν περισσότερο ενεργό συμμετοχή του φοιτητή και διατήρηση του ενδιαφέροντος από την αρχή σε υψηλό βαθμό.

Δεδομένης της έλλειψης διαθέσιμων χώρων διδασκαλίας και της δυσκολίας διάθεσης αιθουσών για πιθανές αναπληρώσεις μαθημάτων, καταβάλλεται η μέγιστη προσπάθεια ώστε να τηρηθεί απολύτως το ωρολόγιο πρόγραμμα ώστε να ελαχιστοποιηθούν πιθανές αναπληρώσεις και αναστατώσεις στην λειτουργία του Προγράμματος. Αναπληρώσεις μαθημάτων γίνονται για να καλυφθούν «χαμένες» ώρες διδασκαλίας είτε λόγω εξωτερικών παραγόντων (αποχή από μαθήματα, κατάληψη κ.α.), είτε λόγω υπαιτιότητας του διδάσκοντα. Στην πρώτη περίπτωση αναλαμβάνει το Τμήμα να αναρτήσει στον Πίνακα Ανακοινώσεων ένα πρόγραμμα αναπληρώσεων. Στην δεύτερη περίπτωση ο διδάσκοντας είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει έγκαιρα την Γραμματεία του Τμήματος για την μη πραγματοποίηση του μαθήματος και η Γραμματεία σε συντονισμό με τον διδάσκοντα ανακοινώνει την αναπλήρωση του μαθήματος αφού πρώτα εντοπίσει διαθέσιμη αίθουσα για την διεξαγωγή της διδασκαλίας.

Ο Πίνακας 11-3-1 παρουσιάζει τους διδάσκοντες και τα μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος. Δεδομένης της έλλειψης μονίμου προσωπικού (ΕΠ) το

μάθημα της Εισαγωγής Η/Υ αποτελεί και το μόνο βασικό εισαγωγικό μάθημα που διδάσκεται από μέλος ΕΠ των δύο πρώτων βαθμίδων. Τα μαθήματα που αναλαμβάνουν τα μέλη ΕΠ του Τμήματος ανήκουν όλα στο γνωστικό τους πεδίο.

4.2 Εκπαιδευτικά Βοηθήματα

Το Τμήμα από την έναρξη λειτουργίας του (1999) συμπεριλαμβάνονταν στα πρωτοπόρα τμήματα που λειτουργούσαν το Πρόγραμμα Σπουδών τους με την μέθοδο της Πολλαπλής Βιβλιογραφίας σύμφωνα με την οποία δεν υπήρχε ένα αποκλειστικό βιβλίο για κάθε μάθημα αλλά η ύλη καλύπτονταν από μια πληθώρα βιβλιογραφίας η οποία και είχε συντελεστές βαρύτητας ως προς το πρώτο βασικό σύγγραμμα (70%), το δεύτερο, το τρίτο κλπ. Η ύλη συμπληρώνονταν με σημειώσεις του φοιτητή από διαλέξεις, σημειώσεις του καθηγητή, επιστημονικά άρθρα, υλικό ιστοσελίδων και άλλες πηγές. Το Τμήμα υπήρξε επίσης πρωτοπόρο (από το 2004) στην δημιουργία ιστοσελίδων μαθήματος (βλέπε 4.4) όπου ο καθηγητής μπορούσε να προσφέρει εκπαιδευτικό υλικό, βοηθήματα, σημειώσεις, διαλέξεις, εργασίες, οδηγίες κλπ. Η κατάθεση σε εξαμηνιαία βάση του Περιγράμματος Μαθήματος από τους διδάσκοντες διασφαλίζει και την διαδικασία επικαιροποίησης της ύλης, του περιεχομένου μαθήματος καθώς και των απαραίτητων βοηθημάτων και της συνολικής βιβλιογραφίας. Στον Πίνακα 11-3-2 παρουσιάζονται τα εκπαιδευτικά βοηθήματα για όλα τα μαθήματα.

Η διαδικασία συγγραμμάτων για το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας, όπως και για όλα τα τμήματα του ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας λαμβάνει υπόψη:

1. Το Προεδρικό διάταγμα 226/2007 (ΦΕΚ 256/20-11-2007 «Περί καθορισμού του τρόπου δωρεάν προμήθειας και επιλογής διδακτικών συγγραμμάτων από τους φοιτητές ή σπουδαστές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων»
2. Την αριθ.Φ.12.1/137002/Β3 /23-10-2008 Κ.Υ.Α (ΦΕΚ 2226/2008) «Ρύθμιση θεμάτων διάθεσης, διακίνησης, κοστολόγησης και πληρωμής διδακτικών συγγραμμάτων»

και δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές του να επιλέξουν για κάθε μάθημα του αναλυτικού προγράμματος σπουδών τους, ένα σύγγραμμα από την προτεινόμενη από τον καθηγητή βιβλιογραφία η οποία καλύπτει τις διδακτικές ανάγκες του μαθήματος σε ποσοστό μεγαλύτερο του 75%.

Για την έγκαιρη προμήθεια και επιλογή των διδακτικών συγγραμμάτων και υπό την επίβλεψη του Προϊσταμένου του Τμήματος, συντάσσεται, το αργότερο μέχρι το τέλος Μαρτίου κάθε ακαδημαϊκού έτους, συνολικός κατάλογος των διδακτικών συγγραμμάτων που προτείνονται να διανεμηθούν κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Αφού λοιπόν ακολουθηθεί η προβλεπόμενη από το παραπάνω Προεδρικό Διάταγμα διαδικασία, οι φοιτητές κατά την περίοδο της δηλώσεως των μαθημάτων τους, επιλέγουν και το σύγγραμμα της προτίμησης τους για κάθε μάθημα. Κατόπιν και αφού ολοκληρωθεί το στάδιο των δηλώσεων μαθημάτων και συγγραμμάτων, αποστέλλονται οι σχετικές καταστάσεις στους εκδότες για να αποσταλούν οι απαιτούμενες ποσότητες βιβλίων στην Καστοριά και να ξεκινήσει η διαδικασία της παραλαβής τους από τους φοιτητές.

4.3 Μέσα και Υποδομές

4.3.1 Μέσα και Υποδομές του Παραρτήματος

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας μαζί με το τμήμα Διεθνούς Εμπορίου και το τμήμα Πληροφορικής και Τεχνολογίας Υπολογιστών συν-αποτελούν τα τρία τμήματα του Παραρτήματος Καστοριάς. Αναλυτικότερα το Παράρτημα περιλαμβάνει τις εξής υποδομές:

- το κεντρικό κτίριο διοίκησης με 3600 τ.μ.
- το κτίριο των αιθουσών και των εργαστηρίων 2500τ.μ.
- το συμπληρωματικό κτίριο εργαστηρίων 2000 τ.μ.
- το κυλικείο με 300 τ.μ.

Το κεντρικό κτίριο διοίκησης είναι ένα σύγχρονο κτίριο το οποίο άρχισε να λειτουργεί το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009. Στο κεντρικό κτίριο διοίκησης περιλαμβάνονται ένα κεντρικό αμφιθέατρο 500 θέσεων δύο αμφιθέατρα χωρητικότητας 120 θέσεων το καθένα, μία βιβλιοθήκη , τρεις γραμματείες των τριών τμημάτων, γραφεία διοικητικών υπηρεσιών και 15 γραφεία καθηγητών. Η βιβλιοθήκη

που αριθμεί 13.000 βιβλία, είναι συνδρομητής σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά και συνεχώς εμπλουτίζεται.

Το τρέχον κτίριο αιθουσών και εργαστηρίων περιλαμβάνει 10 αίθουσες διδασκαλίας και 8 εργαστήρια. Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας περιορίζεται στην χρήση 3 αιθουσών διδασκαλίας, 3 εργαστηρίων και μίας από κοινού αίθουσας για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών. Από το εαρινό εξάμηνο του έτους 2009-2010 αναμένεται να μεταφερθεί η εκπαιδευτική διαδικασία σε σύγχρονο νέο κτίριο. Με την μεταφορά της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο νέο κτίριο αναμένεται να υπάρξει μια πολύ μικρή αύξηση του αριθμού των αιθουσών που θα χρησιμοποιεί το Τμήμα. Η μελέτη κατασκευής του νέου κτιρίου έγινε όταν στο Παράρτημα υπήρχαν δύο μόνο τμήματα, τα οποία αθροιστικά στο σύνολο τους υποδέχονταν γύρω στους 500 φοιτητές το χρόνο. Σήμερα υπάρχουν τρία τμήματα και μόνο το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας υποδέχεται 420 φοιτητές ετησίως. Ως αποτέλεσμα η μετεγκατάσταση της εκπαιδευτικής λειτουργίας στο νέο κτίριο θα αναβαθμίσει την ποιότητα διεξαγωγής του μαθήματος αλλά ελάχιστα θα συνεισφέρει στην λειτουργία του ωρολογίου προγράμματος. Με βάση τα παραπάνω και με βάση τον αριθμό φοιτητών στο τμήμα οι υπάρχουσες υποδομές δεν επαρκούν για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών του Τμήματος και στο άμεσο μέλλον θα πρέπει να προβλεφθεί η δημιουργία τριών νέων αιθουσών διδασκαλίας, δύο επιπρόσθετων εργαστηρίων, ενός ερευνητικού εργαστηρίου και μίας ακόμη εργαστηριακής αίθουσας για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών. Απαιτείται λοιπόν η κατασκευή νέου κτιρίου που να διαθέτει τους παραπάνω επιπλέον χώρους.

Η επόμενη φάση για την συμπλήρωση του κτιριακού συγκροτήματος στον ιδιόκτητο χώρο που κατέχει το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας στη Καστοριά είναι η κατασκευή α) Εστιατορίου, β) σύγχρονου κυλικείου που θα αντικαταστήσει την λυόμενη κατασκευή του υφιστάμενου, γ) Φοιτητικής Εστίας και δ) κλειστού γυμναστηρίου και γηπέδων που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες των φοιτητών. Τέλος πρέπει να αρχίσει η διερεύνηση για την παραχώρηση από τους ΟΤΑ ή άλλο φορέα στο ΤΕΙ έκτασης γης που να συνορεύει ή να βρίσκεται πλησίον του ιδιόκτητου χώρου για την επέκταση του κτιριακού συγκροτήματος.

4.3.2 Μέσα και Υποδομές του Τμήματος

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας λειτουργεί από τον Σεπτέμβριο του 1999 και χρηματοδοτήθηκε αρχικά από το ΕΠΕΑΕΚ και μετέπειτα από τον τακτικό προϋπολογισμό για διαρρύθμιση χώρων και για την προμήθεια εργαστηριακού εξοπλισμού και εξοπλισμού γραφείων και αιθουσών. Σήμερα το τμήμα διαθέτει τρία πλήρη εξοπλισμένα εργαστήρια, δύο αίθουσες διδασκαλίας εξοπλισμένες με ΗΥ, προβολικά και οθόνες προβολής καθώς μία πλήρως εξοπλισμένη με οπτικοακουστικό εξοπλισμό (κονσόλα ήχου, ενισχυτής, ηχεία, μικρόφωνα, ΗΥ, προβολικό, ηλεκτρονικά αναρτώμενη οθόνη προβολής, προβολείς φωτισμού) αίθουσα πολλαπλών χρήσεων ενώ διαθέτει και εξοπλισμό γραφείων μελών ΕΠ, προϊσταμένου και γραμματείας με ΗΥ, εκτυπωτές, και φωτοαντιγραφικό μηχάνημα.

Πιο συγκεκριμένα τα τρία εργαστήρια διαθέτουν 23, 20 και 17 Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές ως σταθμούς εργασίας αντίστοιχα, ΗΥ καθηγητή, εκτυπωτή, και σαρωτή. Ο εξοπλισμός των εργαστηρίων υποστηρίζει την διδασκαλία εξειδικευμένων μαθημάτων σε επεξεργασία εικόνας και γραφικών (“Χρήση Εξειδικευμένου Λογισμικού”, “Ολοκληρωμένη Δημιουργία Πολυμέσων”, “Αρχές Επεξεργασίας Video”, “Σύγχρονες Τεχνολογίες στην Επικοινωνία”, “Δημιουργικό Κινούμενο Σχέδιο”) και είναι κατάλληλα εξοπλισμένα για αυτά.

Το Τμήμα διαθέτει τα παρακάτω εξειδικευμένα λογισμικά για Σχεδίαση Ιστοσελίδων (Web Design), για Ανάπτυξη Πολυμεσικών Εφαρμογών, για Επεξεργασία Εικόνας, Βίντεο, Τρισδιάστατων Γραφικών, για Επιτραπέζια Τυπογραφία που καλύπτουν την διδασκαλία αντίστοιχων θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων: Macromedia Studio MX, Macromedia Director 8.5, Photoshop, CorelDraw, Quark Express, Adobe Digital Video Collection, Alias Wave Front Maya, 3d studio max, Adobe Golive, Xara Webstyle, Xara X, Xara 3d, AssymetrixToolbook, Adobe Streamline Extensis Mask Pro, Extensis Photoframe, Extensis PhotoTools, Strata 3d Plus, Lightwave 3d, Softimage XSI, Poser, Bryce, Maxon cinema 4d, Adobe InDesign, Macromedia Fontographer, Adobe Framemaker, Adobe Pagemaker, Extensis Beyond Press. Επίσης το τμήμα διαθέτει λογισμικό SPSS για Στατιστική Ανάλυση Δημοσκοπήσεων, και λογισμικό CRM για Διαχείριση Σχέσεων Πελατών. Το αντικείμενο των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων απαιτεί την τακτική παρακολούθηση στην γρήγορη εξέλιξη εξειδικευμένων

λογισμικών στους παραπάνω τομείς και την έγκαιρη χρηματοδότηση για την προμήθεια τους.

Η προμήθεια του παραπάνω εξοπλισμού έγινε κυρίως μέσα στο διάστημα 1999 έως το 2005. Μέρος του παραπάνω εξοπλισμού έχει ηλικία πάνω από 8 έτη. Τα τελευταία 5 έτη (2004-2009) οι επενδύσεις του Τμήματος σε ΤΠΕ ανέρχονται σε περίπου 150.000€ Αναμένεται ότι το εαρινό εξάμηνο του 2009-2010 θα εγκατασταθεί νέος εξοπλισμός ΗΥ στο νέο κτίριο διδασκαλίας και στις αίθουσες των εργαστηρίων. Προτείνεται κάθε τέσσερα χρόνια να γίνεται αναβάθμιση και ανανέωση όπου απαιτείται του παραπάνω εξοπλισμού καθώς και να προγραμματίζεται ετήσια αγορά νέου εργαστηριακού εξοπλισμού για να καλυφθούν διδακτικές ανάγκες και ερευνητικές απαιτήσεις ώστε να διατηρείται σε υψηλό επίπεδο η εκπαιδευτική, ερευνητική και λειτουργική διαδικασία στο Τμήμα.

Δυστυχώς στο Τμήμα δεν υπηρετεί προσωπικό για την Τεχνική Υποστήριξη των Εργαστηρίων. Βρίσκεται όμως σε εξέλιξη η διαδικασία της εκλογής ενός νέου μέλους ΕΤΠ. Σαφώς απαιτούνται περισσότερα μέλη για την υποστήριξη των εργαστηρίων και των μέσων και υποδομών του Τμήματος.

4.4 Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών

4.4.1 Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην αίθουσα διδασκαλίας και στα Εργαστήρια

Η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων από την ίδρυση του τμήματος και οι άλλες δύο αίθουσες διδασκαλίας από το 2004 λειτουργούν ως «ηλεκτρονικά αμφιθέατρα» περιλαμβάνοντας στον βασικό εξοπλισμό τους γραφείο με σταθερό ΗΥ, προβολικό, σύνδεση με το διαδίκτυο. Οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν τον εξοπλισμό στην παρουσίαση διαλέξεων μέσω διαφανειών powerpoint, στην παρουσίαση ηλεκτρονικού υλικού περιπτώσιολογικών μελετών (case studies) ή για την παρουσίαση υλικού από το διαδίκτυο.

Η πληθώρα λογισμικού που αναφέρθηκε στο 4.3.2 σε συνάρτηση με τον εξοπλισμό στις αίθουσες διδασκαλίας και στα εργαστήρια επιτρέπει την αξιοποίηση του τόσο στην διδασκαλία όσο και στην χρήση του στα εργαστήρια. Τα εργαστήρια του Τμήματος διατίθενται επιπλέον για 10 ώρες εβδομαδιαίως ως «Ελεύθερα Εργαστήρια» προς τους φοιτητές για εξάσκηση, εκπόνηση εργασιών, έρευνα κλπ.

Μετά την ολοκλήρωση του ωρολογίου προγράμματος και με την έναρξη των μαθημάτων αναρτάται το πρόγραμμα λειτουργίας των «Ελεύθερων Εργαστηρίων».

4.4.2 Υποστήριξη Διδασκαλίας με ΤΠΕ

Πλατφόρμα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης

Από το 2004 λειτουργεί στο Τμήμα «Πλατφόρμα Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης» (Εικόνα 4.1) για κάθε μάθημα του ωρολογίου προγράμματος.

Εικόνα 4.1: Ασύγχρονη Πλατφόρμα Τηλεκπαίδευσης Μαθήματος «Ολοκληρωμένη Δημιουργία Πολυμέσων»

Η πλατφόρμα λειτουργεί ως ιστότοπος επικοινωνίας μεταξύ διδάσκοντα με την τάξη, διδάσκοντα με φοιτητή αλλά και επικοινωνίας φοιτητών με φοιτητών για κάθε μάθημα ξεχωριστά. Ο διδάσκοντας χρησιμοποιώντας την πλατφόρμα του μαθήματος μπορεί να παρέχει πληροφορίες για το μάθημα και να αναρτά περίγραμμα μαθήματος, εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις, βιβλιογραφία, ανακοινώσεις, εξεταστέα ύλη, ηλεκτρονικές εξετάσεις αυτοαξιολόγησης κλπ. Οι ιστότοποι για κάθε μάθημα αναφέρονται στον Πίνακα 11-3-1 ενώ ενδεικτικά ο ιστότοπος του μαθήματος «Ολοκληρωμένη Δημιουργία Πολυμέσων» παρουσιάζεται στην Εικόνα 4.1

Ηλεκτρονική Γραμματεία

Το Παράρτημα Καστοριάς υπήρξε πρωτοπόρο στην δημιουργία «Ηλεκτρονικής Γραμματείας» από το 2003 όταν την χρονιά εκείνη υπήρχαν σχεδόν μηδενικές ενδομηματικές διεκπεραιώσεις του δημοσίου τομέα μέσα από το διαδίκτυο. Με την εγκατάσταση του ηλεκτρονικού συστήματος οι φοιτητές (εικόνα 4.2) μπορούν να μπουν στο λογαριασμό τους και να δουν στοιχεία που τους αφορούν όπως βαθμολογία μαθήματος, αναλυτικές καταστάσεις βαθμολογίας να αιτηθούν προς την γραμματεία, να ανανεώσουν την εγγραφή τους, να δηλώσουν μαθήματα εξαμήνου κλπ. Οι διδάσκοντες (εικόνα 4.3) μπορούν μέσα από την Ηλεκτρονική Γραμματεία να καταθέσουν βαθμολογίες, να επεξεργαστούν βαθμολογίες και να παράγουν στατιστικά στοιχεία για αξιοποίηση απόδοσης φοιτητών και μαθήματος.

The screenshot shows the login page for the TEI Western Macedonia University. The header includes the university's logo and name in Greek. A sidebar on the left lists various navigation options. The main content area is titled 'Είσοδος Φοιτητή' (Student Login) and contains instructions for login. Below the instructions is a login form with two input fields: 'Όνομα χρήστη:' (Username) and 'Κωδικός πρόσβασης:' (Access Code). A 'Είσοδος' (Login) button is located at the bottom right of the form.

Εικόνα 4.2: Λειτουργία Ηλεκτρονικής Γραμματείας από την σκοπιά του φοιτητή

ClassWeb - Σύστημα Υποβοήθησης Διδασκαλίας

Όνομα Χρήστη: g.lappas

Οι τάξεις μου- Τάξεις προηγούμενων ετών

Ομαδοποίηση ως προς : έτος

Σύνολο(25)

Κατάστ.	Κωδ.	Τάξη	Έτος	Περίοδος
2009				
ΣΤ1Θ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-Θ		2009	ΧΕΙΜ
Z4E	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ		2009	ΧΕΙΜ
Z3Θ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ-Θ		2009	ΧΕΙΜ
2008				
ΣΤ1Θ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-Θ		2008	ΕΑΡ
ΣΤ1Θ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-Θ		2008	ΧΕΙΜ
Z4E	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ		2008	ΧΕΙΜ
Z3Θ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ-Θ		2008	ΕΑΡ
Z3Θ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ-Θ		2008	ΧΕΙΜ
A3Θ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ Η/Υ-Θ		2008	ΕΑΡ
A3Θ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ Η/Υ-Θ		2008	ΧΕΙΜ
2007				
ΣΤ1Θ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-Θ		2007	ΕΑΡ
ΣΤ1Θ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-Θ		2007	ΧΕΙΜ
Z4E	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ		2007	ΧΕΙΜ
A3Θ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ Η/Υ-Θ		2007	ΕΑΡ
A3Θ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ Η/Υ-Θ		2007	ΧΕΙΜ
2006				
ΣΤ1Θ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-Θ		2006	ΕΑΡ
ΣΤ1Θ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-Θ		2006	ΧΕΙΜ
Z4E	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ		2006	ΧΕΙΜ
A3Θ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ Η/Υ-Θ		2006	ΕΑΡ
A3Θ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ Η/Υ-Θ		2006	ΧΕΙΜ
2005				
ΣΤ1Θ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-Θ		2005	ΕΑΡ
ΣΤ1Θ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ-Θ		2005	ΧΕΙΜ
Z4E	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ		2005	ΧΕΙΜ
A3Θ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ Η/Υ-Θ		2005	ΕΑΡ
A3Θ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ Η/Υ-Θ		2005	ΧΕΙΜ

Νέα | Ανοιχτή | Κλειστή

Εικόνα 4.3: Λειτουργία Ηλεκτρονικής Γραμματείας από την σκοπιά του διδάσκοντα

Ιστότοπος Τμήματος

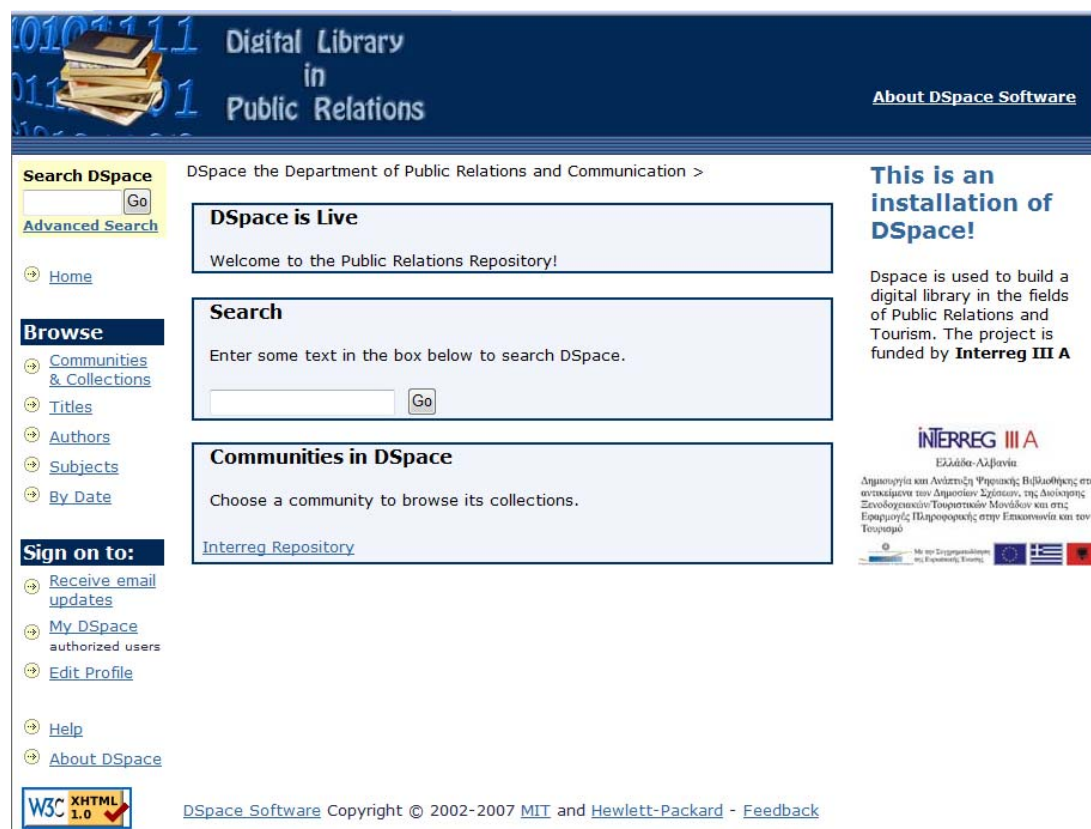
Ο ιστότοπος του Τμήματος (<http://kastoria.teikoz.gr/pr>) (Εικόνα 4.4) λειτουργεί από το 2001 προσφέροντας καθημερινή ενημέρωση προς φοιτητές, καθηγητές, κοινό σχετικά με όλο το φάσμα δραστηριοτήτων του Τμήματος. Λειτουργεί επίσης ως μέσο επικοινωνίας μεταξύ διαφόρων ομάδων-κοινού και ως μέσο επικοινωνίας της Γραμματείας με διάφορες ομάδες-κοινού. Έτσι σημαντικές πληροφορίες και στοιχεία όπως: το ωρολόγιο πρόγραμμα, πρόγραμμα παρουσιάσεων πτυχιικών εργασιών, λίστα νέων πτυχιικών εργασιών που μπορούν να αναλάβουν φοιτητές, ετήσια χρονοδιαγράμματα Τμήματος, κατανομές φοιτητών σε εργαστηριακά τμήματα, λεπτομέρειες για τις διαδικασίες εγγραφών φοιτητών, για τις παρουσιάσεις πτυχιικών, για την κατάθεση δικαιολογητικών, για την ορκωμοσία

πτυχιούχων καθώς και η διάθεση μιας πληθώρας ηλεκτρονικών εντύπων που χρησιμοποιούν οι φοιτητές για αιτήματα προς την Γραμματεία διατίθενται από τον ιστότοπο του Τμήματος.

Εικόνα 4.4: Μερικό Τμήμα της Αρχικής Σελίδας του Ιστότοπου του Τμήματος <http://kastoria.teikoz.gr/pr> όπως καταγράφηκε την 26/10/2009.

Επιπλέον οι φοιτητές μπορούν να βρουν μέσα από τον ιστότοπο του Τμήματος τα email των διδασκόντων, τις ώρες γραφείου τους και να επικοινωνήσουν μαζί τους.

Λαμβάνοντας υπόψη την λειτουργία της «Ασύγχρονης Πλατφόρμας Τηλεκπαίδευσης», την λειτουργία της «Ηλεκτρονικής Γραμματείας», την «Ψηφιακή Βιβλιοθήκη» (βλέπε παρακάτω) και τις παραπάνω λειτουργίες που περιγράφηκαν, ο ιστότοπος του Τμήματος εξελίσσεται στο ανώτερο στάδιο ωρίμανσης, το στάδιο ολοκλήρωσης από τα τέσσερα στάδια που καταγράφονται στην βιβλιογραφία (Πληροφοριακό – Διαδραστικό – Συναλλαγών – Ολοκλήρωσης) σύμφωνα με το οποίο υπάρχει μετασχηματισμός ενδομηματικών λειτουργιών του Τμήματος ώστε να διεκπεραιώνονται πλέον μόνο διαδικτυακά.

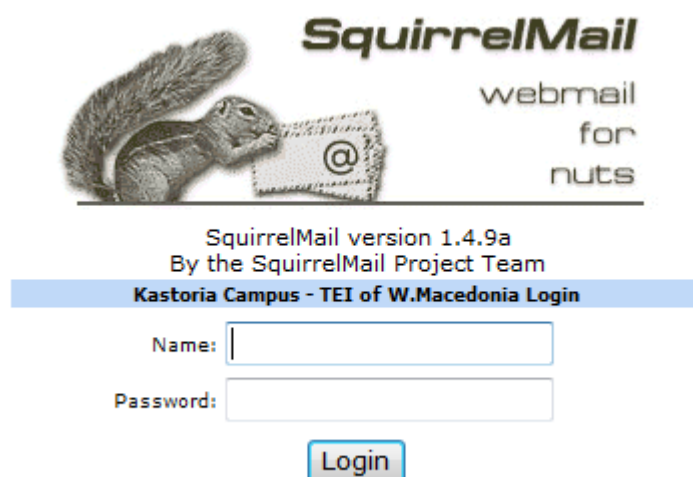
Εικόνα 4.5: Δημιουργία και Ανάπτυξη Ψηφιακής Βιβλιοθήκης στα αντικείμενα των Δημοσίων Σχέσεων, της Διοίκησης Ξενοδοχειακών Τουριστικών Μονάδων και στις Εφαρμογές Πληροφορικής στην Επικοινωνία και τον Τουρισμό στα πλαίσια του προγράμματος INTERREGIII

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη

Εκτός της χρήσης της βιβλιοθήκης του Παραρτήματος (<http://library.teikoz.gr>), το Τμήμα στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενων διακρατικών συνεργασιών INTERREGIII έχει υλοποιήσει το πρόγραμμα «Δημιουργία και Ανάπτυξη Ψηφιακής Βιβλιοθήκης στα αντικείμενα των Δημοσίων Σχέσεων, της Διοίκησης Ξενοδοχειακών Τουριστικών Μονάδων και στις Εφαρμογές Πληροφορικής στην Επικοινωνία και τον Τουρισμό». Η ψηφιακή βιβλιοθήκη που δημιουργήθηκε (Εικόνα 4.5) απευθύνεται προς τους φοιτητές και τους διδάσκοντες για χρήση του υλικού στην έρευνα και την διδασκαλία.

Email

Όλοι οι φοιτητές έχουν αποκτήσει μία ηλεκτρονική διεύθυνση η οποία είναι της μορφής username@students.kastoria.teikoz.gr. Για την αποστολή και λήψη των μηνυμάτων οι φοιτητές χρησιμοποιούν την διεύθυνση <http://students.kastoria.teikoz.gr/mail>. Αντίστοιχα όλοι οι διδάσκοντες έχουν ένα λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της μορφής username@kastoria.teikoz.gr. Για την αποστολή και λήψη των μηνυμάτων οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν την διεύθυνση <http://kastoria.teikoz.gr/webmail>. (Εικόνα 4.6)

Εικόνα 4.6: Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο των Διδασκόντων και Διοικητικών του Παραρτήματος.

Πολυμεσικές Εφαρμογές Αυτοδιδασκαλίας

Για δύο εργαστηριακά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (Χρήση Εξειδικευμένου Λογισμικού και Ολοκληρωμένη Δημιουργία Πολυμέσων) και για ένα προαιρετικό (Δημιουργικό Κινούμενο Σχέδιο) έχουν δημιουργηθεί στο Τμήμα Πολυμεσικές Εφαρμογές Αυτοδιδασκαλίας με ενότητες, υποδείξεις, ασκήσεις και άλλο υλικό που μπορεί ο φοιτητής να χρησιμοποιήσει για αυτοδιδασκαλία και εξάσκηση των εργαστηριακών ασκήσεων. Η καινοτομία αυτή έτυχε θετικής κρίσης κατά την παρουσίαση της σε διεθνές επιστημονικό συνέδριο με θέμα τις Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση και η διάδοση της γίνεται μέσω επιστημονικών δημοσιεύσεων σε συνέδρια και Επιστημονικά Περιοδικά (βλέπε Παράρτημα 9).

4.5 Συνεργασία Διδασκόντων – Διδασκομένων

4.5.1 Αναλογίες Διδασκόντων-Διδασκομένων

Η αναλογία διδασκόντων-Διδασκομένων όπως προκύπτει από το Παράρτημα 7, Πιν. 7.1 και 7.2 είναι περίπου 190 εγγεγραμμένοι φοιτητές για κάθε διδάσκοντα ενός μαθήματος ή περίπου 95 συμμετέχοντες στις εξετάσεις φοιτητές για κάθε διδάσκοντα ενός μαθήματος. Η αναλογία είναι μεγάλη και δείχνει τον μεγάλο όγκο φοιτητών που υποδέχεται το Τμήμα.

Αν υπολογίσουμε την αναλογία με βάση τον αριθμό των 1967 ενεργών εγγεγραμμένων φοιτητών (Πίνακας 11.2.3), τον αριθμό των 2 μελών ΕΠ (Πίνακας 2.1) και το σύνολο των 20 εκτάκτων θεωρητικών μαθημάτων (Πίνακας 2.2), τότε η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων για τα θεωρητικά μαθήματα είναι $1967/22=89$ φοιτητές ανά διδάσκοντα η οποία περίπου ταυτίζεται με την αναλογία του μέσου όρου συμμετοχόντων φοιτητών στις εξετάσεις ανά μάθημα, δηλ. ανά διδάσκοντα (1 προς 95). Βεβαίως η αναλογία αυτή παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις ανά μάθημα και μπορεί να ξεκινάει από ένα προς δύο σε κάποια μαθήματα επιλογής (Διαπολιτιστικές Επικοινωνίες) και να φτάνει μέχρι το δυσανάλογο 1 προς 264 σε κάποια θεωρητικά μαθήματα (Πολιτική Κοινωνιολογία).

Η αναλογία γίνεται πολύ καλύτερη στα εργαστήρια καθώς δημιουργούνται αρκετά τμήματα των 20-25 ατόμων με δύο διδάσκοντες ανά τμήμα.

4.5.2 Ωρες Γραφείου – Επικοινωνία με Διδάσκοντα

Η επικοινωνία με διδάσκοντα μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους:

- A) Στο περιθώριο της διδασκαλίας
- B) Μέσω προσωπικής επαφής σε ώρες γραφείου.
- Γ) Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι διευθύνσεις όλων των διδασκόντων βρίσκονται αναρτημένες στον ιστότοπο του τμήματος
- Δ) Μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης κάθε μαθήματος.

Οι ώρες γραφείου κατατίθενται από κάθε διδάσκοντα στην αρχή του εξαμήνου στην Γραμματεία, η οποία φροντίζει να τις αναρτήσει κεντρικά στον ιστότοπο του Τμήματος. Κάθε διδάσκοντας με ανάθεση διδασκαλίας μέχρι 5 ώρες διαθέτει μία ώρα γραφείου και από 6 και άνω ώρες διδασκαλίας διαθέτει 2 ώρες γραφείου την εβδομάδα. Ο χώρος είναι κοινός για όλους τους διδάσκοντες πλήν των μονίμων που έχουν δικό τους γραφείο. Οι ώρες τηρούνται απαρέγκλιτα και στις ώρες αυτές ο διδάσκοντας αφιερώνεται αποκλειστικά στους φοιτητές.

4.6 Αποτελεσματικότητα και Ποιότητα Διδακτικού Έργου

4.6.1 Διδακτικές Μέθοδοι και Επιδόσεις Φοιτητών

Οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται είναι:

- (α) η από έδρα διδασκαλία στα θεωρητικά μαθήματα (διαλέξεις).
- (β) η διδασκαλία σε εργαστήρια για την εφαρμογή των θεωρητικών μεθόδων στην πράξη (εργαστήρια)
- (γ) η σεμιναριακού τύπου διδασκαλία με ενεργή συμμετοχή φοιτητών (ασκήσεις/πράξεις)
- (δ) με διαλέξεις από προσκεκλημένους ομιλητές για την κάλυψη εξειδικευμένων θεμάτων.

Στα περισσότερα μαθήματα του προγράμματος σπουδών χρησιμοποιούνται ΤΠΕ. Ο Πίνακας 11-3-1 προσδιορίζει για κάθε μάθημα την διδακτική μέθοδο που χρησιμοποιείται.

Τα περιεχόμενα του μαθήματος επικαιροποιούνται ανάλογα με την κρίση του διδάσκοντα. Σε κάθε περίπτωση όμως οι διδάσκοντες καταθέτουν σε εξαμηνιαία βάση νέο περίγραμμα μαθήματος το οποίο αντικαθιστά το προηγούμενο και περιέχει επικαιροποιημένη ύλη μαθήματος. Ανάλογα με την κρίση του διδάσκοντα επικαιροποιούνται και τα αντίστοιχα βοηθήματα. Η ακριβής συμμετοχή των φοιτητών στις εξετάσεις είναι δύσκολο να προσδιοριστεί από το υπάρχον πληροφοριακό σύστημα δεδομένου ότι υπάρχουν δύο εξεταστικές περιόδους ανά εξάμηνο και ένας φοιτητής μπορεί να συμμετέχει και στις δύο, στην μία σε καμία από αυτές χωρίς την δυνατότητα να έχουμε τον ακριβή διαχωρισμό της συμμετοχής ώστε να βρούμε το ποσοστό συμμετοχής φοιτητών σε τουλάχιστον μια από τις δύο εξεταστικές περιόδους. Αυτό που μπορούμε να εκτιμήσουμε από τους Πίνακες 7.1 και 7.2 είναι η συμμετοχή των φοιτητών στην πρώτη εξεταστική περίοδο η οποία κυμαίνεται κατά μέσο όρο στο 50% για το σύνολο των θεωρητικών μαθημάτων.

Οι επιδόσεις των φοιτητών σε όλα τα μαθήματα του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 παρουσιάζονται στο Παράρτημα 7 και στους Πίνακες 7.1 και 7.2 (Χειμερινό και Εαρινό Εξάμηνο). Τα ποσοστά επιτυχίας των συμμετεχόντων στις εξετάσεις ανά Εξάμηνο Μαθημάτων στον παρακάτω πίνακα 4.1:

	Χειμερινό 2008-2009			Εαρινό 2008-2009		
Εξάμηνο	Θεωρητικά	Εργαστηριακά, Ξένες Γλώσσ.	Σύνολο (Θ+E)	Θεωρητικά	Εργαστηριακά, Ξένες Γλώσσ.	Σύνολο (Θ+E)
A	24%	78%	32%	23%	69%	29%
B	37%	92%	45%	38%	77%	43%
Γ	31%		31%	41%		41%
Δ	28%		28%	36%		36%
E	37%	53%	45%	33%	57%	45%
ΣΤ	45%	59%	53%	49%	63%	56%
Z	44%	72%	50%	32%	76%	42%
Μέσος Συνολικός Όρος	36%	63%	42%	42%	57%	45%

Πίνακας 4.1: Επιδόσεις Φοιτητών ανά Εξάμηνο

Παρατηρούμε ότι οδεύοντας προς τα μεγαλύτερα εξάμηνα ο μέσος όρος επίδοσης των φοιτητών αυξάνεται. Ένας λόγος μπορεί να είναι οι επιδόσεις στα μαθήματα Επιλογής-Υποχρεωτικά και στις Ξένες Γλώσσες. Τα μαθήματα αυτά κατά ένα τρόπο λειτουργούν ανταγωνιστικά μεταξύ τους, άλλα προσελκύουν περισσότερους και άλλα λιγότερους εγγεγραμμένους, έχουν μεγαλύτερα ποσοστά επιτυχίας από τα θεωρητικά μαθήματα και επηρεάζουν κατά πολύ τον μέσο όρο καθότι στον υπολογισμό αποτελούν ομάδες τεσσάρων μαθημάτων και όχι ενός ισοδύναμου θεωρητικού. Τα παραπάνω μαζί με το γεγονός της μη ύπαρξης εργαστηριακών μαθημάτων σε τρία συνεχόμενα εξάμηνα Γ,Δ,Ε αποτελούν στοιχεία προβληματισμού για την επερχόμενη αναθεώρηση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος.

Έτος Εισαγωγής	Έτος Ορκομωσίας	5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	Μέσος Όρος Βαθμού	Σύνολο ανα Έτος	Σύνολο Έτους Εισαγωγής
1999-2000	2003-2004 (Κ)		10	9	1	7,15	20	99
	2004-2005 (Κ+1)	5	20	8		6,63	33	
	2005-2006 (Κ+2)	2	15	7		6,74	24	
	2006-2007 (Κ+3)	2	8	3	1	6,7	14	
	2007-2008 (Κ+4)	2	2	1		6,29	5	
	2008-2009 (Κ+5)	2		1		6,46	3	
2000-2001	2004-2005 (Κ)		12	7		6,85	19	153
	2005-2006 (Κ+1)	2	37	17	1	6,79	57	
	2006-2007 (Κ+2)	3	31	4		6,41	38	
	2007-2008 (Κ+3)	5	17	4		6,44	26	
	2008-2009 (Κ+4)	6	7			6,1	13	
2001-2002	2005-2006 (Κ)		6	5	1	7,1	12	113
	2006-2007 (Κ+1)	2	25	12		6,84	39	
	2007-2008 (Κ+2)	6	38	5		6,46	49	
	2008-2009 (Κ+3)	1	11	1		6,52	13	
2002-2003	2006-2007 (Κ)		5	6		7,13	11	57
	2007-2008 (Κ+1)	2	17	6		6,61	25	
	2008-2009 (Κ+2)	3	18			6,32	21	
2003-2004	2007-2008 (Κ)	1	6	4		6,83	11	38
	2008-2009 (Κ+1)	5	20	2		6,36	27	
2004-2005	2008-2009 (Κ)		2	4		7,02	6	6

Πίνακας 4.2 : Εξέλιξη Βαθμολογίας από το Έτος Αποφοίτησης (Κ) και μετά.

Ο μέσος βαθμός πτυχίου των 466 πτυχιούχων του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας είναι 6,64 και εμφανίζεται στον Πίνακα 11.4.1 μαζί με ετήσια στοιχεία επίδοσης πτυχιούχων. Οι περισσότεροι πτυχιούχοι (τα 2/3, ποσοστό 66%) κυμαίνονται στην κλίμακα 6-6.9 ενώ μόνο ένας στους περίπου 4 έχει επίδοση άνω του 7. Ο Πίνακας 4.2 είναι πιο ενδεικτικός σχετικά με τις βαθμολογίες των αποφοίτων και το εξέλιξη αυτών από το έτος αποφοίτησης (Κ) και μετά. Οι απόφοιτοι του έτους ορκωμοσίας Κ έχουν και τον μεγαλύτερο μέσο όρο βαθμολογίας από τους απόφοιτους του ίδιου έτους εισαγωγής που αποφοιτούν Κ+χ έτη μετά. Επίσης όσο το χ αυξάνεται παρατηρείται σχετική μείωση του μέσου όρου βαθμολογίας των πτυχιούχων.

Οι περισσότεροι πτυχιούχοι (39%) λαμβάνουν το πτυχίο τους στα Κ+1=5 χρόνια σπουδών ενώ αθροιστικά το 84% του συνόλου των πτυχιούχων έχουν αποφοιτήσει μέχρι και το 6^ο έτος σπουδών τους (Πίνακας 11.4.2). Σχετικά λίγοι (17%) καταφέρνουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους μετά την 4ετία γεγονός που κυρίως οφείλεται στην δυσκολία να συνδυάσουν ταυτόχρονα στο 8^ο Εξάμηνο την Πρακτική Άσκηση και τις απαιτήσεις της Πτυχιακής Εργασίας. Οι απόφοιτοι του Κ έτους παρουσιάζουν και τον μεγαλύτερο μέσο βαθμό πτυχίου (οριακά άνω του 7) που δείχνει ότι όσοι τα καταφέρνουν να αποφοιτήσουν έγκαιρα έχουν ήδη καταβάλει οι ίδιοι σημαντική προσπάθεια σε όλη τη διάρκεια φοίτησης τους που ανταμείφθηκε και βαθμολογικά.

Όλα τα παραπάνω δείχνουν τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας για την καλύτερη προετοιμασία των μελλοντικών επαγγελματιών και επιστημόνων του τομέα των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας. Απόφοιτοι με βαθμολογία άνω του 7 έχουν αποδειχθεί ότι είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικοί για να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στην Ελλάδα και το Εξωτερικό.

4.6.2 Αποτελεσματικότητα Διδακτικού Προσωπικού

Ο εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των δύο μελών ΕΠ του τμήματος τυπικά είναι 10 και 12 ώρες αντίστοιχα για τις βαθμίδες του Καθηγητή και Αναπληρωτή Καθηγητή (22 συνολικά ώρες την εβδομάδα), ουσιαστικά όμως

προσφέρουν επιπρόσθετη διδασκαλία (26 ώρες την εβδομάδα για το έτος 2008-2009 χωρίς να λαμβάνουμε επιπλέον υπόψη την μείωση ωρών λόγω άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Τμήματος). Επιπλέον επιβλέπουν τουλάχιστον 15 πτυχιακές εργασίες ανά εξάμηνο.

Μια παράμετρος για την μέτρηση της αποτελεσματικότητας του διδακτικού προσωπικού αποτελεί η αξιολόγηση τους από τους φοιτητές όπου καταγράφεται ο βαθμός ικανοποίησης του διδασκόμενου από το έργο του διδάσκοντα. Η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές γίνεται ανά μάθημα, βάσει σχετικών ερωτηματολογίων, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΑΔΙΠ. Πριν το 2008-2009 μεμονωμένοι καθηγητές του τμήματος συνέλλεγαν αντίστοιχα ερωτηματολόγια για προσωπική τους αυτοαξιολόγηση.

Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν στους φοιτητές τόσο το Χειμερινό όσο και το Εαρινό Εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2008-09. Τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν σε ώρα μαθήματος της 10^{ης} εβδομάδας μαθημάτων του εξαμήνου και συμπληρώθηκαν εθελοντικά και ανώνυμα από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια συλλέχθηκαν σε φάκελο από φοιτητές που ορίστηκαν για το σκοπό αυτό από την ΟΜΕΑ. Στο φάκελο ανεγράφη το μάθημα, η ημερομηνία και ο αριθμός των ερωτηματολογίων. Ο φάκελος παραδόθηκε στην ΟΜΕΑ από τον φοιτητή.

Η αξιοποίηση των ερωτηματολογίων γίνεται στην συνέχεια με τους παρακάτω τρόπους:

- α) Οι διδάσκοντες ενημερώνονται για την αξιολόγηση και τις απόψεις των φοιτητών παίρνοντας ηλεκτρονικά αντίγραφα των απαντημένων ερωτηματολογίων για το μάθημα το οποίο διδάσκουν, τα οποία μπορούν να αξιοποιήσουν για βελτίωση της διδασκαλίας τους.
- β) Τα στοιχεία που προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια, επεξεργάζονται και παράγονται ομαδικά στατιστικά, στατιστικά ανα μάθημα, στατιστικά ανα ενότητα, για την εξαγωγή συμπερασμάτων και για χρήση τους στην συνέχεια. (Παράρτημα 8)
- γ) Προτείνεται να αξιοποιηθούν οι απαντήσεις των ερωτηματολογίων στην θεσμοθέτηση βραβείων διδασκαλίας.

Η διαδικασία επεξεργασίας των ερωτηματολογίων απέδειξε ότι απαιτείται η δημιουργία ενός πληροφοριακού συστήματος καταγραφής, επεξεργασίας και παραγωγής συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων τα οποία θα συνδυάζονται και με

διαδικτυακή εφαρμογή για κοινοποίηση των αποτελεσμάτων σε φοιτητές και διδάσκοντες.

Επισημαίνεται επί της διαδικασίας ότι:

- α) τα ερωτηματολόγια εμπλουτίστηκαν με αρκετές ερωτήσεις έναντι του αρχικού υποδείγματος της ΑΔΙΠ έχοντας συνολικά 45 ερωτήσεις.
- β) η συμμετοχή μαθημάτων στο εαρινό εξάμηνο είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από το προηγούμενο χειμερινό καθώς λόγω αυξανόμενης εμπειρίας προστέθηκαν στην αξιολόγηση και οι ξένες γλώσσες και τα προαιρετικά μαθήματα. Έτσι είχαμε αξιολόγηση σε 36 μαθήματα του χειμερινού και σε 46 μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Δεν αξιολογήθηκαν οι Ορολογίες Αγγλικά II και Γερμανικά I καθώς και τέσσερα μαθήματα επιλογής (Θεσμοί Χορηγίων, Εταιρική Ταυτότητα και Εικόνα, Ολοκληρωμένη Επικοινωνία Δημοσίων Σχέσεων, Χρηματοοικονομικές Δημόσιες Σχέσεις). Οι λόγοι μη αξιολόγησης των 6 μαθημάτων επιλογής και ξένων γλωσσών ποικίλουν (χαμηλό ποσοστό προσέλευσης φοιτητών, μη συνεργαζόμενοι διδάσκοντες η/και φοιτητές) και ερευνώνται.
- γ) η συνεργασία με τους διδάσκοντες και με τους φοιτητές για την οικειοθελή συμπλήρωση των ερωτηματολογίων ήταν πολύ καλή με πολύ καλά αποτελέσματα στην συγκέντρωση ερωτηματολογίων
- δ) παρά την θετική συνεργασία των φοιτητών, η διαδικασία προς το τέλος της εβδομάδας αξιολόγησης είχε κουράσει αρκετούς από τους φοιτητές οι οποίοι είχαν ήδη συμπληρώσει αρκετά ερωτηματολόγια στην αρχή και κατά την διάρκεια της εβδομάδας

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών παρατίθενται αναλυτικά στο Παράρτημα 8.

Επισημαίνουμε παρακάτω κάποια από τα ευρήματα της αξιολόγησης:

- 1) Ο μέσος βαθμός ικανοποίησης των φοιτητών για το σύνολο των μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου 2008-2009 ήταν 3,49 (στην κλίμακα 1-5) και 3,44 το Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009

- 2) Το μεγαλύτερο ποσοστό ικανοποίησης (26% στο Χειμερινό και 23% στο Εαρινό) για το σύνολο των μαθημάτων βρίσκεται στην ανώτατη κλίμακα (5= Πάρα Πολύ ικανοποιημένοι) (Πίνακες Παρ. 8.1 και 8.2).
- 3) Στα επι μέρους μαθήματα και για το εαρινό εξάμηνο: 18 μαθήματα (Πίνακας Παρ. 8.2, πορτοκαλί επισημάνσεις) λαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό ικανοποίησης στην ανώτατη κλίμακα (5 = Πάρα Πολύ ικανοποιημένοι), 16 μαθήματα λαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό ικανοποίησης στην κλίμακα 4 (Πολύ ικανοποιημένοι), 12 μαθήματα στην κλίμακα 3 (μέτρια ικανοποιημένοι), ενώ δεν υπάρχουν μαθήματα που να λαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό τους στις κλίμακες 2 (λίγο ικανοποιημένοι) και 1 (καθόλου ικανοποιημένοι).
- 4) Στις επιμέρους κατηγορίες των ερωτήσεων υπάρχει σχετικά μεγάλος δείκτης ικανοποίησης (3,96) για τον Διδάσκοντα (Πίνακας Παρ 8.4), ενώ λιγότερο ικανοποιημένοι δηλώνουν οι φοιτητές στην ενότητα των Εργαστηρίων (Δείκτης 2,90) και μετά από τις ίδιες τους τις επιδόσεις (Δείκτης 3,36). Ο μικρός βαθμός ικανοποίησης των φοιτητών από τα εργαστήρια οφείλεται εν μέρει και στα στοιχεία που έχουν προαναφερθεί δηλαδή στην παλαιότητα του εξοπλισμού και στην έλλειψη ειδικού τεχνικού προσωπικού που θα τα συντηρεί και θα εξασφαλίζει την ομαλή λειτουργία τους. Το πρόβλημα της παλαιότητας του εξοπλισμού αναμένεται να λυθεί με την μεταφορά όλων των μαθημάτων στις νέες και με νέο εξοπλισμό αίθουσες και εργαστήρια του νέου κτιρίου που θα γίνει από το Εαρινό εξάμηνο του 2009-2010, ενώ παράλληλα το πρόβλημα της συντήρησης του εξοπλισμού κινείται σε θετική κατεύθυνση με την διαδικασία πρόσληψης ενός νέου ΕΤΠ η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη, απαιτούνται όμως περισσότερες θέσεις ΕΤΠ για την επαρκή κάλυψη όλων των Εργαστηρίων.
- 5) Το μεγαλύτερο ποσοστό συμφωνίας φοιτητών (43,5% βλ. Πίνακα Παρ. 8.3) στην ανώτερη κλίμακα αφορούσε την *Ερώτηση Αρ. 40: Παρακολουθώ Τακτικά τα Εργαστήρια του Μαθήματος (αν υπάρχουν)* ενώ το μικρότερο ποσοστό συμφωνίας (4,83%) αφορούσε την *Ερώτηση 45: Αφιερώνω Εβδομαδιαία για την μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος* όπου το 5 αντιστοιχούσε σε απάντηση «περισσότερο από 8 ώρες».
- 6) Το μεγαλύτερο ποσοστό συμφωνίας φοιτητών (37,56% βλ. Πίνακα Παρ. 8.3) στην κατώτατη κλίμακα (1) αφορούσε την *Ερώτηση Αρ. 45: Αφιερώνω*

Εβδομαδιαία για την μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος όπου το 1 αντιστοιχούσε σε απάντηση «λιγότερο από δύο ώρες» ενώ το μικρότερο ποσοστό συμφωνίας στην κλίμακα αυτή (2,44%) αφορούσε την τελευταία Ερώτηση: Δηλώνω το μάθημα με στόχο όπου το 1 αντιστοιχούσε σε απάντηση «να συμπληρωθεί η δήλωση μαθημάτων».

Τα ευρήματα ανά μάθημα έχουν ήδη δοθεί στους διδάσκοντες με σκοπό την ενίσχυση των θετικών σημείων και την απαλοιφή των αδυναμιών που παρουσιάστηκαν στα μαθήματα.

Είναι εντυπωσιακός ο βαθμός συμφωνίας των φοιτητών σε θέματα αυτοαξιολόγησης που αφορούν τους ίδιους. Διαπιστώνεται ότι πέρα των ωρών που μπορεί να αφιερώνουν στην παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτητές, στην μεγαλύτερη πλειοψηφία τους, αφιερώνουν ελάχιστο χρονικό διάστημα την εβδομάδα για επιπλέον μελέτη του μαθήματος, το οποίο φυσικά προκαλεί προβληματισμό.

4.7 Σύνδεση Διδασκαλίας με Έρευνα

Σε ένα μεγάλο ποσοστό μαθημάτων στα οποία υπάρχουν Ασκήσεις/Πράξεις οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν εργασία, η οποία προϋποθέτει αναζήτηση και χρήση ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας και εκτεταμένη έρευνα στις διάφορες πηγές πληροφοριών (διαδίκτυο, πρωτογενής έρευνα κλπ).

Στο σεμινάριο τελειοφοίτων οι φοιτητές μαθαίνουν πλέον σε μεγαλύτερο βαθμό να εντρυφούν στη μεθοδολογία έρευνας χρησιμοποιώντας και μαθαίνοντας από επιστημονικά άρθρα, κάνοντας εκτεταμένη χρήση πηγών αναζήτησης βιβλιογραφίας και υλοποιώντας πρωτογενή έρευνα σε θέμα το οποίο αναθέτει στην αρχή του εξαμήνου και επιβλέπει διδάσκοντας του Σεμιναρίου.

Με την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας όπως περιγράφηκε στο Κεφ. 3.9, ολοκληρώνεται η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία.

Στους φοιτητές παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής σε Ερευνητικά Προγράμματα, το οποίο έχει γίνει κατά το παρελθόν.

Επίσης οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν ερευνητικά αποτελέσματα στην διδασκαλία κάποιων μαθημάτων όπως προκύπτει από τις δηλώσεις τους.

Η ενίσχυση της ερευνητικής διάστασης θα γίνει και μέσα από την εισαγωγή στο ΠΠΣ ενός νέου προαιρετικού μαθήματος που θα σχετίζεται με την «Βιβλιογραφική Αναζήτηση Πληροφοριών και Έρευνας».

4.8 Εκπαιδευτικές Συνεργασίες του Τμήματος με Διεθνή και Ελληνικά Εκπαιδευτικά Κέντρα και με το Κοινωνικό Σύνολο.

Οι Διεθνείς και Εθνικές Συνεργασίες του Τμήματος αναπτύχθηκαν στο Κεφ. 3.11. Συνοπτικά αναφέρουμε εδώ τις συνεργασίες του Τμήματος με ακαδημαϊκές και εκπαιδευτικές συνεργασίες, με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας και του εξωτερικού και με φορείς και οργανώσεις.

4.8.1 Εκπαιδευτικές Συνεργασίες με Ελληνικά Εκπαιδευτικά Κέντρα

Σε μαθήματα του Ωρολογίου Προγράμματος συμμετείχαν ως ενεργά μέλη ΔΕΠ από:

- Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Μαθήματα του Ωρολογίου Προγράμματος διδάξαν ως έκτακτοι συνεργάτες και στην συνέχεια εκλέχτηκαν στα ακόλουθα Τμήματα ως μέλη ΕΠ/ΔΕΠ:

- Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ, ΑΠΘ

Διαλέξεις προς τους φοιτητές του Τμήματος πρόσφεραν μέλη ΔΕΠ/ΕΠ (βλέπε Κεφ. 3.11):

- του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών,
- του Τμήματος Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

- του Τμήματος Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
- του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών,
- του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του ΑΠΘ,
- του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας,
- του Τμήματος Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων Τ.Ε.Ι. Αθηνών
- του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης Πανεπιστήμιο Αθηνών,

4.8.2 Εκπαιδευτικές Συνεργασίες με Διεθνή Εκπαιδευτικά Κέντρα

Στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus (βλέπε Κεφ 3.11) με τα Πανεπιστήμια: Hanzehogeschool Groningen, Netherlands, Mid Sweden University Sweden, University of Ljubljana Slovenia, European University Cyprus, Galatasaray University-Dept of Communication Turkey.

Το Τμήμα στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενων διακρατικών συνεργασιών INTERREGIII έχει συνεργαστεί με το γειτονικό Πανεπιστήμιο Fan S. Noli της Κορυτσάς και έχει το υλοποιήσει το πρόγραμμα «Δημιουργία και Ανάπτυξη Ψηφιακής Βιβλιοθήκης στα αντικείμενα των Δημοσίων Σχέσεων, της Διοίκησης Ξενοδοχειακών Τουριστικών Μονάδων και στις Εφαρμογές Πληροφορικής στην Επικοινωνία και τον Τουρισμό». Η ψηφιακή βιβλιοθήκη που δημιουργήθηκε απευθύνεται προς τους φοιτητές και τους διδάσκοντες και των δύο ιδρυμάτων για χρήση του υλικού στην έρευνα και την διδασκαλία. Η ανάπτυξη της ψηφιακής βιβλιοθήκης βασίστηκε στα κοινά αντικείμενα των ΠΠΣ των δύο ιδρυμάτων.

Το Τμήμα στα πλαίσια διοργάνωσης ημερίδων προς τους φοιτητές έχει συνεργαστεί με:

- Το DePaul University, USA από το οποίο ο διακεκριμένος Καθηγητής του Πολιτικού Μάρκετινγκ, Bruce Newman, ήρθε στο Τμήμα δύο φορές δίνοντας αντίστοιχο αριθμό διαλέξεων.
- Το Houston University, Victoria, USA από το οποίο διάλεξη στο Τμήμα έδωσε ο Καθ. Joseph Ben-Hour.

- το τμήμα “Faculty of Journalism and Mass Communication University of Sofia “St. Kliment Ohridski” του Πανεπιστημίου της Σόφιας από το οποίο συμμετείχαν σε 3 ημερίδες που διοργάνωσε το Τμήμα, 2 Καθηγήτριες του Τμήματος δίνοντας ομιλίες και διαλέξεις.
- Μέλη ΕΠ του Τμήματος επίσης προσκληθήκαν και έδωσαν διαλέξεις στο τμήμα “Faculty of Journalism and Mass Communication University of Sofia “St. Kliment Ohridski” του Πανεπιστημίου της Σόφιας
- Πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου της Κορυτσάς Αλβανίας μετακινήθηκαν στο Τμήμα στα πλαίσια του Προγράμματος Interreg III και ως αποτέλεσμα υπογράφηκε μνημόνιο εκπαιδευτικής και ερευνητικής συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων.
- Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος μετακινήθηκαν στην Κορυτσά για να παρουσιάσουν στα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Κορυτσάς την υλοποίηση «Ψηφιακής Βιβλιοθήκης».

4.8.3 Εκπαιδευτικές Συνεργασίες με Φορείς και το Κοινωνικό Σύνολο

Αναπτύχθηκε συνεργασία με τους Δήμους Άργους Ορεστικού και με τον Δήμο Αγίων Αναργύρων Νομού Καστοριάς στην διοργάνωση και διεξαγωγή προγράμματος Ανοικτού Πανεπιστημίου με ομιλητές προσκεκλημένα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ και με διδάσκοντες από το Τμήμα.

Το Τμήμα συνεργάζεται με την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας με το Σύνδεσμο Γουνοποιών Καστοριάς για την επιστημονική υποστήριξη του κλάδου τους, ενώ επίσης φοιτητές του Τμήματος έχουν συνεργαστεί με το Σύνδεσμο στα πλαίσια Εργασιών Σεμιναρίου-Πρακτικής-Πτυχιακής Εργασίας.

Το Τμήμα συνεργάστηκε και προσκάλεσε για να δώσουν ομιλίες στελέχη από τους παρακάτω φορείς:

- Ένωση Εταιριών Δημοσίων Σχέσεων Ελλάδος
- Σύνδεσμος Ημερησίων Περιφερειακών Εφημερίδων
- Τμήμα Επικοινωνίας. Δημοσίων Σχέσεων και Πολιτισμού Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων, Αθήνα 2004.
- Τομέα Επικοινωνίας ΑΘΗΝΑ 2004

- Ίδρυμα Προαγωγής Δημοσιογραφίας Αθανασίου Μπότση
- International Public Relations Association (IPRA),
- Ελληνική Εταιρεία Δημοσίων Σχέσεων.
- Εταιρεία Δημοσίων Σχέσεων Β. Ελλάδος .
- Συλλόγος Ελλήνων Παραολυμπιονικών
- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Εθνικό Οπτικοακουστικό Αρχείο

Το Τμήμα συνεργάζεται με τους κύριους επαγγελματικούς φορείς των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας στην Ελλάδα και με την Διεθνή Ένωση Δημοσίων Σχέσεων (International Public Relations Association –IPRA). Περιπτώσιολογικές μελέτες (case studies) έχουν παραχωρηθεί από την Ένωση Εταιρειών Διαφήμισης και Επικοινωνίας για χρήση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί ένα σημαντικό θεσμό με τον οποίο έχουν δημιουργηθεί πολλές συνεργασίες με επαγγελματικούς φορείς, επαγγελματίες, οργανώσεις κλπ (βλέπε Παράρτημα 5).

4.9 Κινητικότητα Διδακτικού Προσωπικού και Φοιτητών

Η κινητικότητα των φοιτητών γίνεται στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS με τα συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια. Αναλυτικά για την κινητικότητα φοιτητών μέσω του Erasmus και για τη προσέλκυση φοιτητών από Πανεπιστήμια του Εξωτερικού στο Τμήμα βλέπε Κεφ. 3.11. Επισημαίνουμε εδώ ότι οι εισερχόμενοι φοιτητές υποστηρίζονται με την δωρεάν σίτιση και πρόσβαση στην βιβλιοθήκη και το διαδίκτυο, καθώς και χορήγηση φοιτητικού δελτίου και μειωμένες τιμές εισιτηρίων αστικών και υπεραστικών μετακινήσεων, εύρεση ενοικιαζόμενων δωματίων. Επιπλέον υπάρχουν έξι μαθήματα του Προγράμματος σπουδών που έχουν προσαρμοστεί για διδασκαλία στην Αγγλική ώστε να μπορούν να συμμετέχουν σε αυτά φοιτητές του Erasmus. Στο Τμήμα υπάρχει μέλος ΕΠ υπεύθυνο για το Erasmus. Απαιτείται όμως άμεση λειτουργία Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στο Παράρτημα Καστοριάς εκτός του Γραφείου στην

Κοζάνη για την προετοιμασία νέων προτάσεων/έργων, την υποβολή τους καθώς και την υλοποίηση τους.

Πέρα του Erasmus φοιτητές έχουν συμμετέχει σε επιστημονική ημερίδα που διοργάνωσε το Balkan Forum for Communication στην Καβάλα 11-15 Ιουλίου 2007.

Η κινητικότητα των μελών ΕΠ εκφράζεται είτε α) μέσα από συνεργασίες σε επίπεδο συγχρηματοδοτούμων προγραμμάτων, είτε μέσα από συνεργασίες και προσκλήσεις όπως περιγράφονται στα κεφ. 4.8.1 και 4.8.2., είτε β) μέσα από συμμετοχή των μελών ΕΠ σε επιστημονικά συνέδρια με ανακοινώσεις εργασιών και ανταλλαγή ακαδημαϊκών και ερευνητικών εμπειριών.

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος για τις ανάγκες συμμετοχής σε επιστημονικά συνέδρια μετακινήθηκαν συνολικά για να συμμετέχουν σε 25 επιστημονικά συνέδρια αποκομίζοντας και μεταφέροντας πίσω στο Τμήμα πολύτιμες εμπειρίες. Για τις ανάγκες των συνεδρίων αυτών τα μέλη ΕΠ του Τμήματος επισκέφθηκαν τα παρακάτω διεθνή εκπαιδευτικά κέντρα και οργανισμούς:

- Bled University, Slovenia (2001)
- Nanyang Technological University, Singapore (2002)
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο, Ξάνθη (2003)
- University of Middlesex, UK (2003)
- University of Brescia, Italy (2004)
- University of Miami, USA (2004)
- Sofia University “St.Kliment Ohridski” , Bulgaria (2005)
- Charles University, Czech Republic(2005)
- European University of Cyprus, Cyprus (2006)
- International Institute of Informatics and Systemics, Orlando, USA (2006)
- University of Dresden, Germany (2006)
- National Center of Sciences, Tokyo, Japan (2007)
- University of Porto, Portugal (2007)
- ECPR Standing Group on International Relations, Torino, Italy (2007)
- INSA de Lyon, France (2007)

- Manchester Business School, UK, 2008
- University of Quebec, Montreal, Canada, (2008)
- Sofia University “St. Kliment Ohridski” (2008)
- University of Lisbon (2009)
- Zhejiang University of Technology, Hangzhou, China, (2009)

Αντίστοιχα το Τμήμα διοργάνωσε το 1^ο (2003) και το 2^ο (2005) International Conference on Political Marketing και υποδέχτηκε στις εγκαταστάσεις του περίπου 8 (2003) και 30 (2005) ακαδημαϊκά μέλη άλλων ιδρυμάτων της Ελλάδας και του Εξωτερικού. Επίσης το Τμήμα συνδιοργάνωσε το 2006 το 61^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Στατιστικής στο Παράρτημα Καστοριάς με συμμετοχή 93 εισηγήσεων.

Επίσης τα μέλη ΕΠ του Τμήματος για την συμμετοχή σε εκλεκτορικά σώματα μετακινήθηκαν σε άλλα ΑΕΙ ως εξωτερικοί εκλέκτορες 7 φορές ενώ συμμετείχαν 3 συνολικά εξωτερικοί εκλέκτορες σε εκλεκτορικά του Τμήματος.

Τέλος ο κ. Γιαννάς μετακινήθηκε το 2008 στην Κύπρο ως Εξωτερικός Αξιολογητής και Μέλος 3μελούς Επιτροπής, προσκεκλημένος από το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας για αξιολόγηση ακαδημαϊκών προγραμμάτων στο τομέα των Δημοσίων Σχέσεων.

Στον Πίνακα 11.5 καταγράφεται η συνολική κινητικότητα των Διδασκόντων και Φοιτητών προς άλλα ΑΕΙ καθώς και η προσέλευση στο Τμήμα μελών άλλων ΑΕΙ για την τελευταία πενταετία.

Υπάρχει υποστήριξη στην κάλυψη όλων των εξόδων για συμμετοχή σε Συνέδρια από το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, ενώ στα θετικά του Ιδρύματος είναι ότι έχουν ικανοποιηθεί όλες οι αιτήσεις συμμετοχής σε συνέδρια των μελών ΕΠ του Τμήματος. Η ποιότητα των μετακινήσεων για συμμετοχή σε συνέδρια ελέγχεται κατά την διαδικασία της αίτησης όπου απαιτούνται να υπάρχει επιστημονική επιτροπή συνεδρίου, να έχει γίνει θετική κρίση αποδοχής της εργασίας που θα παρουσιαστεί στο συνέδριο καθώς και να υπάρχει δημοσίευση στα πρακτικά του συνεδρίου.

4.10 Συμπεράσματα

Η αξιολόγηση των φοιτητών ήταν θετική για όλους τους τομείς του ερωτηματολογίου ενώ αδυναμίες που επισημάνθηκαν είτε σε μάθημα είτε σε κάποια κατηγορία (εργαστήρια) λήφθηκαν υπόψη για περαιτέρω διορθώσεις και βελτιώσεις. Οι φοιτητές ήταν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι (δείκτης 3,96≈Παρα Πολύ Καλά) από τους διδάσκοντες. Ο εβδομαδιαίος φόρτος των μελών ΕΠ λαμβάνοντας υπόψη το διδακτικό τους έργο, τις διοικητικές, ακαδημαϊκές και ερευνητικές δραστηριότητες τους είναι εξαιρετικά μεγάλος. Σημαντικές ελλείψεις παρουσιάζονται στο Διοικητικό Προσωπικό (ένα άτομο στην Γραμματεία) καθώς στο Τεχνικό Προσωπικό (κανένας τεχνικός). Το Τμήμα λειτουργεί με ένα σχετικά μεγάλο αριθμό εξωτερικών συνεργατών (40-45). Το θετικό είναι ότι το διδακτικό αυτό προσωπικό είναι προσοντούχοι και έτσι το 73% των θεωρητικών μαθημάτων διδάσκεται από διδάκτορες με αποτέλεσμα να υπάρχει ποιοτική παραγωγή διδακτικού έργου με θετική αξιολόγηση από τους φοιτητές. Η επικοινωνία και η συνεργασία με τους φοιτητές είναι πολύ καλή και δίνονται πολλαπλές ευκαιρίες (ώρες μαθήματος, ώρες γραφείου, ασύγχρονη πλατφόρμα εκπαίδευσης, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) για συναντήσεις διδασκόντων και διδασκομένων και επίλυσης οποιοδήποτε θεμάτων.

Περίπου οι μισοί εγγεγραμμένοι των φοιτητών συμμετέχουν στις εξετάσεις όπου τα ποσοστά επιτυχίας διαφοροποιούνται ανά είδος μαθήματος (Θεωρητικά, Εργαστηριακά, Ξένες Γλώσσες) έχοντας ένα συνολικό μέσο όρο 40%-45%. Αξιοσημείωτο είναι πως το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών δηλώνει ότι αφιερώνει λιγότερο από δύο ώρες την εβδομάδα ανά μάθημα. Ο κύριος όγκος των αποφοίτων λαμβάνει το πτυχίο τους σε K+1 χρόνια και ο μέσος όρος του βαθμού πτυχίου όλων των αποφοίτων του Τμήματος είναι 6,64.

Η χρήση των ΤΠΕ σε όλο το φάσμα λειτουργιών του Τμήματος κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική και αποτελεί πλέον αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας, της υποστήριξης των εργαστηρίων, της μάθησης, της διοικητικής λειτουργίας καθώς και της καθημερινότητας στο Τμήμα. Υπάρχει σχετική επάρκεια μέσων και υποδομών στο Τμήμα.

Το Τμήμα δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάπτυξη συνεργασιών με εκπαιδευτικά κέντρα, ερευνητικά κέντρα, φορείς και οργανισμούς ενώ παρουσιάζει σχετικά υψηλή κινητικότητα προσέλευσης ακαδημαϊκού προσωπικού στο Τμήμα και ικανοποιητικού ρυθμού μετακίνησης των μελών ΕΠ σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά κέντρα (3,1 μετακινήσεις ετησίως ανα μέλος ΕΠ).

Με βάση τα παραπάνω καταγράφονται στα θετικά στοιχεία:

- Η αξιολόγηση των φοιτητών του Τμήματος με βάση τα ερωτηματολόγια κρίνεται «καλή» για τις περισσότερες κατηγορίες του ερωτηματολογίου.
- Το Τμήμα είναι από τα πρωτοπόρα στην εφαρμογή ΤΠΕ στο σύνολο της εκπαιδευτικής, μαθησιακής, εργαστηριακής, διοικητικής, και ενδοτμηματικής λειτουργίας.
- Σημαντικό το ποσοστό θεωρητικών μαθημάτων που διδάσκονται από διδάκτορες (73%).
- Πολλαπλές ευκαιρίες (ώρες μαθήματος, ώρες γραφείου, ασύγχρονη πλατφόρμα εκπαίδευσης, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) για συναντήσεις διδασκόντων και διδασκομένων και επίλυσης οποιοδήποτε θεμάτων.
- Ιδιαίτερη βαρύτητα στην σύνδεση της Διδασκαλίας με την Έρευνα
- Πολλαπλές συνεργασίες του Τμήματος με εκπαιδευτικά/ερευνητικά κέντρα, Φορείς και Οργανώσεις
- Κινητικότητα των μελών ΕΠ του Τμήματος και ικανοποιητική προσέλευση ακαδημαϊκών μελών άλλων εκπαιδευτικών κέντρων

Αντίστοιχα χρήζουν βελτίωσης τα παρακάτω:

- Τα εργαστήρια έλαβαν το μικρότερο βαθμό ικανοποίησης χωρίς όμως αυτός να είναι ιδιαίτερα χαμηλός (2,90 στην κλίμακα 1-5).
- Επιτακτική ανάγκη πρόσληψης νέων μελών ΕΠ και διοικητικού προσωπικού
- Το Τμήμα χρειάζεται έναν ικανοποιητικό αριθμό ΕΤΠ (έναν ανά εργαστήριο) για την συντήρηση του εξοπλισμού του Τμήματος
- Μέρος του εξοπλισμού είναι ήδη πεπαλαιωμένος και χρήζει αντικατάστασης.
- Το Τμήμα δεν έχει καταφέρει μέχρι σήμερα να προσελκύσει φοιτητές από το εξωτερικό.
- Οι φοιτητές αφιερώνουν λίγο χρόνο την εβδομάδα (<2 ώρες) για επιπλέον διάβασμα της ύλης

5. Ερευνητικό έργο

5.1 Προαγωγή της Έρευνας στο Τμήμα

Το Τμήμα ενθαρρύνει την βασική και εφαρμοσμένη έρευνα και τα μέλη ΕΠ και οι επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες απολαμβάνουν στα πλαίσια της ακαδημαϊκής δεοντολογίας πλήρη ελευθερία στην διεξαγωγή της έρευνας. Επίσης το Τμήμα ενθαρρύνει και συμμετέχει ενεργά στην ανάληψη ερευνητικών έργων μέσα από χρηματοδοτούμενα ευρωπαϊκά ή εθνικά ή διεθνή προγράμματα και ενθαρρύνει ερευνητικές συνεργασίες με ερευνητικά κέντρα, ακαδημαϊκά κέντρα, φορείς και οργανισμούς.

Η υλοποίηση και διαχείριση κονδυλίων χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων γίνεται μέσα από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών (Ειδικού Λογαριασμού – ΕΛΚΕ) του ΤΕΙ Δ. Μακεδονίας στον οποίο αναφέρονται οι διαδικασίες για τον σχεδιασμό, ωρίμανση και υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την δράση του Τμήματος σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα γίνεται με ανοιχτές στο κοινό ημερίδες παρουσίασης αποτελεσμάτων έργου. Για την διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα χρησιμοποιούνται οι διεθνώς καταξιωμένες μέθοδοι δημοσίευσης ερευνητικών αποτελεσμάτων σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά και σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές.

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος συμμετέχουν επίσης ενεργά στην διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και άλλων ερευνητών μέσα από την ανάληψη διοργανώσεων επιστημονικών συνεδρίων στο Τμήμα (International Conference on Political Marketing 2005, 61^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Στατιστικής), μέσα από την συμμετοχή των μελών ΕΠ σε συντακτικές ομάδες επιστημονικών περιοδικών, επιστημονικές επιτροπές συνεδρίων, και ως κριτές επιστημονικών εργασιών που υποβάλλονται σε επιστημονικά περιοδικά και σε συνέδρια.

5.2 Χρηματοδοτούμενα Ερευνητικά Προγράμματα

Η συμμετοχή των μελών ΕΠ σε ερευνητικά προγράμματα καθώς και στην ανάληψη ερευνητικών πρωτοβουλιών είναι στο 100%. Στο μεγαλύτερο μέρος των ερευνητικών προγραμμάτων συμμετέχει ένας σημαντικός αριθμός επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών και μεταδιδακτορικοί ερευνητές. Χαρακτηριστική επίσης είναι η συμμετοχή προπτυχιακών φοιτητών σε αυτά αναλαμβάνοντας υποστηρικτικές υπηρεσίες στην έρευνα.

Την τελευταία πενταετία το Τμήμα και τα μέλη του συμμετείχαν στα παρακάτω χρηματοδοτούμενα προγράμματα που διαχειρίστηκαν από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας:

- Πρόγραμμα «Αναμόρφωση Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών» με διάρκεια από 1-4-2003 έως 31-8-2008 με Επιστημονικό Υπεύθυνο υποέργου Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας τον **Λάππα Γ.** ο οποίος ήταν και Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής παρακολούθησης έργου του έργου στο ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας.
- Πρόγραμμα Επιχειρηματικότητα «Ενθάρρυνση επιχειρηματικών δράσεων, καινοτομικών εφαρμογών και μαθημάτων επιλογής φοιτητών και σπουδαστών» με επιστημονικό υπεύθυνο Παραρτήματος Καστοριάς της Α' Φάσης (έως 2004) τον **Λάππα Γ.** και της Β' Φάσης (έως 2008) τους **Γιαννά Π** και Βλάχβεη Α.
- Πρόγραμμα «Αρχιμήδης II: Ενίσχυση των ερευνητικών ομάδων του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας» υποέργο: «Το Πολιτικό Μάρκετινγκ και η Πολιτική Επικοινωνία στην Ψηφιακή Εποχή» με διάρκεια από 1-7-2005 έως 30-12-2007 με επιστημονικό υπεύθυνο τον **Γιαννά Π.**
- Πρόγραμμα «Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών για θέματα Φύλου και Ισότητας» με διάρκεια από 1-4-2003 έως 31-8-2008 και ιδρυματικό υπεύθυνο για το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας τον **Γιαννά Π.**
- Πρόγραμμα «Βιβλιοθήκες» διάρκειας 1999-2008 με ιδρυματικό υπεύθυνο για το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας τον **Γιαννά Π.**
- Πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Σπουδαστών Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας» διάρκειας 2003-2008.

- Διασυνοριακό Πρόγραμμα INTERREG III σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Fan S. Noli Κορυτσάς και έργο «Δημιουργία και Ανάπτυξη Ψηφιακής Βιβλιοθήκης στα αντικείμενα των Δημοσίων Σχέσεων, της Διοίκησης Ξενοδοχειακών Τουριστικών Μονάδων και στις Εφαρμογές Πληροφορικής στην Επικοινωνία και τον Τουρισμό» διάρκειας 2007-2009 και υπεύθυνο τον **Γιαννά Π.**

Επίσης μέλη ΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν σε προγράμματα άλλων ακαδημαϊκών μονάδων:

Ερευνητικό πρόγραμμα της περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ΠΕΠ 2000 – 2006 με τίτλο «*Ανάπτυξη πακέτου λογισμικού για την αριθμητική επίλυση διαφορικών εξισώσεων*» και διάρκεια από 1-9-2002 έως 30-6-2005 με επιστημονική Υπεύθυνη την καθ. Ζ. Καλογηράτου και συμμετοχή του **Λάππα Γ.** ως μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής.

Αξιομνημόνευτα είναι επίσης ότι:

Ο κ. Γιαννάς Π. διατελεί από το 1999 έως σήμερα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Τεχνολογικής Έρευνας (ΚΤΕ) του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας.

Ο κ. Λάππας Γ. συνεργάζεται με το Εθνικό Ινστιτούτο Έρευνας της Ελβετίας: (Swiss National Science Foundation) ως αξιολογητής προτάσεων χρηματοδότησης ερευνητικών προγραμμάτων.

5.3 Ερευνητικές Υποδομές

Μέχρι το εξάμηνο αξιολόγησης (Εαρινό 2008-2009) το θεσμικό πλαίσιο των ΤΕΙ δεν προέβλεπε την λειτουργία θεσμοθετημένων ερευνητικών εργαστηρίων όπως λειτουργούν στα Πανεπιστήμια. Ο πρόσφατος νόμος 3794/2009 (ΦΕΚ 156^Α/4-9-2009) εισάγει και θεσμοθετεί αντίστοιχα ερευνητικά εργαστήρια στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Στο Τμήμα λειτουργούσε ένα ερευνητικό εργαστήριο, χωρίς να ήταν θεσμοθετημένο, σε σχετικά μικρό χώρο στον οποίο είχε εγκατασταθεί εξειδικευμένος

εξοπλισμός που αγοράστηκε μέσα από χρηματοδοτούμενα προγράμματα ή από τον προϋπολογισμό του ιδρύματος και χρησιμοποιείται για την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία. Το εργαστήριο έχει σχετικά λίγες θέσεις εργασίας (9) και ο εξοπλισμός του συμπληρώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα με πιο πρόσφατη προσθήκη τον εξειδικευμένο εξοπλισμό για την δημιουργία και υποστήριξη της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης του προγράμματος InterregIII «Δημιουργία και Ανάπτυξη Ψηφιακής Βιβλιοθήκης στα αντικείμενα των Δημοσίων Σχέσεων, της Διοίκησης Ξενοδοχειακών Τουριστικών Μονάδων και στις Εφαρμογές Πληροφορικής στην Επικοινωνία και τον Τουρισμό». Προβλέπεται στα πλαίσια του νέου νόμου η θεσμοθετημένη σύσταση ερευνητικού εργαστηρίου σε θέματα Επικοινωνίας.

Οι υποδομές στο Τμήμα καλύπτουν πλήρως τις ερευνητικές ανάγκες των μελών ΕΠ. Η προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών γίνεται είτε μέσω ερευνητικών προγραμμάτων, είτε από τον τακτικό προϋπολογισμό. Καταβάλλεται προσπάθεια ο εξοπλισμός αυτός να ανανεώνεται κάθε τέσσερα χρόνια ώστε να διατηρούνται οι ακαδημαϊκές και ερευνητικές λειτουργίες σε υψηλό επίπεδο.

5.4 Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Στο Παράρτημα 9 παρουσιάζεται το σύνολο των Επιστημονικών Δημοσιεύσεων των μελών ΕΠ και των υπόλοιπων διδασκόντων του Τμήματος ενώ στον Πίνακα 11.6 καταγράφονται τα στατιστικά στοιχεία των Επιστημονικών Δημοσιεύσεων των μελών ΕΠ.

Μέλη ΕΠ του Τμήματος έχουν συνεργαστεί με ερευνητές/μέλη ΔΕΠ από τα ακόλουθα ιδρύματα για έρευνα την από κοινού δημοσίευση επιστημονικών εργασιών:

- Harvard Medical School, Harvard University, Boston, USA
- Division of Health Sciences and Technology, Massachusetts Institute of Technology (MIT), Cambridge, USA
- The Chinese University of Hong Kong, Hong Kong
- School of Computer Science, University of Hertfordshire, UK
- Queen's University Belfast, UK
- Faculty of Mechanics and Mathematics, Moscow State University, Russia
- Department of Computer Science, King's College London, UK

Μέλη ΕΠ του Τμήματος μαζί με μέλη ΕΠ/ΔΕΠ από τα ακόλουθα ιδρύματα αποτέλεσαν εκδότες πρακτικών συνεδρίου και guest editors για έκδοση Τεύχους Επιστημονικού Περιοδικού.

- Technical University of Sofia, Bulgaria
- New Jersey Technical University, USA
- University of Limerick, Ireland
- Institute National des Telecommunications, Unite de Projets, France
- Εθνικό Κέντρο Ερευνών Δημόκριτος
- Ελληνική Ναυτική Ακαδημία (ΑΣΕΙ)
- Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Τεχνολογίας Υπολογιστών, Πανεπιστήμιο Πάτρας
- Τμήμα Ηλεκτρονικής, Παράρτημα Χανίων, ΤΕΙ Κρήτης

Στον Πίνακα 11.9 υπολογίζεται και ο Δείκτης Δημοσιεύσεων ανα μέλος ΕΠ ο οποίος με 9 Δημοσιεύσεις το έτος ή 4,5 Δημοσιεύσεις ανά Μέλος ΕΠ το έτος κρίνεται ιδιαίτερα παραγωγικός σύμφωνα με τα Διεθνή δεδομένα.

5.5 Αναγνώριση του Ερευνητικού Έργου

Στον Πίνακα 11.7 παρουσιάζονται συνολικά τα στοιχεία που αφορούν την αναγνώριση του ερευνητικού έργου των μελών ΕΠ από την διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα. Υπολογίζονται επίσης οι παρακάτω δείκτες

- Δείκτης Ετεροαναφορών: Αντιστοιχεί σε 10 Ετεροαναφορές ανα έτος σε εργασίες μελών ΕΠ του Τμήματος ή **5 Ετεροαναφορές ανα μέλος ΕΠ ετησίως**
- Δείκτης Συμμετοχής σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων: Αντιστοιχεί σε Συμμετοχή σε 2,5 Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων ανα έτος ή **1,25 ανα μέλος ΕΠ ετησίως**
- Δείκτης Συμμετοχής σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών: Αντιστοιχεί σε Συμμετοχή σε 6 Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών ανα έτος ή **3 ανα μέλος ΕΠ ετησίως**

Με βάση τα παραπάνω η αναγνώριση της έρευνας των μελών ΕΠ από το διεθνές ακαδημαϊκό περιβάλλον κρίνεται πολύ ικανοποιητική.

5.6 Ερευνητικές Συνεργασίες του Τμήματος

Στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενων προτάσεων το Τμήμα συνεργάστηκε με μέλη ΕΠ του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας από τα Τμήματα:

- Τμήμα Διεθνούς Εμπορίου
- Τμήμα Πληροφορικής και Τεχνολογίας Υπολογιστών
- Τμήμα Βιομηχανικού Σχεδιασμού
- Τμήμα Ηλεκτρολογίας
- Τμήμα Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος
- Τμήμα Χρηματοοικονομικών Εφαρμογών
- Τμήμα Φυτικής Παραγωγής

Στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενων προτάσεων το Τμήμα συνεργάστηκε με μέλη ΔΕΠ/ΕΠ από ιδρύματα του εσωτερικού:

- Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης Πανεπιστήμιο Αθηνών,
- Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών,
- Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων, ΤΕΙ Αθηνών
- Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Το Τμήμα διέθεσε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων εξειδικευμένο εξοπλισμό για ερευνητικούς σκοπούς.

Το Τμήμα ήταν πρωτοπόρο στην ίδρυση και οργάνωση του επιτυχημένου Διεθνούς Συνεδρίου «International Conference on Political Marketing» με ανοικτή συμμετοχή παρακολούθησης για τους φοιτητές του Τμήματος. Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος προέδρευσαν τις δύο πρώτες χρονιές και έκτοτε ο θεσμός καθιερώθηκε ως

ένα σημαντικό διεθνές συνέδριο στο χώρο της Πολιτικής Επικοινωνίας (Kastoria 2003, Kastoria 2005, Nicosia 2006, Bucharest 2007, Manchester 2008).

Στα πλαίσια επίσημης υποβολής προτάσεων ευρωπαϊκών προγραμμάτων (Αρχιμήδης III, Θαλής) το Τμήμα έχει συνεργασίες με μέλη από τα ακόλουθα Τμήματα ή ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού:

- Digital Enterprise Research Institute (DERI), National University of Ireland, Galway, Ireland
- The Media School, Bournemouth University, UK,
- Centre for Cancer Research and Cell Biology, Queens University, Belfast, UK
- Electrical and Systems Engineering Department, Embry-Riddle Aeronautical University, Florida, USA
- Department of Computer Science, Kings College University of London
- Department of Information Management, National University of Kaohsiung, Taiwan

και αντίστοιχα έχει προχωρήσει σε νέες συνεργασίες με τα παρακάτω τμήματα του εσωτερικού:

- Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Τμήμα Πολιτικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσ/νίκης
- Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Κέντρο Αναλυσης Δημόσιας Πολιτικής και Θεσμών, Πάντειο Πανεπιστήμιο

5.7 Διακρίσεις-Βραβεία

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος διακρίθηκαν κατά το διάστημα (2004-2009) στα παρακάτω:

- Απονομή Τιμητικής Διάκρισης τον Π. Γιαννά της Ελληνικής Εταιρείας Δημοσίων Σχέσεων, Οκτώβριος 2005.

- Ανάδειξη Π. Γιαννά (2007) ως «Ηγετική Ακαδημαϊκή Προσωπικότητα της Ευρώπης» (Leading Communications Intellectuals of Europe) από την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Διευθυντών Επικοινωνίας (European Association of Communication Directors)
- Πρόσκληση Π. Γιαννά (2008) από το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης Πιστοποίησης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας ως Εξωτερικό Αξιολογητή ως Μέλος 3μελούς Επιτροπής για αξιολόγηση ακαδημαϊκών προγραμμάτων στο τομέα των Δημοσίων Σχέσεων.
- Πρόσκληση Γ. Λάππα (2008) από το διακεκριμένο Εθνικό Ινστιτούτο Έρευνας της Ελβετίας (Swiss National Science Foundation) ως Αξιολογητή προτάσεων που υποβάλλονται στο SNSF για να λάβουν χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων.
- Πρόσκληση Γ. Λάππα ως Προεδρεύων (Chair) σε Ενότητες των εξής Επιστημονικών Συνεδριών: α) 9th International Conference on Multimedia Systems and Signal Processing, Hangzhou, China, 2009 β) 4th International Conference on Politics and Information Systems: Technologies and Applications, Orlando, USA, 2006 γ) 4th International Conference on Soft Computing, Optimization, Simulation & Manufacturing Systems (SOSM 2004)

5.8 Ερευνητικό Έργο των Εκτάκτων Συνεργατών του Τμήματος

Στον Πίνακα 11.8 παρουσιάζεται μια ολοκληρωμένη εικόνα του ερευνητικού έργου των εκτάκτων συνεργατών του Τμήματος. Δεδομένου ότι οι διδάσκοντες αυτοί δεν καταλαμβάνουν οργανικές θέσεις στο Τμήμα είναι αξιοσημείωτο ότι είναι ενεργοί ερευνητές και κατά μέσο όρο αντιστοιχεί 1,2 δημοσίευση το χρόνο σε κάθε έκτακτο.

5.9 Συμπεράσματα

Δυνατά Σημεία

Το Τμήμα και τα μέλη ΕΠ του Τμήματος δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην έρευνα και φροντίζουν ώστε να είναι ενεργοί, παραγωγικοί και να συμβάλουν στην προώθηση της έρευνας στα επιστημονικά πεδία τους.

Υπάρχει θεσμική και ουσιαστική υποστήριξη της έρευνας από το Ίδρυμα με χρηματοδότηση συμμετοχής σε Επιστημονικά Συνέδρια, κάλυψη εξόδων μετακίνησης και κάλυψη κόστους δημοσιεύσεων.

Τα μέλη ΕΠ φροντίζουν επίσης να υλοποιούν, να συμμετέχουν και να υποβάλλουν προτάσεις σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα.

Το δημοσιευμένο έργο των μελών ΕΠ στο διάστημα (2004-2009) είναι ιδιαίτερα πλούσιο και τυγχάνει ικανοποιητικής αναγνώρισης από την διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα.

Οι ερευνητικές συνεργασίες με άλλα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ άλλων ιδρυμάτων κρίνεται πολύ ικανοποιητική και αποτελεί και αυτή δείγμα αναγνώρισης του ερευνητικού έργου.

Τα μέλη ΕΠ συμβάλλουν στην προώθηση της έρευνας στα επιστημονικά τους πεδία με ενεργή συμμετοχή σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών, σε Επιστημονικές Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων, και στην Οργάνωση Επιστημονικών Συνεδρίων.

Ικανοποιητικό ερευνητικό έργο και από τους έκτακτους συνεργάτες του Τμήματος.

Αδύνατα Σημεία

Η έλλειψη θεσμικού πλαισίου διδακτορικών σπουδών στα ΤΕΙ, η μέχρι πριν λίγο καιρό έλλειψη θεσμοθετημένων ερευνητικών εργαστηρίων καθώς και η έλλειψη Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στο Τμήμα δεν ενθαρρύνουν ιδιαίτερα τις

σταθερές και ενεργές ερευνητικές συνεργασίες μεταξύ των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Ο μεγάλος διδακτικός και διοικητικός φόρτος των μελών ΕΠ παρότι καταβάλλεται προσπάθεια να μην αποτελεί τροχοπέδη στην διεξαγωγή της έρευνας και στην συγγραφική δραστηριότητα τους, αποτελεί εντούτοις έναν παράγοντα που δυσχεραίνει την διεξαγωγή έρευνας και της συγγραφικής δραστηριότητας η οποία θα μπορούσε να ήταν μεγαλύτερη. Το φαινόμενο αυτό μπορεί να επηρεάζει ατομικές αξιολογήσεις και μελλοντικές εξελίξεις των μελών ΕΠ.

Το μεγάλο χάσμα στην χρηματοδότηση της έρευνας μεταξύ Πανεπιστημίων και ΤΕΙ δυσχεραίνει την ισότιμη ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων και ερευνητικών συνεργασιών στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Σε συνδυασμό με την έλλειψη θεσμικού πλαισίου διδακτορικών σπουδών στα ΤΕΙ και θεσμοθετημένων ερευνητικών εργαστηρίων έχει ως αποτέλεσμα η αξιολόγηση και η σύγκριση μεταξύ Πανεπιστημίων και ΤΕΙ σε ατομικό ερευνητικό επίπεδο να είναι ανέφικτη λόγω έλλειψης ίσων ευκαιριών. Οποιαδήποτε τέτοια σύγκριση στοχεύει μόνο στον να υποβαθμίζει το ερευνητικό έργο στα ΤΕΙ τα οποία σύμφωνα με τα παραπάνω σαφώς και βρίσκονται σε δυσχερέστερες ερευνητικές συνθήκες από τα Πανεπιστήμια. Θα είχε ουσιαστικό αποτέλεσμα τέτοια αξιολογική σύγκριση μετά την θέσπιση διδακτορικών σπουδών και στα ΤΕΙ και με την ουσιαστική αύξηση της χρηματοδότηση των ΤΕΙ για έρευνα ώστε να συγκριθεί το παραγόμενο ερευνητικό έργο στο ίδιο χρονικό διάστημα μεταξύ μελών ΔΕΠ και ΕΠ. Οι φιλότιμες ερευνητικές προσπάθειες ενός μεγάλου αριθμού μελών ΕΠ, παρά τις δυσμενείς συνθήκες, καταξιώνουν την έρευνα που γίνεται στα ΤΕΙ και αλλάζουν σταδιακά την αντίληψη της Ελληνικής ακαδημαϊκής κοινότητας και της Ελληνικής κοινωνίας σχετικά με την ερευνητική δυναμική στα ΤΕΙ. Η διάθεση μονοπώλησης όμως του δικαιώματος στη έρευνα από κάποια μέλη ΔΕΠ σε συνδυασμό με πολιτικές συγκυρίες εύνοιας της προώθησης των θέσεων τους, ενέχει σημαντικό μελλοντικό κίνδυνο για την διεξαγωγή της έρευνας στα ΤΕΙ παρά το γεγονός ότι ζούμε σε μία εποχή που η πρόσβαση στην γνώση είναι ανοιχτή σε όλους χωρίς μονοπώλια.

6. Σχέσεις με Κοινωνικούς/Πολιτιστικούς/Παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

6.1 Συνεργασίες με Κοινωνικούς/Πολιτιστικούς/Παραγωγικούς (ΚΠΠ) Φορείς

Η βασικότερη μορφή συνεργασίας του τμήματος με παραγωγικούς φορείς είναι μέσω του θεσμού της πρακτικής άσκησης των φοιτητών. Κάθε φοιτητής υποχρεούται πριν την ολοκλήρωση των σπουδών του και ως μέρος της εκπαίδευσης του να κάνει πρακτική άσκηση διάρκειας έξι μηνών σε κάποιο παραγωγικό φορέα. Η συνεργασία στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης είναι σημαντική γιατί επιτρέπει τη σύνδεση του τμήματος με τους χώρους εργασίας, φορείς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Μόνιμοι καθηγητές του τμήματος επιβλέπουν την πρακτική άσκηση των φοιτητών με επισκέψεις στους παραγωγικούς φορείς.

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στο θεσμό της πρακτικής άσκησης. Το Τμήμα διατηρεί βάση δεδομένων επιχειρήσεων και φορέων στους οποίους φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος έχουν πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση. Η βάση αυτή δεδομένων ανανεώνεται διαρκώς με νέες προσθήκες που προέρχονται είτε με πρωτοβουλίες του Τμήματος είτε με πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν οι ίδιοι οι φοιτητές/τριες του Τμήματος. Επίσης, το Τμήμα παρέχει μια επιπρόσθετη υπηρεσία διαμεσολάβησης για να διευκολύνει την αναζήτηση φορέα πρακτικής άσκησης για τους φοιτητές/τριες. Στην κεντρική ιστοσελίδα του Τμήματος και πιο συγκεκριμένα στην ενότητα «Πρακτική Άσκηση» αναρτώνται επιστολές επιχειρήσεων μη-κυβερνητικών οργάνωσης και φορέων του ευρύτερου δημόσιου φορέα που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για να απασχολήσουν φοιτητές/τριες του Τμήματος. Μ' αυτό τον τρόπο η αναζήτηση των φοιτητών/τριών γίνεται πιο εστιασμένη και καλλιεργούνται σχέσεις γνωριμίας και εμπιστοσύνης με επιχειρήσεις και φορείς.

Το Τμήμα έχει αναπτύξει και διατηρεί σχέσεις με επαγγελματικές ενώσεις του κλάδου των Δημοσίων Σχέσεων. Πιο συγκεκριμένα, με το Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Ένωσης Δημοσίων Σχέσεων (International Public Relations Association), την Ελληνική Εταιρεία Δημοσίων Σχέσεων, το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων της Ένωσης Εταιρειών Διαφήμισης και Επικοινωνίας καθώς και με την Εταιρεία

Δημοσίων Σχέσεων Βορείου Ελλάδος. Με τις παραπάνω ενώσεις έχουν αναληφθεί κοινές δράσεις που αποσκοπούν στην πρακτική άσκηση των φοιτητών/τριών καθώς και στη διοργάνωση εκδηλώσεων και ημερίδων. Τέλος το ακαδημαϊκό έτος 2007-8 υπεγράφη μνημόνιο συνεργασίας με το Σύνδεσμο Γουνοποιών Καστοριάς «Ο Προφήτης Ηλίας» για την επιστημονική υποστήριξη του κλάδου τους. Η κύρια συνεισφορά του Τμήματος συνίσταται στην υποστήριξη της ετήσιας διεθνούς έκθεσης γούνας που διεξάγεται στη Καστοριά. Φοιτητές υπό την καθοδήγηση των καθηγητών τους εκπονούν εργασίες για τα πεπραγμένα στο κλάδο της γούνας και διενεργούν ποσοτικές έρευνες με στοιχεία και παρατηρήσεις των επισκεπτών της έκθεσης. Στο Παράρτημα 5 αναφέρονται αρκετές ενδεικτικές συνεργασίες του τμήματος στα πλαίσια της Πρακτικής Άσκησης με έναν αριθμό ΚΠΠ φορέων σε όλη την Ελλάδα.

Το σύνολο των μελών ΕΠ συμμετέχουν ενεργά στις συνεργασίες του τμήματος με ΚΠΠ φορείς. Ο αριθμός των φοιτητών που συμμετείχαν είναι περισσότεροι από 600 φοιτητές.

Η επιστημονική συνεργασία προβάλλεται μέσω των ΜΜΕ πανελλαδικής εμβέλειας, περιφερειακών και τοπικών ΜΜΕ (ραδιοφωνικών σταθμών, καναλιών τηλεόρασης, εφημερίδες και περιοδικά), τις ιστοσελίδες του ΤΕΙ και του Τμήματος καθώς και την διοργάνωση σχετικών συνεδρίων και ημερίδων. Η διοργάνωση εκδηλώσεων από το Τμήμα έχει θετικό αντίκτυπο στους ΚΠΠ φορείς του Νομού Καστοριάς και της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Πολλά μέλη των ΚΠΠ παρακολουθούν τις εκδηλώσεις του Τμήματος και το Τμήμα είναι ακόμα και αποδέκτης προτάσεων συνεργασίας για συνδιοργάνωση εκδηλώσεων. Πολλές φορές οι ΚΠΠ είναι πρόθυμοι να συμβάλλουν στην επιτυχία των εκδηλώσεων λαμβάνοντας μέρος ως χορηγοί, υποστηρικτές και χορηγοί επικοινωνίας.

Τέλος το Τμήμα και τα μέλη του συμμετέχουν ενεργά και στην οργάνωση εκδηλώσεων του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας στην Καστοριά. Πρόσφατες τέτοιες εκδηλώσεις αποτελούν επιστημονική ημερίδα για τους «Εβραίοι της Καστοριάς» (2008) και «Η Εμφυλιακή Καστοριά με τα μάτια του Παντελή Βούλγαρη» (2009). Το αμφιθέατρο 500 θέσεων αποδεικνύεται «μικρό» για να καλύψει το ενδιαφέρον που δείχνει η τοπική κοινωνία και οι ΚΠΠ φορείς για αυτές τις εκδηλώσεις. (φώτο 6.1).

Φωτογραφία 6.1: Το ακροατήριο της ημερίδας «Η Εμφυλιακή Καστοριά με τα μάτια του Παντελή Βούλγαρη»

6.2. Η Δυναμική του Τμήματος για Ανάπτυξη Συνεργασιών με ΚΠΠ Φορείς

6.2.1 Ανάπτυξη Μηχανισμών Συνεργασίας με ΚΠΠ Φορείς

Η ανάπτυξη των συνεργασιών πραγματοποιείται με τους εξής μηχανισμούς:

α) μέσω των μνημονίων συνεργασίας με τους παραγωγικούς φορείς (όπως Σύνδεσμος Γουνοποιών Καστοριάς. Βασικός σκοπός της συνεργασίας είναι η υποστήριξη πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης των φοιτητών/τριών και η συνεργασία για την κατάρτιση και υποβολή προτάσεων έργων σε διευρωπαϊκά προγράμματα.

β) με την πρόσκληση στελεχών των παραγωγικών φορέων να παραθέσουν διαλέξεις στους φοιτητές του Τμήματος (π.χ. διάλεξη της εκπροσώπου της Διεθνούς Ένωσης Δημοσίων Σχέσεων Χριστιάνας Πειρασμάκη, διάλεξη της Προέδρου της Εταιρείας

Δημοσίων Σχέσεων Βορείου Ελλάδος Αναστασίας Τσοχανταρίδου, διάλεξη του Διευθυντή του Συνδέσμου Ημερησίων Εφημερίδων Περιφερειακού Τύπου Αντώνη Σκαμνάκη, διαλέξεις διευθυντών και διευθυνόντων συμβούλων εταιρειών δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας κ.α.) και με την πρόσκληση καθηγητών του Τμήματος να συμμετάσχουν σε συνέδρια και ημερίδες που οργανώνουν οι επαγγελματικοί φορείς

γ) με την συνδιοργάνωση εκδηλώσεων για θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Το Τμήμα έχει συνδιοργανώσει 3 συνέδρια με την Εταιρεία Δημοσίων Σχέσεων Βορείου Ελλάδος με αντικείμενο την επικοινωνία, διεθνές συνέδριο για την πολιτική επικοινωνία με το Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας Δυτικής Μακεδονίας, και πολλές ημερίδες με φορείς όπως τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Καστοριάς, την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, την Νομαρχία Καστοριάς, το Δήμο Ορεστίδος και

δ) με την επιστημονική επιμέλεια 2 κύκλων διαλέξεων που απετέλεσαν το Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο του Δήμου Ορεστίδος. Ο πρώτος κύκλος επικεντρώθηκε στην «Επικοινωνία – Δημόσιες Σχέσεις – Μάρκετινγκ» και είχε δίμηνη διάρκεια (6/4-18/6 2003) και ο δεύτερος ασχολήθηκε με το «Τουριστικό Μάρκετινγκ» και ήταν τετράμηνης διάρκειας (20/2-8/6 2005)

ε) με την υποστήριξη σε οργανωτικό επίπεδο πανελλαδικών συνεδρίων που έχουν διεξαχθεί στην Καστοριά όπως το Συνέδριο της ακαδημαϊκής εταιρείας των Ελλήνων Στατιστικολόγων.

6.2.2 Συμμετοχή των Μελών ΕΠ στις Συνεργασίες με ΚΠΠ Φορείς

Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος είναι ανοικτά στις συνεργασίες και επιδιώκουν να συνεισφέρουν και να συμβάλλουν στην πολιτισμική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής και των κατοίκων της. Τις περισσότερες μάλιστα φορές αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την ενημέρωση και αφύπνιση των κατοίκων της περιοχής πάνω σε θέματα κυρίως τοπικού (και όχι μόνο) ενδιαφέροντος όπως πχ η ιστορία της κοινότητας των Εβραίων της Καστοριάς, η Εμφυλιακή Καστοριά, κα, Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος είναι πάντα πρόθυμα να παράσχουν τις επιστημονικές τους γνώσεις στους κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς όποτε τους ζητηθεί. Ενδεικτικά αναφέρουμε την άμεση ανταπόκριση των μελών ΕΠ του Τμήματος στο αίτημα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Καστοριάς για την εκπόνηση και παρουσίαση μελέτης

με θέμα τα γνωστικά αντικείμενα των υπό ίδρυση τμημάτων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στη Καστοριά.

6.2.3 Η Αντιμετώπιση των Συνεργασιών από τους ΚΠΠ Φορείς

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας έχει εδραιωθεί στην συνείδηση των διοικήσεων και των μελών ΚΠΠ. Οι συνεργασίες που έχουν συναφθεί και οι σχέσεις που έχουν οικοδομηθεί πιστοποιούν ότι το Τμήμα χαίρει της εκτίμησης των φορέων ΚΠΠ οι οποίοι προστρέχουν στο Τμήμα για συνεργασία πάνω σε επιστημονικά, λειτουργικά, κοινωνικά και οργανωτικά θέματα. Είναι αξιοσημείωτο ότι οι επαγγελματικοί φορείς και οι εταιρείες του κλάδου των Δημοσίων Σχέσεων έχουν κατά καιρούς εκφραστεί δημόσια με τα καλύτερα λόγια για το έργο που επιτελείται στο Τμήμα και για το επίπεδο των φοιτητών/τριών. Η συμβολή του Τμήματος στη αναβάθμιση του οικονομικού και πολιτιστικού επιπέδου της περιοχής αναγνωρίζεται από όλους τους φορείς της τοπικής κοινωνίας. Γενικά μπορούμε να πούμε ότι το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας αποτελεί για τους ΚΠΠ ένα αξιόπιστο συνεργάτη, ένα έμπιστο συνεταίρο και ένα καταξιωμένο επιστημονικό σύμβουλο.

6.2.4 Αξιοποίηση Υποδομών για Συνεργασία με ΚΠΠ Φορείς

Οι υποδομές του Τμήματος αξιοποιούνται πλήρως κατά την συνεργασία του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς. Τα εργαστήρια το Τμήματος και ο εργαστηριακός εξοπλισμός χρησιμοποιούνται από φοιτητές και διδάσκοντες του Τμήματος με στόχο σε συνεργασία με ΚΠΠ φορείς την επιστημονική έρευνα, την δημιουργία μελετών, την επεξεργασία στοιχείων, την πολυμεσική και διαδικτυακή προβολή ΚΠΠ φορέων κλπ.

6.3. Δραστηριότητες του Τμήματος για την Ενίσχυση Συνεργασιών με ΚΠΠ Φορείς

Οι δραστηριότητες του Τμήματος για την ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ είναι πολύ έντονες και διεκτονονται με την πάροδο των χρόνων. Από την έναρξη της λειτουργίας του το 1999 το Τμήμα έθεσε ως στόχο και συνεχίζει να πορεύεται με άξονα την εξωστρέφεια των δραστηριοτήτων του. Στο στόχο αυτό εντάσσονται και οι συνεργασίες με τους ΚΠΠ φορείς. Η ενίσχυση αυτών των συνεργασιών

συμπεριλαμβάνεται στις προτεραιότητες του Τμήματος προς όφελος των φοιτητών/τριών του, των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, των επιχειρήσεων και οργανισμών, των τοπικών κοινωνιών καθώς και της προάσπισης του γενικού συμφέροντος. Οι δραστηριότητες και οι εκδηλώσεις με ΚΠΠ ανακοινώνονται στον τοπικό αλλά και πανελλαδικό τύπο. Το Τμήμα εκδίδει σχετικά δελτία τύπου πριν η/και μετά από σχετικές δραστηριότητες. Τα μέλη ΕΠ δίνουν συνεντεύξεις στα τοπικά κανάλια τηλεόρασης αλλά και σε κανάλια πανελλήνιας εμβέλειας (π.χ. συνέντευξη στην ΕΤ3 για την προσφορά προς στην ελληνική κοινωνία της πολιτικής θεματικής πύλης <http://www.webpolitics.gr>) και συμμετέχουν σε ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές. Επίσης τα μέλη ΕΠ επικοινωνούν τις δράσεις μέσα από την σύνταξη αναλυτικών newsletter, προβάλλουν τις δράσεις μέσα από τον ιστότοπο του τμήματος και γενικά προσπαθούν να ενισχύσουν τις δράσεις συνεργασιών με τους ΚΠΠ φορείς με τον προσφορότερο τρόπο.

Το Τμήμα προσπαθεί να ενθαρρύνει την διατήρηση των επαφών του με τους απόφοιτους του μέσα από την διατήρηση ηλεκτρονικής επαφής με newsletter και με τον ιστότοπο του τμήματος και έτσι συνεργάζεται και με απόφοιτους που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων.

Το Τμήμα οργανώνει ημερίδες παρουσίασης αποτελεσμάτων του έργου του και της συμμετοχής του σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα ανοιχτές προς τους ΚΠΠ φορείς.. Τέτοιες ημερίδες έχουν λάβει χώρα για την παρουσίαση αποτελεσμάτων των έργων : «Αναμόρφωση Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών», «Μύηση Φοιτητών στην Έρευνα», «Φύλου και Ισότητας», «Interreg III: Δημιουργία Ψηφιακής Βιβλιοθήκης», «Ενθάρρυνση Επιχειρηματικών Δράσεων από Φοιτητές», ενώ συμμετείχε μαζί με τα άλλα Τμήματα του Παραρτήματος σε ημερίδα παρουσίασης του συνολικού έργου των «10 χρόνων ΤΕΙ στην Καστοριά».

6.4. Σύνδεση της Συνεργασίας με ΚΠΠ Φορείς με την Εκπαιδευτική Διαδικασία

Ο βαθμός σύνδεσης είναι σημαντικός κυρίως μέσω του θεσμού της πρακτικής άσκησης. Επίσης στην εκπαιδευτική διαδικασία εντάσσονται διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ φορέων οι οποίοι κομίζουν στις αίθουσες διδασκαλίας τις εμπειρίες τους από τους χώρους εργασίας. Επίσης, στελέχη των ΚΠΠ τροφοδοτούν το Τμήμα με μελέτες

περιπτώσεων η ανάλυση των οποίων συμβάλει στη κατανόηση εκ μέρους των φοιτητών/τριών της σύνδεσης της θεωρίας με την πράξη. Στελέχη ΚΠΠ διδάσκουν ως επιστημονικοί ή εργαστηριακοί συνεργάτες του Τμήματος. Τέλος στα πλαίσια εργασιών μαθημάτων (π.χ. Σεμινάριο Τελειοφοίτων) ή πτυχιακών εργασιών επιτυγχάνεται η άμεση ενασχόληση των φοιτητών με τους ΚΠΠ φορείς.

6.5. Συμβολή του Τμήματος στην Τοπική, Περιφερειακή και Εθνική Ανάπτυξη

Η συμβολή του Τμήματος από το χρόνο ίδρυσης του το 1999 είναι τεράστια. Σε τοπικό επίπεδο, στήριξε επιστημονικά τις τοπικές επιχειρήσεις και οργανισμούς που ασχολούνται με τον κλάδο της επεξεργασίας και εμπορίας γούνας και δέρματος. Επίσης, ανέλαβε, όποτε του ζητήθηκε, τον ρόλο του επιστημονικού συνεργάτη οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α και β βαθμού. Επιπρόσθετα, συνέβαλε στην αναβάθμιση του οικονομικού και του πολιτισμικού επιπέδου των κατοίκων του Νομού Καστοριάς με την προσέλευση μεγάλου αριθμού φοιτητών/τριών από όλη την ελλαδική επικράτεια. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 το Τμήμα έχει περίπου 2200 ενεργούς φοιτητές/τριες που διαμένουν στην Καστοριά και συμβάλλουν με τα εισοδήματα και την παρουσία τους στην οικονομική και πολιτισμική ανάπτυξη της περιοχής.

Σε περιφερειακό επίπεδο, το Τμήμα έχει καταφέρει να εμπεδώσει στους κατοίκους της Δυτικής Μακεδονίας την σημασία των δημοσίων σχέσεων ως απαραίτητης λειτουργίας για την ανάπτυξη επιχειρήσεων και οργανισμών στην σημερινή εποχή.

Σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, το Τμήμα υλοποίησε μέσα από το Interreg IIIa την περίοδο 2007-2008 σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Κορυτσάς – Αλβανία το έργο «Δημιουργία και ανάπτυξη ψηφιακής βιβλιοθήκης στα αντικείμενα των δημοσίων σχέσεων, της διοίκησης ξενοδοχειακών-τουριστικών μονάδων και στις εφαρμογές πληροφορικής στην επικοινωνία και τον τουρισμό».

Οι συνεργασίες που αναπτύχθηκαν με τους ΚΠΠ φορείς παραμένουν μέχρι σήμερα ενεργές και βιώσιμες.

6.6. Συμπεράσματα

Οι συνάψεις συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς και η εξωστρέφεια αποτελούν τομέα των Δημοσίων Σχέσεων και επομένως ένα Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας δεν μπορεί παρά να είναι ιδιαίτερα ενεργό στον τομέα αυτό. Οι απόφοιτοι του Τμήματος μας θα μπορούσαν να στελεχώσουν γραφεία Δημοσίων Σχέσεων σε επίπεδο Τμήματος στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και να συνεισφέρουν στην ενεργητικότερη σύνδεση των ακαδημαϊκών τμημάτων με τους ΚΠΠ φορείς.

7. Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης

7.1. Η Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Τμήματος

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας έχει ως αποστολή να προάγει την ανάπτυξη και τη μετάδοση γνώσεων που αφορούν την επιστήμη των Δημοσίων Σχέσεων, την βασική και εφαρμοσμένη έρευνα, καθώς και να παρέχει στους φοιτητές και φοιτήτριες τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτιση τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη.

Συγκεκριμένα το Τμήμα έχει ως αποστολή να:

- Διεξάγει βασική, εφαρμοσμένη και τεχνολογική έρευνα. Στοχεύει στην ανάπτυξη αυτόνομων μεταπτυχιακών προγραμμάτων με εξειδίκευση στους τομείς των δημοσίων σχέσεων και του μάρκετινγκ με την χρήση νέων τεχνολογιών σε συνεργασία με άλλα τμήματα του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας ή/και με συναφή τμήματα άλλων ΑΕΙ της χώρας ή/και του εξωτερικού.
- Εκπαιδεύει υψηλά ειδικευμένα στελέχη, με κύριο γνώμονα την ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των φοιτητών ώστε να ανταποκρίνονται στις επαγγελματικές ανάγκες και προκλήσεις της εσωτερικής αγοράς των 27 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθιστώντας τους ικανούς και ανταγωνιστικούς σε εθνικό αλλά και σε διεθνές περιβάλλον.
- Παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις στον επιστημονικό και εκπαιδευτικό τομέα.
- Αναπτύσσει ακαδημαϊκές και εκπαιδευτικές συνεργασίες, με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και επαγγελματικούς φορείς των δημοσίων σχέσεων στη Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό αξιοποιώντας εθνικά, διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης.
- Προσελκύει καθηγητές και φοιτητές από ΑΕΙ του εξωτερικού και παρέχει στους φοιτητές/τριες του εξωτερικού μαθήματα στην αγγλική γλώσσα.
- Συνεργάζεται με εταιρείες δημοσίων σχέσεων καθώς και εταιρείες με εξειδικευμένο επικοινωνιακό χαρακτήρα (μάρκετινγκ, διαφήμισης,

ερευνών αγοράς, δημοσκοπήσεων και πολιτικής επικοινωνίας, κα) με αντικείμενο την έρευνα στην επικοινωνία και τις δημόσιες σχέσεις, τα εμπορικά επιμελητήρια, τους συνδέσμους, τις μη-κυβερνητικές οργανώσεις και τους δημόσιους φορείς που δραστηριοποιούνται στη εγχώρια και διεθνή αγορά.

- Αξιοποιεί και ενσωματώνει τις νέες τεχνολογίες στα μαθήματα του προγράμματος σπουδών με την εφαρμογή πρωτοποριακών καινοτομιών στη διδασκαλία και αξιολόγηση των μαθημάτων.
- Εξοπλίζει τους φοιτητές/τριες του Τμήματος με δεξιότητες αναλυτικής ικανότητας, γραπτού και προφορικού λόγου, χρήσης και επικοινωνίας σε δύο ξένες γλώσσες, χρήσης και εφαρμογής νέων τεχνολογιών στην επικοινωνία.
- Διοργανώνει και συμμετέχει δια των μελών Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) και των λοιπών επιστημονικών συνεργατών του Τμήματος σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια.
- Προετοιμάζεται και προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες εκπαιδευτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές περιβάλλον.
- Προετοιμάζεται για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο Τμήμα, η οποία πιστοποιείται μέσω διεθνούς αξιολόγησης και πιστοποίησης.

Την περίοδο 2003-2008 το Τμήμα υλοποίησε τους παρακάτω στόχους, με βασικό εργαλείο την αναμόρφωση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ):

- εισήγαγε νέα μαθήματα, που προσέφεραν καινοτόμες μεθόδους και εφαρμογές σε επιστημονικούς τομείς αιχμής της επικοινωνίας όπως το Πολιτικό Μάρκετινγκ, το Δημιουργικό Κινούμενο Σχέδιο, Τα μαθήματα είναι πλήρως εναρμονισμένα με τις εξελίξεις που συντελούνται στους επιστημονικούς και επαγγελματικούς χώρους και αναβαθμίζουν τις γνώσεις και δεξιότητες των αποφοίτων του Τμήματος.
- Τόνωσε την διάσταση της εξοικείωσης των φοιτητών/τριών με την χρήση των νέων τεχνολογιών

- Ενδυνάμωσε και διεύρυνε τις συνεργασίες με εταιρείες και επαγγελματικούς φορείς του κλάδου των Δημοσίων Σχέσεων και του ευρύτερου χώρου της επικοινωνίας με στόχο την στοχευμένη προσέγγιση της πρακτικής άσκησης εκ μέρους των φοιτητών/τριών και την ένταξη τους σε κατάλληλες θέσεις στην αγορά εργασίας.

Την περίοδο 2008-2012 η διάρθρωση των βασικών αξόνων προτεραιότητας ανάπτυξης είναι:

1. Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών και σύνδεσης με την αγορά εργασίας.
2. Ανάπτυξη και προσέλκυση στελεχιακού επιστημονικού και διοικητικού δυναμικού.
3. Υποβολή πρότασης για τη δημιουργία μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.
4. Ενίσχυση καινοτόμων εκπαιδευτικών διαδικασιών με τη χρήση προηγμένων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών (ΤΠΕ).
5. Διασφάλιση της ποιότητας των εκπαιδευτικών υπηρεσιών και της επιστημονικής έρευνας.
6. Δημιουργία Θεσμοθετημένου Ερευνητικού Εργαστηρίου Πολυμέσων και Επιστήμης Ιστού.
7. Ανάπτυξη αμοιβαίων ακαδημαϊκών σχέσεων με εθνικά και ξένα Πανεπιστήμια, επιστημονικά ερευνητικά ιδρύματα, επιχειρήσεις και οργανισμούς.
8. Καθιέρωση και προβολή του ονόματος του Τμήματος στην ακαδημαϊκή κοινότητα και την αγορά εργασίας.
9. Ανάπτυξη και ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής και των τεχνολογιών καινοτομίας.
10. Εκσυγχρονισμός του συστήματος διοίκησης και διαδικασιών ελέγχου .
11. Ενθάρρυνση διεθνούς κινητικότητας των φοιτητών/τριών από και προς το Τμήμα.

Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας μέσω του τετραετούς προγραμματισμού που κατέθεσε για την περίοδο 2008-2012 αναπτύσσει λεπτομερές πρόγραμμα, το οποίο κατευθύνεται στην πραγματοποίηση των παρακάτω στόχων:

1) Ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων

Με βασικούς άξονες ανάπτυξης:

- A) Εκπαίδευση με γνώσεις υψηλού επιπέδου σε προπτυχιακό επίπεδο
- B) Άμεση στελέχωση του Τμήματος
- Γ) Διασφάλιση ποιότητας στην εκπαίδευση και στην επιστημονική έρευνα
- Δ) Προσφορά μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών
- E) Ενίσχυση της Επιστημονικής Έρευνας
- ΣΤ) Ενίσχυση υλικοτεχνικής και κτιριακής υποδομής
- Z) Σύνδεση με την αγορά εργασίας και την κοινωνία
- H) Ενίσχυση της καλής φήμης του Τμήματος στην διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα, στην ελληνική αγορά εργασίας και στην ελληνική κοινωνία.

2) Μέριμνα για το Ανθρώπινο Δυναμικό

3) Συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο

Αναπόφευκτα η επίτευξη των παραπάνω στόχων συνδέεται άμεσα με την χρηματοδότηση του τμήματος. Ο τετραετής αναπτυξιακός προγραμματισμός του Τμήματος περιλαμβάνει τα οικονομοτεχνικά στοιχεία για την επίτευξη των παραπάνω στόχων.

7.2 Η Διαδικασία Διαμόρφωσης Στρατηγικής Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Τμήματος

Η μέχρι σήμερα στρατηγική ανάπτυξης του Τμήματος είχε ως βασικό στόχο να παράσχει στους φοιτητές/φοιτήτριες ποιοτική εκπαίδευση για να τους προετοιμάσει για την μετέπειτα ένταξη τους στην αγορά εργασίας ή/και για την συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Επίσης, το Τμήμα έπρεπε κάθε εξάμηνο να εξετάζει και να αξιολογεί τις εξελίξεις και τις διαφαινόμενες τάσεις

τόσο στο διεθνές επιστημονικό στερέωμα όσο και στα τεκταινόμενα στο διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον της ελληνικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τον ρόλο που διαδραματίζουν τα ΤΕΙ μέσα σ' αυτό.

Για την ακαδημαϊκή στελέχωση του Τμήματος, κάθε έτος επιτροπή αποτελούμενη από τα 2 μέλη ΕΠ του Τμήματος και ένα άλλο μέλος από άλλο Τμήμα του ΤΕΙ κρίνει τις υποψηφιότητες των υπό ένταξη ατόμων ως επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών του Τμήματος.

Για την προετοιμασία κάθε νέου ακαδημαϊκού έτους, συγκαλείται στην αρχή του έτους σύσκεψη ανάμεσα στα 2 μέλη ΕΠ και την Γραμματεία του Τμήματος. Στη σύσκεψη αυτή εξετάζονται διάφοροι παράγοντες που επηρεάζουν την ροή του προγράμματος όπως η διαθεσιμότητα αιθουσών και εργαστηρίων σε συνάρτηση με το φοιτητικό δυναμικό του Τμήματος, διαμορφώνεται πρόγραμμα για την υποδοχή των νέων φοιτητών στο Τμήμα και, με οροθετημένες τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των μαθημάτων και της εξεταστικής περιόδου αντίστοιχα, καθορίζεται χρονοδιάγραμμα ενεργειών και ορίζονται οι καταληκτικές ημερομηνίες για διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων και δημιουργούνται επιτροπές για την εξέταση συγκεκριμένων ζητημάτων.

Για την εύρυθμη λειτουργία των μαθημάτων, συγκαλείται στην αρχή κάθε εξαμήνου συνάντηση όλων των διδασκόντων του Τμήματος όπου καθορίζονται οι κατευθυντήριες γραμμές, δίνονται οδηγίες για την τήρηση ρυθμίσεων και διαδικασιών που αφορούν τη διδασκαλία, την επίβλεψη πτυχιικών εργασιών, την επιτήρηση των εξετάσεων, την συμβουλευτική των φοιτητών/τριών και εξετάζονται νέα προς επίλυση θέματα που προκύπτουν κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.

Θέματα ροής του προγράμματος εξετάζονται σε τακτικές συναντήσεις (τουλάχιστον 2 φορές τον μήνα και πολλές φορές κάθε βδομάδα) στις οποίες συμμετέχουν τα 2 μέλη ΕΠ του Τμήματος, η Γραμματέας και οι εκπαιδευτικοί Δ/βαθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν ως αποσπασμένοι για το ακαδημαϊκό έτος στο Τμήμα. Στις τακτικές αυτές συναντήσεις αναλύονται νέα δεδομένα που τυχόν ανακύπτουν (όπως πχ. η βάση του 10 για την εισαγωγή στη τριτοβάθμια εκπαίδευση) και χαράσσονται οι βάσεις για μια στρατηγική προσαρμογής στα νέα αυτά δεδομένα.

Τα 2 μέλη ΕΠ του Τμήματος λειτουργούν ως συντονιστές των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και μ' αυτό τον τρόπο δίνεται πιο άμεσα και αποτελεσματικά λύση στα προβλήματα.

Για την ενημέρωση των καθηγητών και των φοιτητών αναρτώνται ανακοινώσεις στους Πίνακες Ανακοινώσεων και στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Ο Προϊστάμενος του Τμήματος προσπαθεί να έχει μια ολοκληρωμένη εικόνα όλων των λειτουργιών του Τμήματος, εκπροσωπεί το Τμήμα στο Συμβούλιο του Παραρτήματος Καστοριάς και όποτε υπάρξει λόγος στο Συμβούλιο του ΤΕΙ.

Οι παραπάνω διαδικασίες έχουν αποφέρει συγκεκριμένα θετικά αποτελέσματα και έχουν κριθεί απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος. Χωρίς προγραμματισμό, συντονισμό και ένα καλό κλίμα συνεργασίας θα ήταν προβληματική η λειτουργία του Τμήματος και θα ήταν αδύνατη η διαχείριση του διαρκώς αυξανόμενου φοιτητικού δυναμικού του Τμήματος που για το 2009 ο αριθμός των ενεργών φοιτητών/τριών στο Τμήμα υπερβαίνει τους 2200. Οι διαδικασίες αυτές θα βελτιωθούν με την υλοποίηση του τετραετούς ακαδημαϊκού προγραμματισμού του Τμήματος αλλά δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να υποκαταστήσουν την άμεση στελέχωση του Τμήματος με εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό.

Ο Τετραετής Προγραμματισμός του Τμήματος πραγματοποιήθηκε το 2008, για πρώτη φορά, και κρίνεται πως η αποτελεσματικότητά του έχει σχέση με τους πόρους που θα διατεθούν από το ΥΠΕΠΘ.

Η ακαδημαϊκή κοινότητα είναι πλήρως υπεύθυνη μέσω του Συμβουλίου του ΤΕΙ, ελλείψει αυτονομίας και σύγκλισης των οργάνων του Τμήματος, για την διαμόρφωση και παρακολούθηση της υλοποίησης, και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών του στρατηγικών.

7.3. Στοιχεία και Δείκτες για τον Αποτελεσματικό Σχεδιασμό της Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Τμήματος

Με βάση τον τελευταίο τετραετή προγραμματισμό του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας, αναπτύσσεται μία σειρά βασικών δεικτών, οι οποίοι θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της δραστηριότητας του Τμήματος την περίοδο από το 2008 έως το 2012. Τα περισσότερα από τα ποσοτικά στοιχεία και τους ποσοτικούς δείκτες παρακολούθησης έχουν περιληφθεί και στην παρούσα έκθεση αξιολόγησης στα προηγούμενα κεφάλαια, στα Παραρτήματα 7 και 8 και στους

Πίνακες του Κεφαλαίου 11, για να αποδώσουν την πραγματική εικόνα του Τμήματος σε όλο το φάσμα των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δραστηριοτήτων του.

7.4. Προσέλκυση Μελών Ακαδημαϊκού Προσωπικού Υψηλού Επιπέδου

Το Τμήμα κάνει προσπάθειες προκειμένου να προσελκύσει μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου, αλλά η θεσμική υποβάθμισή των ΤΕΙ έναντι των πανεπιστημίων θέτει τα ΤΕΙ σε δεύτερη μοίρα στις επιλογές των υποψήφιων καθηγητών. Επιπρόσθετα, η ακριτική θέση του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας δεν αποτελεί στοιχείο προσέλκυσης ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου δεδομένου ότι πολλοί υποψήφιοι προτιμούν τα μεγάλα αστικά κέντρα ή αναζητούν μεταθέσεις σ' αυτά. Αξίζει να σημειωθεί πως δεν υπάρχουν ιδιαίτερα κίνητρα προσέλκυσης μελών ΕΠ σε ακριτικές περιοχές.

Για τον προγραμματισμό προσλήψεων και εξελίξεων μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού τηρούνται τα από τον νόμο καθορισμένα τυπικά προσόντα. Κατά την προκήρυξη θέσεων ο Προϊστάμενος εισηγείται τις θέσεις στο Συμβούλιο του ΤΕΙ ανάλογα τόσο με τις τρέχουσες ανάγκες όσο και με την ανάπτυξη του Τμήματος και τις διαφαινόμενες επιστημονικές εξελίξεις.

7.5. Προσέλκυση Φοιτητών Υψηλού Επιπέδου

Προκειμένου να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου, το Τμήμα:

- Διοργανώνει επιστημονικές ημερίδες και συνέδρια προβάλλοντας την μοναδικότητα και το επιστημονικό έργο του Τμήματος
- Διοργανώνει ημερίδες ενημέρωσης μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Διανέμει σε Γραφεία Συμβουλευτικής της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και σε επιλεγμένα φροντιστήρια ένα ενημερωτικό CD και τον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος
- Διατηρεί ιστοσελίδα με πληροφορίες για όλες τις λειτουργίες και δραστηριότητες του Τμήματος
- Διατηρεί και διανέμει σε ενδιαφερόμενους τον Οδηγό Σπουδών και ενημερωτικά φυλλάδια
- Προβάλλει με κάθε ευκαιρία τα κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων του Τμήματος

Το Τμήμα μέσω του τετραετούς προγραμματισμού είχε ζητήσει την μείωση του αριθμού εισακτέων φοιτητών από τους 420 στους 200 για δύο έτη (2009-2010, 2010-2011) και την αύξηση στην συνέχεια στους 220 μετά την κάλυψη των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό. Η πρόταση αυτή δεν εισακούστηκε από το Υπουργείο Παιδείας που όρισε για το έτος 2009-2010 τον αριθμό των εισακτέων στους 420.

7.6. Συμπεράσματα

Η πολιτεία μέσω των αναπτυξιακών τετραετών προγραμματισμών έδωσε την ευκαιρία στα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ να καταθέσουν την στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης για διάστημα τεσσάρων ετών (2008-2012) και να χρηματοδοτηθούν για την επίτευξη αυτής. Το Τμήμα κατέθεσε λεπτομερές σχέδια ανάπτυξης καθώς και τον αντίστοιχο οικονομικό προϋπολογισμό για τη υλοποίηση του. Στο πρώτο έτος εφαρμογής του αναπτυξιακού τετραετούς προγραμματισμού παρατηρείται για το Τμήμα υστέρηση από τους αρχικά επιδιωκόμενους στόχους λόγω υπό-χρηματοδότησης για την επίτευξη αυτών.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

8.1. Αποτελεσματικότητα των Διοικητικών και Τεχνικών Υπηρεσιών

8.1.1 Στελέχωση και Αποτελεσματικότητα Γραμματείας

Αναφορικά με το διοικητικό προσωπικό η μία θέση διοικητικού προσωπικού που υπάρχει σήμερα κρίνεται εξαιρετικά δυσανάλογη με τον όγκο εργασίας για την εξυπηρέτηση τόσο των φοιτητών όσο και των λειτουργικών αναγκών του τμήματος. Ένα άτομο υπάρχει στη Γραμματεία για την εξυπηρέτηση πάνω από 2200 ενεργών φοιτητών//τριών για το έτος 2009!!! Η μόνη λύση-ημίμετρο που υπάρχει για να υποβοηθήσει το έργο της Γραμματείας είναι η ένταξη ενός φοιτητή/τριας ανά εξάμηνο για πρακτική άσκηση στο Τμήμα. Είναι επιτακτική συνεπώς ανάγκη η άμεση πρόσληψη διοικητικού προσωπικού που θα στελεχώσει το τμήμα. Η χρήση του διαδικτύου και των υπηρεσιών ηλεκτρονικής γραμματείας, προσπαθεί να βελτιώσει την εξυπηρέτηση αλλά ουδόλως υποκαθιστά την στελέχωση με μόνιμο διοικητικό προσωπικό.

8.1.2. Παρεχόμενες Υπηρεσίες και Ωράριο Λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος για την Εξυπηρέτηση των Αναγκών του Διδακτικού Προσωπικού και των Φοιτητών

Η Γραμματεία προσπαθεί να αντεπεξέλθει όσο καλύτερα γίνεται στις αυξανόμενες ανάγκες των φοιτητών/τριών. Η Γραμματεία δέχεται και εξυπηρετεί τους φοιτητές και φοιτήτριες σε καθημερινή βάση μεταξύ 11.00 και 13.00. Όπου είναι δυνατό και κρίνεται σκόπιμο, κάποιες από τις υποθέσεις των φοιτητών/τριών ικανοποιούνται μέσω τηλεφώνου, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και φάξ. Το διδακτικό προσωπικό εξυπηρετείται καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της Γραμματείας. Με βάση το γεγονός ότι ένα άτομο στη Γραμματεία αναλογεί για πάνω από 2200 ενεργούς φοιτητές (στοιχεία του 2009)!!!, η εξυπηρέτηση του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών του Τμήματος κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική. Η κατάσταση στη Γραμματεία βρίσκεται τουλάχιστον τα τρία τελευταία χρόνια σε οριακό επίπεδο και η διαχείριση του μεγάλου όγκου των φοιτητών/τριών και των αναγκών που δημιουργούν επιτάσσει άμεσα την στελέχωση της Γραμματείας με περισσότερους διοικητικούς υπαλλήλους.

8.1.3. Συνεργασία των Διοικητικών Υπηρεσιών του Τμήματος με την Κεντρική Διοίκηση του Ιδρύματος

Πέρα από τα συχνά φαινόμενα γραφειοκρατίας που ταλανίζουν γενικότερα τα ιδρύματα, η Γραμματεία του τμήματος συνεργάζεται αρμονικά με τη κεντρική διοίκηση του ΤΕΙ Δ. Μακεδονίας. Μερικές φορές παρατηρείται χρονική υστέρηση στην ενημέρωση από τις κεντρικές υπηρεσίες στη Κοζάνη προς τα Παραρτήματα και στην περίπτωση του Τμήματος προς το Παράρτημα Καστοριάς.

Η οργάνωση της Βιβλιοθήκης είναι άρτια. Η Βιβλιοθήκη εξυπηρετεί καθηγητές και φοιτητές στα πλαίσια υποστήριξης των μαθημάτων, υποστηρίζει την ερευνητική δραστηριότητα καθηγητών και φοιτητών/τριών παρέχοντας συμβουλευτικές υπηρεσίες για την αναζήτηση και τον εντοπισμό εξειδικευμένων πληροφοριών, ενημερώνεται για τις εξελίξεις στο κλάδο τις Βιβλιοθηκονομίας και ενσωματώνει νέες πρακτικές στον εντοπισμό και την καταλογογράφηση υλικού και ανανεώνει τις συλλογές της Βιβλιοθήκης με νέους τίτλους βιβλίων και επιστημονικών περιοδικών. Βέβαια το ωράριο της Βιβλιοθήκης θα μπορούσε να διευρυνθεί με την πρόσληψη περισσότερου μόνιμου προσωπικού βιβλιοθηκονομίας.

Η πληροφόρηση για τις τρέχουσες προκηρύξεις ερευνητικών προγραμμάτων και συνεδρίων γίνεται από τα ενδιαφερόμενα μέλη ΕΠ του Τμήματος.

8.1.4. Στελέχωση Εργαστηρίων

Δεν υπάρχει στελέχωση των εργαστηρίων με επαρκές προσωπικό. Στο Τμήμα δεν υπηρετεί μέχρι σήμερα μέλος ΕΤΠ. Το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία κάλυψης μιας θέσης ΕΤΠ.

8.2. Υπηρεσίες Φοιτητικής Μέριμνας

8.2.1. Ο Θεσμός του Σύμβουλου Καθηγητή

Στο Τμήμα λειτούργησε ο θεσμός της συμβουλευτικής μέσω της χρηματοδότησης της δράσης από το ΕΠΕΑΕΚ. Μετά την λήξη της δράσης του ΕΠΕΑΕΚ το 2008, η συμβουλευτική συνεχίζεται στα πλαίσια τήρησης ωρών γραφείου δίωρης διάρκειας κάθε βδομάδα από κάθε διδάσκοντα/διδάσκουσα στο Τμήμα. Επιπρόσθετα ο Προϊστάμενος του Τμήματος αναλαμβάνει μεγαλύτερο ρόλο στην συμβουλευτική των φοιτητών/τριών.

8.2.2. Πρόσβαση και Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Όπως περιγράφηκε στο Κεφάλαιο 4.4.2 στο Τμήμα έχουν αναπτυχθεί ηλεκτρονικές υπηρεσίες εξυπηρέτησης διδασκόντων και φοιτητών και γίνεται εντατική χρήση των ΤΠΕ. . Τόσο η χρήση της ηλεκτρονικής γραμματείας, όσο και η πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης βοηθούν στη λειτουργία του τμήματος. Επίσης, ο ηλεκτρονικός κατάλογος της Βιβλιοθήκης και η συνδρομή σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων έχουν διευκολύνει την πρόσβαση καθηγητών και φοιτητών σε επιστημονικές πηγές και συμβάλλουν στην εκπόνηση ερευνητικών εργασιών, πτυχιακών εργασιών, επιστημονικών άρθρων και μονογραφιών.

Η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας γίνεται απρόσκοπτα και κρίνεται πολύ ικανοποιητική ενώ παράλληλα ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος κρίνεται επίσης πολύ ικανοποιητικός. Οι υποδομές και ο εξοπλισμός το Τμήματος είναι διαθέσιμα για όλους τους Διδάσκοντες και τους Φοιτητές στο Τμήμα και για την ενίσχυση της χρήσης αυτών το Τμήμα εισήγαγε τον Θεσμό των «Ελευθέρων Εργαστηρίων» στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα λειτουργίας των εργαστηρίων.

8.2.3. Υπηρεσίες Υποστήριξης Φοιτητών

Δεδομένου ότι μεγάλος όγκος των νεοεισερχομένων φοιτητών/τριών προέρχεται από το 1^ο επιστημονικό πεδίο, γίνονται επιπρόσθετα φροντιστηριακά μαθήματα για να καλύψουν τις τυχόν αδυναμίες και ελλείψεις των φοιτητών/τριών στο μάθημα των Ποσοτικών Μεθόδων. Τα μαθήματα αυτά κρίνονται από πολλούς φοιτητές/τριες απαραίτητα για να κατανοήσουν την ύλη του μαθήματος.

Οι άριστοι φοιτητές υποστηρίζονται από υποτροφίες του ΙΚΥ.

Για την υποστήριξη των νεοεισερχόμενων, η πολιτική του Τμήματος έχει δύο διαστάσεις:

1. Με την έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου οργανώνεται ημερίδα υποδοχής και ενημέρωσης των πρωτοετών με συμμετοχή του ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος, του υπεύθυνου βιβλιοθήκης, φοιτητικής μέριμνας, σίτισης, και του συλλόγου φοιτητών του Τμήματος.
2. Εφαρμόζεται ο Θεσμός της Συμβουλευτικής

Για την υποστήριξη αλλοδαπών φοιτητών που μετακινούνται προς το Τμήμα μέσα από τα προγράμματα κινητικότητας η πολιτική του τμήματος προβλέπει την διδασκαλία 6 μαθημάτων του ΠΠΣ στην Αγγλική, ανάθεση από το Τμήμα ενός καθηγητή – συμβούλου που θα τους εντάσσει ομαλά στη λειτουργία του Τμήματος και θα τους εξοικειώσει με τις υποδομές του, φροντίδα για δωρεάν σίτιση και βοήθεια στην ανεύρεση στέγης.

Για την υποστήριξη και την ενθάρρυνση στην χρήση των ΤΠΕ το Τμήμα καθιέρωσε τον Θεσμό των «Ελευθέρων Εργαστηρίων» στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα λειτουργίας των εργαστηρίων.

8.2.4. Συμμετοχή των Φοιτητών στη Ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος

Οι φοιτητές δείχνουν γενικά μια καλή διάθεση για συμμετοχή στη ζωή του τμήματος, έχοντας μεγάλα ποσοστά συμμετοχής σε εκδηλώσεις, ημερίδες και συνέδρια που οργανώνει το τμήμα. Όπως αναφέρθηκε στο Κεφάλαιο 2 η πόλη της Καστοριάς παρέχει ένα ιδανικό περιβάλλον σπουδών που μεταφράζεται και σε αντίστοιχη διάθεση παραγωγής έργου από όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος.

8.3. Υποδομές Πάσης Φύσεως που Χρησιμοποιεί το Τμήμα

Με την μετεγκατάσταση διεξαγωγής των μαθημάτων στα Νέα Κτήρια, οι καθηγητές και οι φοιτητές/τριες του Τμήματος θα έχουν στην διάθεση τους σύγχρονες εγκαταστάσεις. Στη θετική αυτή εξέλιξη πρέπει να συνυπολογιστεί το γεγονός ότι οι υποδομές και ο εξοπλισμός που είναι διαθέσιμα στο Τμήμα δεν επαρκούν για να καλύψουν τον μεγάλο όγκο των φοιτητών που τα τελευταία τρία χρόνια αυξάνεται με γεωμετρικό ρυθμό. Οι αίθουσες διδασκαλίας και τα εργαστήρια δεν επαρκούν δημιουργώντας ανυπέρβλητα προβλήματα στη διαμόρφωση του ωρολογίου προγράμματος. Για το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας κτιριακό πρόβλημα θα εξακολουθεί να υφίσταται δεδομένης της ανάπτυξης του Τμήματος.

8.4. Βαθμός Διαφάνειας και Αποτελεσματικότητα στη Διαχείριση Οικονομικών Πόρων

Οι πιστώσεις για ανανέωση του εξοπλισμού κατανέμονται από το Συμβούλιο του ΤΕΙ στις Σχολές και από τις Σχολές στα Τμήματα. Οι Γ.Σ. των Τμημάτων αποφασίζουν για την αξιοποίηση των πόρων, για την ανανέωση και αγορά νέου εξοπλισμού. Οι προτάσεις του Τμήματος καταγράφονται και διοχετεύονται ως προς έγκριση προς το Συμβούλιο του ΤΕΙ. Το Τμήμα δεν έχει συγκεκριμένο προϋπολογισμό για λειτουργικά έξοδα και όλες οι ανάγκες καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του Παραρτήματος χωρίς να παρατηρούνται ιδιαίτερες ελλείψεις.

9. Συμπεράσματα

9.1. Θετικά και Αρνητικά Σημεία του Τμήματος όπως Προκύπτουν από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

9.1.1 Θετικά και Αρνητικά της Διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης

Θετικά Στοιχεία

- Ένα θετικό στοιχείο της διαδικασίας της αξιολόγησης είναι η δυνατότητα πολύπλευρης και ολοκληρωμένης αξιολόγησης που θα δώσει δυνατότητα σύγκρισης με άλλα ΑΕΙ, τόσο της χώρας όσο και του εξωτερικού.
- Αποτελεί τη σημαντικότερη κίνηση που έχει γίνει στο Τμήμα για την καταγραφή των θετικών στοιχείων του Τμήματος με στόχο την προβολή του, αλλά και των αρνητικών που έχουν σχέση τόσο με την έλλειψη υποδομών και προσωπικού, όσο και με την έλλειψη κινήτρων υποκίνησης για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Η διαδικασία της αξιολόγησης συμβάλει στην ενίσχυση της ταυτότητας και εικόνας του Τμήματος.
- Πνεύμα συνεργασίας όλων των εμπλεκομένων στην αξιολόγηση, το οποίο διευκόλυνε σημαντικά το έργο της ΟΜΕΑ

Αρνητικά Στοιχεία

- Έλλειψη εμπειρίας σε διαδικασίες αξιολόγησης, από όλους τους συμμετέχοντες (μέλη ΕΠ, φοιτητές, διοικητικό προσωπικό, έκτακτο προσωπικό).
- Η μη προσαρμογή του υπάρχοντος Πληροφοριακού Συστήματος τη Γραμματείας στις ανάγκες των ζητούμενων στοιχείων και η αντικειμενική δυσκολία ανταπόκρισης από την Γραμματεία του Τμήματος στην συλλογή των στοιχείων.

9.1.2 Θετικά και Αρνητικά της Παρουσίασης του Τμήματος

Θετικά Στοιχεία

- Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας είναι ένα ελκυστικό Τμήμα που προτιμάται από πολλούς υποψήφιους φοιτητές

- Το Τμήμα αποτελεί λαμπερή εξαίρεση στην φθίνουσα μετά το 2006 πορεία των Τμημάτων ΤΕΙ στην Περιφέρεια
- Ο αριθμός των ενεργών φοιτητών, με βάση τα στατιστικά των εισακτέων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους πανελλαδικά αριθμούς ενεργών φοιτητών.
- Το Τμήμα παρέχει υψηλού επιπέδου σπουδές με υψηλά προσόντα των διδασκόντων με διδακτορικό σε ποσοστό 73% των διαθέσιμων θεωρητικών ωρών διδασκαλίας.
- Οι νέες εγκαταστάσεις και οι υποδομές δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες φοίτησης
- Η πανέμορφη πόλη της Καστοριάς με την στρατηγική τοποθεσία της και τις δυνατότητες που προσφέρει σε στέγαση, σίτιση, διασκέδαση και συγκοινωνίες δημιουργεί ένα σύγχρονο και ιδανικό περιβάλλον σπουδών

Αρνητικά Στοιχεία

- Ο δυσανάλογος αριθμός μελών ΕΠ και διοικητικού προσωπικού προς τον συνολικό αριθμό φοιτητών δημιουργεί επιτακτικές ανάγκες για άμεση πλήρωση ικανού αριθμού νέων θέσεων.

9.1.3 Θετικά και Αρνητικά του Προγράμματος Σπουδών

Θετικά Στοιχεία

- Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας είναι πρωτοπόρο στον τομέα των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας, με σημαντικές διδακτικές, ερευνητικές και καινοτόμες δράσεις στα επιστημονικά πεδία των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας.
- Το αντικείμενο του τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας είναι ελκυστικό στην αγορά εργασίας αφού οι απόφοιτοι του τμήματος βρίσκουν θετική ανταπόκριση σε αυτή.
- Η έμφαση που δίνεται στην Ασκήσεις/Πράξεις και στις ώρες Εργαστηριακών Ασκήσεων για την εμπέδωση της Θεωρίας.
- Το ΠΠΣ δίνει έμφαση στην σύνδεση των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας με τις νέες τεχνολογίες.

- Ο αριθμός των μαθημάτων νέων τεχνολογιών του ΠΠΣ δίνει την επάρκεια και πιστοποίηση γνώσεων ΗΥ στους αποφοίτους του Τμήματος βάση του ΠΔ 44/2005 (ΦΕΚ 63, τ.Α, 9/3/2005).
- Το Τμήμα έχει αναπτύξει έναν ευρύ κύκλο συνεργασιών με τον επαγγελματικό χώρο των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας διοχετεύοντας στην αγορά εργασίας φοιτητές για Πρακτική Άσκηση και για μελλοντική απασχόληση.

Αρνητικά Στοιχεία

- Αργός Ρυθμός στελέχωσης και κάλυψης ωρών του ΠΠΣ από μέλη ΕΠ
- Η μη ύπαρξη μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στο Τμήμα
- Η μη θεσμοθέτηση διδακτορικών σπουδών στο Τμήμα.
- Υστέρηση στην προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών μέσω Erasmus

9.1.4 Θετικά και Αρνητικά του Διδακτικού Έργου

Θετικά Στοιχεία

- Θετική Αξιολόγηση σχεδόν σε όλους τους τομείς του ερωτηματολογίου
- Προσόντούχο Διδακτικό Προσωπικό.
- Η χρήση των ΤΠΕ σε όλο το φάσμα λειτουργιών του Τμήματος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας, της υποστήριξης των εργαστηρίων, της μάθησης, της διοικητικής λειτουργίας καθώς και της καθημερινότητας στο Τμήμα.
- Πολλαπλές ευκαιρίες (ώρες μαθήματος, ώρες γραφείου, ασύγχρονη πλατφόρμα εκπαίδευσης, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) για συναντήσεις διδασκόντων και διδασκόμενων και επίλυσης οποιοδήποτε θεμάτων
- Ιδιαίτερη βαρύτητα στην σύνδεση της Διδασκαλίας με την Έρευνα
- Πολλαπλές συνεργασίες του Τμήματος με εκπαιδευτικά/ερευνητικά κέντρα, Φορείς και Οργανώσεις
- Κινητικότητα των μελών ΕΠ του Τμήματος και ικανοποιητική προσέλευση ακαδημαϊκών μελών άλλων εκπαιδευτικών κέντρων

Αρνητικά Στοιχεία

- Βεβαρυμμένος εβδομαδιαίος φόρτος των μελών ΕΠ για διδακτικό έργο και διοικητικές αρμοδιότητες

- Μεγάλες ελλείψεις παρουσιάζονται στο Διοικητικό Προσωπικό (ένα άτομο στην Γραμματεία) καθώς στο Τεχνικό Προσωπικό (κανένας τεχνικός).
- Μεγάλος αριθμός εξωτερικών συνεργατών έναντι μονίμου προσωπικού
- Μέρος του εξοπλισμού είναι ήδη πεπαλαιωμένος και χρήζει αντικατάστασης
- Οι φοιτητές αφιερώνουν λίγο χρόνο την εβδομάδα (<2 ώρες) για επιπλέον διάβασμα της ύλης
- Το Τμήμα δεν έχει καταφέρει μέχρι σήμερα να προσελκύσει φοιτητές από το εξωτερικό

9.1.5 Θετικά και Αρνητικά του Ερευνητικού Έργου

Θετικά Στοιχεία

- Το Τμήμα και τα μέλη ΕΠ του Τμήματος δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην έρευνα και φροντίζουν ώστε να είναι ενεργοί, παραγωγικοί και να συμβάλουν στην προώθηση της έρευνας στα επιστημονικά πεδία τους.
- Υπάρχει θεσμική και ουσιαστική υποστήριξη της έρευνας από το Ίδρυμα με χρηματοδότηση συμμετοχής σε Επιστημονικά Συνέδρια, κάλυψη εξόδων μετακίνησης και κάλυψη κόστους δημοσιεύσεων. Τα μέλη ΕΠ φροντίζουν επίσης να υλοποιούν, να συμμετέχουν και να υποβάλλουν προτάσεις σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα.
- Το δημοσιευμένο έργο των μελών ΕΠ στο διάστημα (2004-2009) είναι ιδιαίτερα πλούσιο και τυγχάνει ικανοποιητικής αναγνώρισης από την διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα.
- Οι ερευνητικές συνεργασίες με άλλα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ άλλων ιδρυμάτων κρίνεται πολύ ικανοποιητική και αποτελεί και αυτή δείγμα αναγνώρισης του ερευνητικού έργου.
- Τα μέλη ΕΠ συμβάλλουν στην προώθηση της έρευνας στα επιστημονικά τους πεδία με ενεργή συμμετοχή σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών, σε Επιστημονικές Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων, και στην Οργάνωση Επιστημονικών Συνεδρίων.

- Ικανοποιητικό ερευνητικό έργο και από τους έκτακτους συνεργάτες του Τμήματος.

Αδύνατα Σημεία

- Έλλειψη Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στο Τμήμα
- Έλλειψη θεσμικού πλαισίου διδακτορικών σπουδών στα ΤΕΙ,
- Μεγάλος διδακτικός και διοικητικός φόρτος των μελών ΕΠ παρότι καταβάλλεται προσπάθεια να μην αποτελεί τροχοπέδη στην διεξαγωγή της έρευνας και στην συγγραφική δραστηριότητα τους, αποτελεί εντούτοις έναν παράγοντα που δυσχεραίνει την διεξαγωγή έρευνας.
- Μεγάλο χάσμα στην χρηματοδότηση της έρευνας μεταξύ Πανεπιστημίων και ΤΕΙ δυσχεραίνει την ισότιμη ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων και ερευνητικών συνεργασιών στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

9.1.6 Θετικά και Αρνητικά των Σχέσεων με ΚΠΠ Φορείς

Θετικά Στοιχεία

- Εξωστρέφεια και πολλαπλές συνάψεις συνεργασιών με ΚΠΠ Φορείς
- Οι συνεργασίες που αναπτύχθηκαν με τους ΚΠΠ φορείς παραμένουν μέχρι σήμερα ενεργές και βιώσιμες
- Συμβολή του Τμήματος στην Τοπική, Περιφερειακή και Εθνική Ανάπτυξη
- Συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την πραγματοποίηση κύκλων μαθημάτων «Ανοιχτού Πανεπιστημίου»

9.1.7 Θετικά και Αρνητικά της Στρατηγικής Ανάπτυξης το Τμήματος

Θετικά Στοιχεία

- Η πολιτεία μέσω των αναπτυξιακών τετραετών προγραμματισμών έδωσε την ευκαιρία στα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ να καταθέσουν την στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης για διάστημα τεσσάρων ετών (2008-2012).

- Το Τμήμα λειτουργεί με βάση Στρατηγικό Πλάνο Ανάπτυξης

Αρνητικά Στοιχεία

- Οι στόχοι του Στρατηγικού Πλάνου Ανάπτυξης δεν μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς την επαρκή οικονομική στήριξη της Πολιτείας
- Απόκλιση κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του Αναπτυξιακού Τετραετούς Προγραμματισμού λόγω μη επαρκούς χρηματοδότησης, λόγω μη επαρκούς στελέχωσης και λόγω μη εφαρμογής του προτεινόμενου αριθμού εισακτέων.

9.1.8 Θετικά και Αρνητικά των Διοικητικών Υπηρεσιών και των Υποδομών

Θετικά Στοιχεία

- Νέες Εγκαταστάσεις
- Η χρήση των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου στην υποβοήθηση του έργου της Γραμματείας
- Η χρήση των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου στην υποβοήθηση του εκπαιδευτικού έργου
- Απρόσκοπτη Πρόσβαση όλης της Ακαδημαϊκής Κοινότητας στην χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ
- Άρτια Οργάνωση Βιβλιοθήκης
- Οργάνωση Ημέρας Υποδοχής Ένταξης Πρωτοετών Φοιτητών

Αρνητικά Στοιχεία

- Ένα άτομο στη Γραμματεία για την εξυπηρέτηση πάνω από 2200 ενεργών φοιτητών//τριών για το έτος 2009
- Μη στελέχωση του Τμήματος με ΕΤΠ
- Έλλειψη Διοικητικού Προσωπικού για Στελέχωση Υπηρεσιών Παραρτήματος και της Βιβλιοθήκης

- Κτιριακό πρόβλημα θα εξακολουθεί να υφίσταται και μετά την μεταφορά σε νέα κτίρια δεδομένης της μέχρι σήμερα ανάπτυξης του Τμήματος.

9.2. Ευκαιρίες Αξιοποίησης των Θετικών Σημείων και Ενδεχόμενοι Κίνδυνοι από τα Αρνητικά Σημεία

Ο κλάδος των Δημοσίων Σχέσεων είναι ραγδαία αναπτυσσόμενος τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Οι πτυχιούχοι του τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας απορροφούνται από την αγορά εργασίας κυρίως σε εταιρείες συμβούλων Δημοσίων Σχέσεων, εταιρείες Πολιτικής Επικοινωνίας, Διαφημιστικές εταιρείες καθώς και σε ιδιωτικές εταιρείες που διατηρούν τμήματα ή θέσεις στους τομείς των Δημοσίων Σχέσεων, της Διαφήμισης ή του Μαρκετινγκ.

Η κατάσταση στον Ελληνικό ιδιωτικό τομέα κρίνεται ικανοποιητική και προβλέπεται η ζήτηση για στελέχη Δημοσίων σχέσεων να αυξηθεί στο άμεσο μέλλον με την επικράτηση ενεργειών και μεθόδων πελατοκεντρικής προσέγγισης.

Δυνατότητες για απασχόληση και στελέχωση των υπηρεσιών υπάρχει και στο Δημόσιο τομέα στην Ελλάδα αλλά το θεσμικό πλαίσιο δεν επιτρέπει την σταδιοδρομία των πτυχιούχων του τμήματος στο αντικείμενο τους. Για να έχουν την δυνατότητα αξιοποίησης των γνώσεων τους και να καταστούν παραγωγικοί στην οικονομία και κοινωνία θα πρέπει να θεσπιστούν εξειδικευμένες θέσεις ΤΕ Δημοσίων Σχέσεων. Με αυτό τον τρόπο θα διευρυνθούν τα πεδία απασχόλησης των πτυχιούχων του τμήματος αλλά θα επωφεληθεί το κοινωνικό σύνολο από δημόσιες υπηρεσίες πιο υπεύθυνες και εστιασμένες στις ανάγκες των πολιτών.

Το Τμήμα έχει θέσει τις βάσεις για την μελλοντική του ανάπτυξη και την εδραίωση του στην αγορά εργασίας μέσα από την ποιότητα των πτυχιούχων του, που είναι απόρροια του ΠΠΣ και των διδακτικών και ερευνητικών προσόντων του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος.

Οι ευκαιρίες υπάρχουν σε όλο το ακαδημαϊκό φάσμα (διδασκικά, ερευνητικά). Η στελέχωση του Τμήματος με ανθρώπινο δυναμικό θα ενδυναμώσει ακόμη περισσότερο τις δυνατότητες του Τμήματος για ανάπτυξη.

Η ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΕΠ του τμήματος προσδίδει στο Τμήμα ευκαιρίες για περεταίρω ερευνητικές συνεργασίες με ιδρύματα του εσωτερικού και εξωτερικού και οι συνθήκες σύναψης τέτοιων συνεργασιών στα πλαίσια ερευνητικών προγραμμάτων είναι ευοίωνες.

Ενδεχόμενοι κίνδυνοι υπάρχουν από την συνέχιση του καθεστώτος μη στελέχωσης του Τμήματος με μόνιμο προσωπικό, το οποίο με την αυξανόμενη εισροή φοιτητών στο Τμήμα μπορεί να δημιουργήσει :

- δυσλειτουργίες και μη έγκαιρη ανταπόκριση στη διεκπεραίωση των τρεχουσών υποχρεώσεων γραμματειακής λειτουργίας.
- δυσλειτουργίες στην εύρυθμη λειτουργία των εργαστηρίων και στην συντήρηση του εξοπλισμού
- αυξανόμενο φόρτο στα μέλη ΕΠ με επίδραση στην απρόσκοπτη ανάπτυξη των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων τους.

10. Σχέδια βελτίωσης

10.1. Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Δράσης από το Τμήμα για Άρση των Αρνητικών και Ενίσχυση των Θετικών Σημείων

Για να συνεχίσει το Τμήμα να πορεύεται σταθερά και ανοδικά σ' ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον είναι απαραίτητο να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στα ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά του Τμήματος: α) την πρωτοπορία να θεραπεύσει ένα νέο επιστημονικό κλάδο μ' επακόλουθο το Τμήμα να διατηρεί την μοναδικότητα του για αρκετά χρόνια μέχρι την επιτυχία του πορείας να μιμηθεί και το μετέπειτα δημιουργηθέν αντίστοιχο Τμήμα στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων (Αργοστόλι), β) την εστίαση του Τμήματος στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των φοιτητών στην χρήση και εφαρμογών των νέων τεχνολογιών, την καλλιέργεια γραπτού και προφορικού λόγου και την εξοικείωση των φοιτητών με δύο ξένες γλώσσες γ) την δυνατότητα συσχέτισης των θεωρητικών γνώσεων με την πρακτική εφαρμογή τους μέσω της παρουσίας και ανάλυσης περιπτώσιολογικών μελετών δ) την έμφαση που δίνεται στην διαδικασία εκπόνησης πτυχιακής εργασίας εκ μέρους των φοιτητών και ε) την στενή διασύνδεση του Τμήματος με την αγορά εργασίας για την τοποθέτηση των φοιτητών/τριών σε συναφείς προς το αντικείμενο του Τμήματος θέσεις στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης.

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά είναι επιτεύγματα συλλογικής προσπάθειας του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος και η προσπάθεια αυτή θα συνεχιστεί για την περαιτέρω αναβάθμιση του επιπέδου σπουδών. Σε σχέση με το αντίστοιχο Τμήμα στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων είναι αξιοσημείωτο ότι υπάρχει θετική ροή φοιτητών που δικαιούνται και επιζητούν μεταγραφή από το Αργοστόλι προς την Καστοριά. Στο Τμήμα καλλιεργούνται και αναπτύσσονται οι δεξιότητες των φοιτητών/τριών. Το Τμήμα προετοιμάζει τα μελλοντικά στελέχη των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας να έχουν ευχέρεια λόγου στην ελληνική αλλά και σε άλλες ξένες γλώσσες, να είναι εξοικειωμένα με τις νέες τεχνολογίες και να τις ενσωματώνουν στις επικοινωνιακές τους δράσεις και να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να υλοποιούν επικοινωνιακά προγράμματα με γνώμονα την εφαρμογή τους στην ελληνική πραγματικότητα. Υπ' αυτό το πρίσμα, αξιοποιούνται στο έπακρο οι ώρες των εργαστηρίων και των ασκήσεων-πράξεων με την ενεργό συμμετοχή των

φοιτητών/τριών σε ασκήσεις και αναλύσεις μελετών περίπτωσης. Η πτυχιακή εργασία αποτελεί την κορύφωση των προσπαθειών του φοιτητή που καλείται να λειτουργήσει αυτόνομα, να συνθέσει τις αποκτηθείσες γνώσεις, να συλλέξει και επεξεργαστεί στοιχεία με την χρήση ερευνητικών μεθόδων και των νέων τεχνολογιών και να παρουσιάσει μια ολοκληρωμένη και εστιασμένη ανάλυση ενός θέματος. Τέλος, το Τμήμα θα συνεχίσει να δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη καλλιέργεια και διεύρυνση των επαφών του με εταιρείες και φορείς που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά στα αντικείμενα των δημοσίων σχέσεων και της επικοινωνίας. Το Τμήμα διατηρεί μια οργανωμένη βάση δεδομένων η οποία είναι στη διάθεση των φοιτητών/τριών για τον εντοπισμό καταλλήλων θέσεων πρακτικής άσκησης. Η βάση αυτή ανανεώνεται κάθε εξάμηνο με πρωτοβουλία του Τμήματος που λειτουργεί ως διαμεσολαβητής μεταξύ των διαθέσιμων θέσεων πρακτικής άσκησης και εργασίας και των ενδιαφερομένων φοιτητών/τριών.

Καινοτόμες δράσεις που υποβοηθούν και διευκολύνουν την εκπαιδευτική διαδικασία όπως η λειτουργία της ηλεκτρονικής Γραμματείας καθώς και η λειτουργία της ασύγχρονης πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης που υποστηρίζει όλα τα μαθήματα του Τμήματος θα συνεχιστούν. Αξιοσημείωτο είναι ότι το λογισμικό της ηλεκτρονικής γραμματείας αναβαθμίζεται με νέα στοιχεία όπως πχ δηλώσεις επιλογής διδακτικού εγχειριδίου για κάθε μάθημα και η ασύγχρονη πλατφόρμα εμπλουτίζεται με πλούσιο υλικό υποστήριξης των μαθημάτων του ΠΠΣ.

Για την ενθάρρυνση της ερευνητικής δραστηριότητας στο Τμήμα και την καλλιέργεια ενός γενικότερου κλίματος ευγενούς άμιλλας θα επιβραβεύονται οι πιο αξιόλογες ερευνητικές προσπάθειες καθηγητών αλλά και φοιτητών/τριών με την απονομή κατ' έτος βραβείων ή τιμητικών διακρίσεων α) σε μέλος ΕΠ το οποίο έχει δημοσιεύσει εργασία του σε έγκυρο επιστημονικό περιοδικό με το μεγαλύτερο συντελεστή επίδρασης (Impact Factor), β) Βραβείο και τιμητική πλακέτα σε μέλος ΕΠ που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο συνολικό αριθμό δημοσιεύσεων ανά ακαδημαϊκό έτος, γ) Βραβείο και τιμητική πλακέτα σε μέλος ΕΠ του οποίου μία δημοσίευση συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό ετεροαναφορών στη βάση δεδομένων scholar google, δ) Βραβείο και τιμητική πλακέτα στο/η φοιτητή με το μεγαλύτερο βαθμό ανά Έτος, ε) Βραβείο και τιμητική πλακέτα στο/η φοιτητή με τον μεγαλύτερο βαθμό πτυχιακής εργασίας ανά έτος.

Μέχρι σήμερα η πορεία των αποφοίτων - φοιτητών/τριών του Τμήματος στη αγορά εργασίας κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα όπου έχει δημιουργηθεί μια θετική εικόνα για το Τμήμα και το επίπεδο των πτυχιούχων του. Άμεσος βραχυπρόθεσμος στόχος του Τμήματος είναι να «ανοίξουν» περισσότερες θέσεις εργασίας στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Πέρα από την δυνατότητα των πτυχιούχων να συμμετέχουν στις προκηρύξεις του ΑΣΕΠ για απασχόληση σε φορείς του Δημοσίου, επιδίωξη του Τμήματος είναι οι πτυχιούχοι μας να μπορούν να διδάσκουν και να διορίζονται σε θέσεις στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Στις άμεσες προτεραιότητες του Τμήματος είναι η προκήρυξη θέσεων ΕΠ. Μέχρι σήμερα υπηρετούν στο Τμήμα μόνο 2 μέλη ΕΠ. Στην διάρκεια λειτουργίας του Τμήματος προκηρύχθηκαν κατά περιόδους διάφορες θέσεις ΕΠ οι οποίες δεν είχαν θετική κατάληξη για το Τμήμα. Πιο συγκεκριμένα 2 θέσεις κρίθηκαν άγονες και 1 θέση οδηγήθηκε μέχρι τον διορισμό ο οποίος την τελευταία στιγμή δεν έγινε αποδεκτός από τον εκλεγέντα υποψήφιο. Εκτός από την διδασκαλία μαθημάτων και την παραγωγή ερευνητικού έργου, οι διοικητικές υποχρεώσεις των μελών ΕΠ έχουν πολλαπλασιαστεί με την ραγδαία αύξηση των φοιτητών/τριών στο Τμήμα τα τρία τελευταία χρόνια. Η προσέλκυση νέων μελών ΕΠ θα καλύψει διαθέσιμες θέσεις σε αρκετά γνωστικά αντικείμενα, θα συμβάλει στην δημιουργία μιας συμπαγούς εκπαιδευτικής μονάδας, θα επιμερίσει τις αρμοδιότητες σε περισσότερα μέλη και θα αναπτύξει τις δραστηριότητες του Τμήματος. Τέλος θα αμβλύνει την ανάγκη του Τμήματος να αντλεί τους διδάσκοντες των μαθημάτων από επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες με τους οποίους το ΤΕΙ συνάπτει συμβάσεις σε ετήσια βάση. Η στελέχωση του Τμήματος με νέους επιστήμονες θα έχει πολλαπλά οφέλη στην εκπαιδευτική διαδικασία για όλους τους εμπλεκόμενους ενισχύοντας ποιοτικά και τις τρεις παραμέτρους που ορίζουν το έργο ενός εκπαιδευτικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: την διδασκαλία, την έρευνα και την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο. Στην παρούσα φάση, αναμένουμε τον διορισμό ενός τρίτου μέλους ΕΠ που έχει εκλεγεί και ευελπιστούμε να μας δοθεί η δυνατότητα να προκηρύξουμε 1-2 θέσεις το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010.

Η διαχείριση του μεγάλου αριθμού των φοιτητών/τριών του Τμήματος και ο συνεπακόλουθος όγκος των διοικητικών εργασιών συνεπάγεται ότι θα πρέπει να υποστηριχτεί με πρόσθετο μόνιμο διοικητικό προσωπικό η Γραμματεία του Τμήματος. Ο ζήλος και οι φιλότιμες προσπάθειες που καταβάλει η Γραμματέας του Τμήματος δεν αρκούν για να διεκπεραιωθούν όλες οι υποθέσεις με συνέπεια μέσα στο προβλεπόμενο χρόνο. Είναι επιτακτική ανάγκη να προκηρυχθεί άμεσα μια θέση διοικητικού προσωπικού για την στελέχωση της Γραμματείας του Τμήματος.

10.2 Μεσοπρόθεσμο Σχέδιο Δράσης από το Τμήμα για Άρση των Αρνητικών και Ενίσχυση των Θετικών Σημείων

Το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης του Τμήματος κινείται πάνω σε τρεις σημαντικούς άξονες: την βελτίωση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού επιπέδου με την δημιουργία μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών και την ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας.

Η βελτίωση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών είναι μια συνεχής διαδικασία η οποία κατευθύνεται από την εκπλήρωση συγκεκριμένων στόχων. Ένας στόχος – ορόσημο για το Τμήμα είναι η αναμόρφωση του ΠΠΣ. Η συσσωρευμένη εμπειρία αρκετών ετών λειτουργίας του υφιστάμενου προγράμματος σπουδών έχει εντοπίσει συγκεκριμένες ελλείψεις και αδυναμίες στη δομή του προγράμματος και είναι πλέον ώριμες οι σκέψεις και προτάσεις για την αντικατάσταση ή συμπλήρωση κάποιων μαθημάτων με νέα. Επιπρόσθετα, η χρηματοδότηση του Τμήματος από το ΕΠΕΑΕΚ II για την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών έδωσε την δυνατότητα να δοκιμαστούν στην πράξη καινοτόμες μέθοδοι παραγωγής και διάθεσης εκπαιδευτικού υλικού με την χρήση των νέων τεχνολογιών και να προσφερθούν ως προαιρετικά μερικά νέα μαθήματα. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης και την εξαγωγή πολύτιμων ευρημάτων και συμπερασμάτων, βρισκόμαστε στη κατάλληλη χρονική συγκυρία για να προβούμε στην αναμόρφωση του ΠΠΣ. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου προβλέπουμε η προετοιμασία να αρχίσει το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010 με την σύνταξη

μελέτης που θα εναρμονίζει το πρόγραμμα σπουδών με τις επιστημονικές εξελίξεις και τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και θα εμπεριέχει συγκεκριμένες προτάσεις για μετατόπιση, αντικατάσταση και προσθήκη μαθημάτων.

Ένας δεύτερος άξονας δράσης είναι η δημιουργία ενός μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών με την υποβολή πρότασης προς την Γενική Συνέλευση του ΤΕΙ και προς το ΥΠΕΠΘ για έγκριση. Το Τμήμα προσανατολίζεται να υποβάλλει πρόταση για την έγκριση μεταπτυχιακού προγράμματος με τίτλο « Δημόσιες Σχέσεις και Μάρκετινγκ με την χρήση νέων τεχνολογιών». Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος έχουν εξετάσει το ενδεχόμενο υποβολής της πρότασης σε συνεργασία με συναδέλφους που υπηρετούν στην Καστοριά και πιο συγκεκριμένα με μέλη ΕΠ του Τμήματος Διεθνούς Εμπορίου. Η συν-υποβολή της πρότασης κρίνεται απαραίτητη δεδομένου ότι ένα μεταπτυχιακό επίπεδο δεν μπορεί να στηρίζεται στα 2 μέλη ΕΠ του Τμήματος. Η συνεργασία με τους άλλους συναδέλφους θα δημιουργήσει μια δυναμική επιστημονική ομάδα που θα καλύπτει εξειδικευμένα γνωστικά αντικείμενα και πεδία έρευνας. Η ζήτηση για ένα τέτοιο πρόγραμμα διαφαίνεται να είναι μεγάλη δεδομένου ότι πολλοί φοιτητές/τριες του ΠΠΣ καθώς και πτυχιούχοι άλλων τμημάτων πανεπιστημίων και ΤΕΙ που διαμένουν στην Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας αναζητούν διεξόδους για να αναβαθμίσουν τα προσόντα τους και να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Η λειτουργία του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών αναμένεται να έχει ευεργετικά αποτελέσματα στην τόνωση της ερευνητικής δραστηριότητας στο Τμήμα. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αποτελούν ένα πλούσιο ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να εμπλακεί ενεργά στη ερευνητική διαδικασία και να αποφέρει σημαντικές ερευνητικές συνεισφορές.

Ο τρίτος άξονας αφορά την ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας. Τα μέλη ΕΠ του Τμήματος έχουν επιδείξει αξιόλογο ερευνητικό έργο είτε μεμονωμένα είτε σε συνεργασία αναμεταξύ τους ή μαζί με άλλους συναδέλφους. Το Τμήμα έχει συμμετάσχει και σε ερευνητικά προγράμματα (Αρχιμήδης II), έχει υποβάλλει προτάσεις για αξιολόγηση στο πρόγραμμα Αρχιμήδης III και βρίσκεται στην διαδικασία υποβολής προτάσεων στον Θαλή.

Με την πρόσφατη θεσμοθέτηση ερευνητικών εργαστηρίων στα ΤΕΙ (Νόμος 3794/2009) το Τμήμα θα εξετάσει την δυνατότητα δημιουργίας ενός Εργαστηρίου Πολυμέσων και Μελέτης Ιστού. Η ίδρυση ενός τέτοιου εργαστηρίου θα διευρύνει τις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος σε τομείς όπου εστιάζεται η έρευνα των μελών ΕΠ. Η λειτουργία του Εργαστηρίου σε συνδυασμό με την λειτουργία του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών θα ενδυναμώσει το ερευνητικό προφίλ του Τμήματος και θα το καταστήσει διεθνώς αναγνωρισμένο ερευνητικό φορέα στους στη μελέτη της αξιοποίησης του διαδικτύου, των εφαρμογών των νέων τεχνολογιών σε επικοινωνιακές δράσεις και διαδικτυακής πολιτικής και εταιρικής επικοινωνίας.

10.3. Προτάσεις προς Δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

Μέσα από τα συλλογικά όργανα το ίδρυμα γνωρίζει τα προβλήματα του Τμήματος και καταβάλλει προσπάθειες για την εύρυθμη λειτουργία του. Έτσι το μεγάλο πρόβλημα της στελέχωσης του Τμήματος με ανθρώπινο δυναμικό είναι γνωστό στη διοίκηση του ιδρύματος και η επίλυση του δεν εξαρτάται μόνο από αυτήν.

Προτάσεις που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη είναι οι παρακάτω:

α) Ευέλικτες διαδικασίες μέσα στο ίδρυμα για την μετακίνηση διοικητικών υπαλλήλων από διάφορες υπηρεσίες προς το Τμήμα μέχρι την κάλυψη των οργανικών διοικητικών θέσεων στο Τμήμα.

β) Το Τμήμα δεν γνωρίζει την χρηματοδότηση του για τα επόμενα χρόνια ώστε να προχωρήσει στην υλοποίηση ούτε καν μέρους του τετραετούς πλάνου του. Μια πρόταση για την χρηστή αξιοποίηση των κονδυλίων και της υλοποίησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων του Τμήματος είναι η κατάρτιση ετήσιου προϋπολογισμού σε επίπεδο τμήματος που θα λαμβάνει υπόψη κριτήρια υλικοτεχνικής υποδομής και ανθρώπινης στελέχωσης.

γ) Δημοσιοποίηση και προβολή του Ερευνητικού Έργου του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας μέσα από τα ΜΜΕ τον τοπικό και Πανελλήνιο Τύπο και με την έκδοση ενημερωτικού δελτίου σε τακτική βάση.

10.4. Προτάσεις προς Δράση από την Πολιτεία.

10.4.1 Θέσπιση Τ.Ε. Δημοσίων Σχέσεων σε Προσλήψεις του ΑΣΕΠ

Η πορεία των πτυχιούχων του Τμήματος κρίνεται πολύ ικανοποιητική αναφορικά με την απασχόληση τους στον ιδιωτικό τομέα. Αρκετοί φοιτητές/τριες που έκαναν την εξάμηνη πρακτική τους άσκηση σε εταιρείες δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας κατάφεραν να διατηρηθούν ως έμμισθο προσωπικό στις ίδιες εταιρείες και είναι σήμερα στελέχη των εταιρειών αυτών. Αναφορικά με τον δημόσιο τομέα, η μέχρι σήμερα εμπειρία μας, έχει δείξει ότι ενώ υπάρχει ζήτηση φοιτητών/τριών στα πλαίσια της εξάμηνης πρακτικής άσκησης δεν παρατηρείται η αντίστοιχη ζήτηση για κάλυψη οργανικών θέσεων από φορείς του δημοσίου. Η έρευνα μας για προκηρύξεις στο έτος 2006 στον δημόσιο τομέα εντόπισε ότι δεν προκηρύσσονται θέσεις στο δημόσιο τομέα με αντικείμενο τις Δημόσιες Σχέσεις. Στην μία περίπτωση που εντοπίσαμε αντίστοιχη προκήρυξη στο αντικείμενο των δημοσίων σχέσεων (Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, βλέπε Παράρτημα 5, σελ 84), το προσοντολόγιο απέκλειε τους πτυχιούχους του τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας καθώς περιοριζόταν στους πτυχιούχους Π.Ε. από τμήματα που δεν θέραπευαν το αντικείμενο των Δημοσίων Σχέσεων. Επιπρόσθετα ενώ οι πτυχιούχοι του τμήματος μπορούν να απασχοληθούν και να προσφέρουν τις κατάλληλες υπηρεσίες στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών δεδομένου ότι το γνωστικό αντικείμενο των πτυχιούχων του τμήματος ανταποκρίνεται πλήρως στην ζήτηση για κάλυψη θέσεων στον κλάδο της Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών, η αντίστοιχη προκήρυξη δεν απαιτούσε ως κύριο τίτλο σπουδών το πτυχίο του τμήματος Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας και εφόσον δεν υπήρχε υποψήφιος να απαιτούνταν ως επικουρικός τίτλος σπουδών άλλος συναφής τίτλος.

Το πρόβλημα μπορεί να επιλυθεί με την θέσπιση θέσεων Τ.Ε. Δημοσίων Σχέσεων από το Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ώστε οι θέσεις ειδικότητας Δημοσίων Σχέσεων που προκηρύσσονται από τον ΑΣΕΠ να μπορούν να καλύπτονται οργανικά από τους πλέον κατάλληλους στο αντικείμενο, όπως ακριβώς έχει υιοθετηθεί για άλλες ειδικότητες Τ.Ε. (Πληροφορικής, Νοσηλευτικής, Βιβλιοθηκονομίας, Λογιστικής, κλπ) .

10.4.2 Στελέχωση Γραφείων Δημοσίων Σχέσεων του Δημοσίου και Ευρύτερα Δημοσίου Τομέα με Τ.Ε. Δημοσίων Σχέσεων

Διαπιστώθηκε επίσης ότι όλοι οι Δήμοι και οι Νομαρχίες καθώς και άλλοι οργανισμοί του δημοσίου όπως π.χ. Υπουργεία, Δημόσιες Επιχειρήσεις ενώ διατηρούν γραφεία τύπου ή γραφεία δημοσίων σχέσεων δεν προβλέπουν οργανικές θέσεις από εξειδικευμένα στελέχη. Τα γραφεία αυτά τις περισσότερες φορές στελεχώνονται από άτομα της εμπιστοσύνης των πολιτικών προσώπων και όχι αναγκαστικά από άτομα που διαθέτουν τις εξειδικευμένες γνώσεις. Ειδικότερα για τους Ο.Τ.Α. θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα στελέχωσης με οργανικές θέσεις Τ.Ε. Δημοσίων Σχέσεων, δεδομένου ότι :

- οι αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. διευρύνονται καλύπτοντας μια σειρά από δραστηριότητες (δημοτικές επιχειρήσεις, διεκδίκηση και υλοποίηση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, τουριστική προβολή) και
- οι Ο.Τ.Α. αποτελούν τα άμεσα σημεία πρόσβασης του πολίτη, των ΜΜΕ του επιχειρηματικού και πολιτικού κόσμου προς τις τοπικές διοικητικές αρχές .

Ένας άλλος χώρος που διατηρεί γραφεία δημοσίων σχέσεων είναι ο χώρος της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Τόσο στα Πανεπιστήμια όσο και στα ΤΕΙ λειτουργούν Γραφεία Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων τα οποία δεν στελεχώνονται μέχρι σήμερα από προσωπικό με εξειδικευμένες γνώσεις στο αντικείμενο δηλαδή από Τ.Ε. Δημοσίων Σχέσεων.

10.4.3 Θεσμική και Οικονομική Ενίσχυση για την Ισότιμη Συμμετοχή των ΤΕΙ στην Έρευνα

Η μεγάλη διάκριση στην χρηματοδότηση της έρευνας μεταξύ Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, η έλλειψη θεσμικού πλαισίου διδακτορικών σπουδών στα ΤΕΙ και η μέχρι πριν λίγο καιρό έλλειψη θεσμοθετημένων ερευνητικών εργαστηρίων και αυτόνομων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών έφεραν τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα σε σαφώς υποδεέστερη θέση έναντι των Πανεπιστημίων στο χώρο της έρευνας και του ερευνητικού δημοσιευμένου έργου των μελών ΕΠ και ΔΕΠ. Σημαντικό δημοσιευμένο έργο των μελών ΔΕΠ προέρχεται από κοινές εργασίες με

υποψήφιους διδάκτορες και μεταπτυχιακούς φοιτητές τους, με κοινές δημοσιεύσεις με μέλη των ερευνητικών εργαστηρίων στα οποία συμμετέχουν και στα οποία ενθαρρύνονται οι συνεργασίες και τέλος με δημοσιεύσεις που προέρχονται από μία σαφώς ευνοϊκότερη χρηματοδοτική πολιτική σε σχέση με τα ΤΕΙ.

Η προαγωγή της έρευνας και η θεραπεία του επιστημονικού χώρου αποτελούν αναγκαιότητα σε όλο το χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, χωρίς μονοπωλιακές και άνισες συμμετοχές. Χρειάζεται λοιπόν η θεσμική ενίσχυση των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με θέσπιση πλαισίου Διδακτορικών Σπουδών και με σημαντική οικονομική ενίσχυση της έρευνας.

Γίνεται αντιληπτό όμως ότι σε ένα τοπίο ζυμώσεων και εξελίξεων στο χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης οι ευκαιρίες των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων για ισότιμη συμμετοχή στην έρευνα μπορούν να φαίνονται ανταγωνιστικές προς τον Πανεπιστημιακό αναφορικά με την διεκδίκηση κονδυλίων έρευνας. Η υπο-χρηματοδότηση στην Παιδεία αποτελεί σήμερα ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και για τους αναπτυξιακούς στόχους που θέτουν τα ΤΕΙ και τα Πανεπιστήμια. Η σημαντική ενίσχυση της χρηματοδότησης στην Παιδεία και η επένδυση του μέλλοντος της χώρας σε αυτή, θα έπρεπε να δημιουργούν ένα περιβάλλον προαγωγής της επιστήμης, της έρευνας, και της ανάπτυξης της χώρας που θα προέρχεται από τον χώρο των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ χωρίς μονοπώλια, αβεβαιότητες και κινδύνους υπο-χρηματοδότησης. Μια καλή αρχή θα ήταν να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις των Τμημάτων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ που κατατέθηκαν στους τετραετείς αναπτυξιακούς προγραμματισμούς τους.

11. Πίνακες

Οι πίνακες που παρατίθενται σε οριζόντια διάταξη σελίδας.

(Το υπόλοιπο της σελίδας είναι εσκεμμένα κενό)

Πίνακας 11-1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		Σύνολο	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005
Καθηγητές	Σύνολο	1	1	1	1	1	1
	Από εξέλιξη*						
	Νέες προσλήψεις*						
	Συνταξιοδοτήσεις*						
	Παρατήσεις*						
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	1	1	1			
	Από εξέλιξη*						
	Νέες προσλήψεις*						
	Συνταξιοδοτήσεις*						
	Παρατήσεις*						
Επικουροι Καθηγητές	Σύνολο						
	Από εξέλιξη*						
	Νέες προσλήψεις*						
	Συνταξιοδοτήσεις*						
	Παρατήσεις*						
Λέκτορες/Καθηγητές Εφαρμογών	Σύνολο			1	1	1	1
	Νέες προσλήψεις*						
	Συνταξιοδοτήσεις*						
	Παρατήσεις*						
Μέλη ΕΕΔΙΠ/ΕΔΠ	Σύνολο						
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	248	46	50	45	47	60
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο						
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	1	1	1	1	1	1

* Αναφέρεται στο τελευταίο έτος

** Αναφέρεται σε ετήσιο αριθμό συμβάσεων που αντιστοιχεί και σε ετήσιο αριθμό διδασκόντων που προσλαμβάνονται.

Πίνακας 11-2.1. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2008- 2009	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006	2004- 2005
Προπτυχιακοί	2839	2424	2055	1985	1715

Πίνακας 11-2.2. Εξέλιξη των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Τρόπος εγγραφής	1999 - 2000		Σ	2000 - 2001		Σ	2001 - 2002		Σ	2002 - 2003		Σ	2003 - 2004		Σ	2004 - 2005		Σ	2005 - 2006		Σ	2006 - 2007		Σ	2007 - 2008		Σ	2008 - 2009		Σ	Γενικό άθροισ μα
	Ε	Χ		Ε	Χ		Ε	Χ		Ε	Χ		Ε	Χ		Ε	Χ		Ε	Χ		Ε	Χ		Ε	Χ		Ε	Χ		
Εισαγωγικές Εξετάσεις	100	103	203	137	139	276	129	130	259	139	132	271	126	125	251	125	117	242	122	121	243	0	49	49	160	170	330	184	188	372	2496
Κατατακτήρι ες Εξετάσεις	20	6	26	34	7	41	28	5	33	36	4	40	1	1	2	3	3	6	6	0	6	9	0	9	12	0	12	17	0	17	192
Μετεγγραφές	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	6	0	2	2	14	5	19	17	0	17	44
Άλλες Κατηγορίες	7	7	14	3	4	7	1	5	6	3	8	11	7	10	17	5	5	10	4	11	15	0	10	10	0	8	8	0	9	9	107
Γενικό Άθροισμα	127	116	243	174	150	324	158	140	298	178	144	322	134	136	270	133	125	258	137	133	270	9	61	70	186	183	369	218	197	415	2839

Πίνακας 11-2 3 Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

Ακαδημαϊκό Έτος Εγγραφής	Περίοδος Εγγραφής	Εγγεγραμμένοι	Διαγραφέντες		Πτυχιούχοι		Εγγεγραμμένοι Ενεργοί								Σύνολο εγγεγραμμέν ων ενεργών	ποσοστό	Σε διακοπή	
			Διαγραφές	Ποσοστά	Πτυχιούχοι	Ποσοστά	ανενεργοί	ποσοστό	λιμνάζοντες	ποσοστό	επί πτυχίω	ποσοστό	ενεργοί	ποσοστό			Σε διακοπή	ποσοστό
1999-2000	EAP	123	1	1%	63	51%	27	22%	15	12%		0%		0	42	34%	1	0.8%
	XEIM	120	2	2%	36	30%	17	14%	9	8%		0%		0	26	22%	2	1.7%
Σύνολο - 1999- 2000		243	3	1%	99	41%	44	18%	24	10%	0	0%	0	0%	68	28%	3	1.2%
2000-2001	EAP	174	4	2%	78	45%	46	26%	33	19%		0%		0	79	45%	4	2.3%
	XEIM	150	68	45%	75	50%	31	21%	21	14%		0%		0	52	35%	68	45.3%
Σύνολο - 2000- 2001		324	72	22%	153	47%	77	24%	54	17%	0	0%	0	0%	131	40%	72	22.2%
2001-2002	EAP	158	10	6%	66	42%	37	23%	45	28%		0%		0	82	52%	10	6.3%
	XEIM	140	32	23%	47	34%	30	21%	35	25%		0%		0	65	46%	32	22.9%
Σύνολο - 2001- 2002		298	42	14%	113	38%	67	22%	80	27%	0	0%	0	0%	147	49%	42	14.1%
2002-2003	EAP	178	32	18%	28	16%	1	1%	7	4%	113	63%		0	121	68%	32	18.0%
	XEIM	144	24	17%	29	20%	26	18%	49	34%		0%		0	75	52%	24	16.7%
Σύνολο - 2002- 2003		322	56	17%	57	18%	27	8%	56	17%	113	35%	0	0%	196	61%	56	17.4%
2003-2004	EAP	131	13	10%	16	12%					98	75%		0	98	75%	13	9.9%
	XEIM	139	37	27%	22	16%					98	71%		0	98	71%	37	26.6%
Σύνολο - 2003- 2004		270	50	19%	38	14%					196	73%	0	0%	196	73%	50	18.5%
2004-2005	EAP	133	12	9%	0	0%					10	8%	104	78%	114	86%	12	9.0%
	XEIM	125	24	19%	6	5%					99	79%		0	99	79%	24	19.2%
Σύνολο - 2004- 2005		258	36	14%	6	2%					109	42%	104	40%	213	83%	36	14.0%
2005-2006	EAP	137	29	21%									118	86%	118	86%	29	21.2%
	XEIM	133	24	18%									118	89%	118	89%	24	18.0%
Σύνολο - 2005- 2006		270	53	20%									236	87%	236	87%	53	19.6%
2006-2007	EAP	9	13										6	67%	6	67%	13	
	XEIM	61	8	13%									45	74%	45	74%	8	13.1%
Σύνολο - 2006- 2007		70	21	30%									51	73%	51	73%	21	30.0%
2007-2008	EAP	186	44	24%									166	89%	166	89%	44	23.7%
	XEIM	183	6	3%									152	83%	152	83%	6	3.3%
Σύνολο - 2007- 2008		369	50	14%									318	86%	318	86%	50	13.6%
2008-2009	EAP	218	5	2%									216	99%	216	99%	5	2.3%
	XEIM	197	12	6%			2	1%					193	98%	195	99%	12	6.1%
Σύνολο - 2008- 2009		415	17	4%			2	0%					409	99%	411	99%	17	4.1%
Γενικό άθροισμα		2839	400	14%	466	16%	217	8%	214	7%	418	14%	1118	39%	1967	69%	400	14%

Πίνακας 11-3-1 Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

ΜΑΘΗΜΑ	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών 1	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό / Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι) 2	Διαλέξεις
Αρχές Οικονομικής	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=42	20	Γιαννάκου Αθανάσιος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Ποσοτικές Μέθοδοι	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 43	20	Δήμου Σπυρίδων	Υποχρεωτικό	Ναι	Ναι Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Εισαγωγή στους Η/Υ	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 44	20	Λάμπας Γεώργιος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Εργαστήριο
Αρχές Επικοινωνίας	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 45	20	Φραγκουλίδου Φωτεινή	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Αρχές Δικαίου	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 46	20	Δεκηγκαιούρη Αναστασία	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Αρχές Μάνατζμεντ	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 47	21	Καράτζιου Παναγιώτα	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Αρχές Μάρκετινγκ	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 64	21	Καράτζιου Παναγιώτα	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Χρήση εξ. Λογισμικού	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 65	21	Σίσιας Γεώργιος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+εργαστήριο +Ασκήσεις/Πράξεις
Πολιτική Κοινωνιολογία	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 66	21	Αλβανός Ραϋμόνδος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Κοινωνική Ψυχολογία	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 67	21	Γκιαούρη Στεργιανή	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Εσωτερικές Επικοινωνίες	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 68	21	Μυλωνά Ιφιγένεια	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Τεχνικές Ερωτηματολογίου & Συνέντευξης	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 69	21	Βενέρης Στέφανος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Δημόσιες Σχέσεις	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=70	21	Αλβανός Ραϋμόνδος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Πολιτική Επικοινωνία	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 71	22	Παναγιώτου Νίκος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Ιστορία του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 72	22	Αλβανός Ραϋμόνδος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις

¹ Δώστε τη σελίδα του οδηγού σπουδών (αν υπάρχει) που περιγράφει τους στόχους, την ύλη και τον τρόπο διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος

² Αν η απάντηση είναι θετική, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες)

Διαφήμιση	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 73	22	Μυλωνά Ιφιγένεια	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Οικονομική της Επικοινωνίας	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id= 74	22	Καράτζιου Παναγιώτα	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Διεθνείς Επικοινωνίες	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=75	22	Παπαδοπούλου Θεοδώρα	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Μάρκετινγκ και ΜΜΕ	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=76	23	Μυλωνά Ιφιγένεια	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Κοινή Γνώμη, Κουλτούρα, Επικοινωνία	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=77	23	Σεραφείμ Κατερίνα	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Θεσμοί και Δράσεις της ΕΕ	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=78	23	Αλβανός Ραϋμόνδος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις
Στρατηγικές Δημοσίων Σχέσεων	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=79	23	Θεοδοσιάδου Σοφία	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Διεθνείς Σχέσεις	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=80	23	Γιαννάς Πρόδρομος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Υπερεθνικοί Οργανισμοί	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=81	23	Γιαννάς Πρόδρομος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Δημοσιότητα και ΜΜΕ	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=82	24	Παπαδοπούλου Θεοδώρα	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Νομοθεσία – Νομολογία ΜΜΕ	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=83	24	Δεληγκιούρη Αναστασία	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Δημοσκοπήσεις	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=84	24	Βενιέρης Στέφανος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Διαχείριση Επικοινωνιακών Κρίσεων	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=85	24	Κωσταρέλλα Ιωάννα	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Ορολογία Ι Αγγλικά	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=336	25	Μέμου	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Β Ξένη Γλώσσα Ορολογία Ι		25	Γκατζελάκη, Μελιοπούλου, Χαλκίδου	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+Ασκήσεις/Πράξεις
Εφαρμοσμένες Δημόσιες Σχέσεις	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=86	25	Λάππας Γεώργιος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+ εργαστήριο +Ασκήσεις/Πράξεις
Σύγχρονες Τεχνολογίες στις Επικοινωνίες	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=87	25	Σίσιας Γεώργιος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις+ εργαστήριο +Ασκήσεις/Πράξεις
Ορολογία Αγγλικά ΙΙ	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=337	25	Μέμου	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
Β Ξένη Γλώσσα Ορολογία ΙΙ	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=338	25	Γκατζελάκη, Μελιοπούλου, Χαλκίδου	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
Εταιρική Ταυτότητα και Εικόνα	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=88	25	Φραγκουλίδου Φωτεινή	Επιλογής(1 από 4)	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
ΜΜΕ στην	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=89	26	Σεραφείμ Κατερίνα	Επιλογής(1 από 4)	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις

Ευρωπαϊκή Ένωση						
Θεσμός Χορηγιών	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=90	26	Δεληγκιαούρη Αναστασία	Επιλογής(1 από 4)	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
Διαπολιτιστικές Επικοινωνίες	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=91	26	Μιχαήλ Δόμνα	Επιλογής(1 από 4)	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
Επικοινωνιακή Πολιτική	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=92	26	Γιαννάς Πρόδρομος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
Επικοινωνιακός Προγραμματισμός	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=93	26	Θεοδοσιάδου Σοφία	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
Ολοκληρωμένη Δημιουργία Πολυμέσων	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=94	26	Λάππας Γεώργιος	Υποχρεωτικό	Ναι	Διαλέξεις +εργαστήριο +Ασκήσεις/Πράξεις
Σεμινάριο Τελειοφοίτων	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=287	26	Λάππας Γεώργιος	Υποχρεωτικό	Ναι	Εργαστήριο +Ασκήσεις/Πράξεις
ΜΜΕ και Ελληνική Κοινωνία	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=312	27	Δεληγκιούρη Αναστασία	Επιλογής(1 από 4)	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
Ολοκληρωμένη Επικοινωνία Δημ Σχέσεων	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=313	27	Δεληγκιούρη Αναστασία	Επιλογής(1 από 4)	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
Δημόσιες Σχέσεις στον Τουρισμό	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=315	27	Γιαννάκου Αθανάσιος	Επιλογής(1 από 4)	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
Χρηματοοικονομικές Δημόσιες Σχέσεις	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=339	27	Γιαννάκου Αθανάσιος	Επιλογής(1 από 4)	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις
Δημιουργικό Κινούμενο Σχέδιο	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=319		Μαμάρας Απόστολος	Προαιρετικό	Ναι	Διαλέξεις +εργαστηριο
Αρχές Επεξεργασίας Βίντεο	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=317		Μαμάρας Απόστολος	Προαιρετικό	Ναι	Διαλέξεις +εργαστηριο
Πολιτικό Μάρκετινγκ	Elearn.teikoz.gr/course/view.php?id=314		Κεχαγιάς Δημήτριος	Προαιρετικό	Ναι	Διαλέξεις +Ασκήσεις/Πράξεις

Πίνακας 11-3-2 Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Μαθήματα	Πολλαπλή βιβλιογραφία	Σύνολο Ωρών	Διδακτικές Μονάδες	Κατηγορία Μαθήματος	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων Ναι/Όχι
Αρχές Οικονομικής	ΠΟΥΡΝΑΡΑΚΗΣ Ε.-ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Γ.(2004). Αρχές Οικονομικής. Ζυγός : Αθήνα, Β΄ Έκδοση. FERGUSON K., (2004). Βασικές Αρχές Οικονομικής Θεωρίας. Κριτική : Αθήνα.	6	6	Y	Ναι
Ποσοτικές Μέθοδοι	Καραγεώργος Δημήτρης (2001), Στατιστική, Περιγραφική και Επαγωγική. Εκδόσεις Σαββάλα, Αθήνα Ζαχαροπούλου Χρυσούλα (2005), Στατιστική – Μέθοδοι Εφαρμογές Τομ. Α., Εκδόσεις Σοφία, Θεσ/νίκη Κοίλιας, Καλαφατούδης (2006), Χρήση Υπολογιστή, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα	4	5	Y	Ναι
Εισαγωγή στους Η/Υ	Τσουροπλής (2005), Εισαγωγή στην Πληροφορική, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα	4	5	Y	Ναι
Αρχές Επικοινωνίας	Ντένις Μακουεϊλ (2003), Η θεωρία της μαζικής επικοινωνίας για τον 21 ^ο Αιώνα, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα Ντένις Μακουεϊλ (2001), Σύγχρονα Μοντέλα Επικοινωνίας, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα	4	5	Y	Ναι
Αρχές Δικαίου	Αγαλλοπούλου-Ζερβογιάννη (1993), Βασικές Έννοιες Αστικού Δικαίου, Εκδόσεις Σάκουλα, Αθήνα Αλεξόπουλος (1998), Στοιχεία Αστικού Δικαίου, Interbooks. ΦΑΚΕΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	2	3	Y	Ναι
Αρχές Μάνατζμεντ	Σαρμανιώτης (2005), Μάνατζμεντ, Εκδόσεις Γκιούρδας Charnov, Montana (2002), Management, Εκδόσεις Κλειδάριθμος Σημειώσεις και άρθρα που διανέμονται κατά τη διάρκεια του μαθήματος	4	6	Y	Ναι
Αρχές Μάρκετινγκ	Σιώμκος (2004), Στρατηγικό Μάρκετινγκ, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα Μαλλιάρης (2001), Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα Σιώμκος (2002), Συμπεριφορά Καταναλωτή και Στρατηγική Μαντζμεντ, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα Σημειώσεις και άρθρα που διανέμονται κατά τη διάρκεια του μαθήματος	4	5	Y	Ναι
Χρήση Εξειδικευμένου Λογισμικού Η/Υ	Norton (2005), Εισαγωγή στους Υπολογιστές, Εκδόσεις Τζιόλλα Βέγλης Αν., Καρούλης Αθ. και Πομπόρτσος Αν. Εφαρμογές Πληροφορικής στη Δημοσιογραφία. Τόμοι Α και Β. Πολυμέσα και CD-ROM για πρωτάρηδες. Wilson-Davies K, St. John Bate J., Barnard M and Strutt R. DTP – Επιτραπέζια Εκδοτικά Συστήματα	4	5	Y	Ναι
Πολιτική Κοινωνιολογία	Σεραφετινίδου , Μελίνα, (2002), Εισαγωγή στην πολιτική κοινωνιολογία, Gutenberg Heywood (2006), Εισαγωγή στην Πολιτική, Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα	3	5	Y	Ναι
Κοινωνική Ψυχολογία	Κοκκινάκη, Φ. (2005). Κοινωνική Ψυχολογία «Εισαγωγή στη μελέτη της Κοινωνικής Συμπεριφοράς». Αθήνα: Τυπωθήτω-Δαρδανός Hewstone, Strobe (2007), Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία, Εκδόσεις Παπαζήση.	3	5	Y	Ναι
Εσωτερικές Επικοινωνίες	Μπόγκα-Καρτέρη , Κ., (2006). Επικοινωνία, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, Σταματης, Γ., & Πανηγυράκης, Γ. (2005). Ολοκληρωμένη στρατηγική επικοινωνία : ένα πρακτικό εργαλείο για μια ολιστική αντιμετώπιση της επιχειρησιακής επικοινωνίας. Αθήνα, Σταμούλης	4	5	Y	Ναι

Τεχνικές Ερωτηματολογίου και Συνέντευξης	Σιάδρος Γ. (2005) Μεθοδολογία Κοινωνιολογικής Έρευνας, Εκδόσεις Ζήτη, Θεσ/νίκη Κιόχος (1997), Μεθοδολογία Διεξαγωγής Ερευνών, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα. ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΟΥΝΤΑΙ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ	6	5	Y	Ναι
Δημόσιες Σχέσεις *	Baskin Otis, Aronoff Craig, Lattimore Dan, Δημόσιες Σχέσεις. Το επάγγελμα και η Άσκηση του, Παπαζήσης, Αθήνα, 2001. Πιπερόπουλος Γιώργος, Επικοινωνιών άρα Υπάρχω, Δημόσιες Σχέσεις και Επικοινωνία, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1996. Jefkins Frank, Δημόσιες Σχέσεις, Κλειδάριθμος, Αθήνα, 1994. Κουτούπης Θαλής, Πρακτικός Οδηγός Δημοσίων Σχέσεων, Σάκκουλας, Αθήνα, 2004. Μαγνήσαλης Κώστας, Δημόσιες Σχέσεις. Θεωρία και Τεχνική των Σχέσεων με το Κοινό, Interbooks, Αθήνα, 2002. Ridgway Judith, Επιτυχημένες Σχέσεις με τα Media, Ένας πρακτικός οδηγός, Anubis, 1994. Ραυμόνδος Αλβανός, «Δημόσιες Σχέσεις και Προπαγάνδα. Μια προσπάθεια διευκρίνισης μιας δυσπροσδιόριστης σχέσης», Ζητήματα Επικοινωνίας, σ. 46-60, τ. 8, 2008 Ραυμόνδος Αλβανός, Δημόσιες Σχέσεις και Μάρκετινγκ άρθρο που θα περιληφθεί στο υπό έκδοση συλλογικό τόμο για τις Δημόσιες Σχέσεις, Πρόδρομος Γιαννάς (επιμέλεια)	7	7	Y	Ναι
Πολιτική Επικοινωνία *	Brian McNair (2005), Πολιτική Επικοινωνία, Καταρτι, Αθήνα Δεμερτζής (2002), Πολιτική Επικοινωνία: Διακινδύνευση Δημοσιότητα Διαδίκτυο, Εκδόσεις Παπαζήση	4	5	Y	Ναι
Ιστορία Ευρωπαϊκού Πολιτισμού	Burns (2006), Ευρωπαϊκή Ιστορία: Ο Δυτικός Πολιτισμός Νεώτεροι Χρόνοι, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη Bernstein (1997)., Ιστορία της Ευρώπης. Η Ευρωπαϊκή Συμφωνία και η Ευρώπη των Εθνών 1815-1919, том 2, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια Bernstein (1997)., Ιστορία της Ευρώπης. Διάσπαση και Ανοικοδόμηση της Ευρώπης 1919 ως σήμερα, том 3, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια Burns E., Ευρωπαϊκή Ιστορία, Εισαγωγή στην Ιστορία και τον Πολιτισμό της νεότερης Ευρώπης, τόμος Α' και τόμος Β', Αθήνα, Παρατηρητής.	2	3	Y	Ναι
Διαφήμιση	Λαίς Ο., Κλάιν Σ., Τζάλυ Σ., και Μποτερλίλ. Ζ. (2008) Διαφήμιση και επικοινωνία, (μεταφ. Παπαθανασόπουλος, Σ.) Καστανιώτης, Αθήνα Ζώτος, Γ., (2008). Διαφήμιση, University Studio Press, Θεσσαλονίκη	5	7	Y	Ναι
Οικονομική της Επικοινωνίας	Λεάνδρος Νίκος (2000), Πολιτική Οικονομία των ΜΜΕ, Σειρά Επικοινωνία και Κοινωνία, Εκδόσεις Καστανιώτη Α.Ε., Αθήνα Λεάνδρος Νίκος (2008), Επιχειρηματικές Στρατηγικές και Βιομηχανία των Μέσων, Εκδόσεις Καστανιώτη Α.Ε., Αθήνα Σημειώσεις και άρθρα που διανέμονται κατά τη διάρκεια του μαθήματος	2	3	Y	Ναι
Διεθνείς Επικοινωνίες	ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ (2004). ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΜΕ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, ΑΘΗΝΑ: ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ Σεραφετινίδου (1999), Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, Gutenberg, Αθήνα Παπαθανασόπουλος Σ. (1997). Η Δύναμη της Τηλεόρασης, Καστανιώτης, Αθήνα	4	5	Y	Ναι
Μάρκετινγκ ΜΜΕ	Παπαθανασόπουλος (2005). Η Τηλεόραση στον 21° Αιώνα, Καστανιώτης, Αθήνα	4	5	Y	Ναι

	Albarran, N. (2004). Η οικονομία των ΜΜΕ. Θεσσαλονίκη: University Studio Press				
Κοινή Γνώμη, Κουλτούρα, Επικοινωνία	Combs, Einsiedel, Eudua, Επιμέλεια Παπαθανασόπουλος (1996). Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και η Διαμόρφωση της Κοινής Γνώμης, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα Dearing, Rogers (2005) Ορίζοντας τα Θέματα: Τα ΜΜΕ, οι Πολιτικοί και το Κοινό, Εκδόσεις Παπαζήση	2	3	Y	Ναι
Θεσμοί και δράσεις της Ε.Ε	Neill Nugent (2003), Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκδόσεις Σαββάλας, Αθήνα. Στεφάνου, Φατούρος, Χριστοδουλίδης (2001), Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές: Ιστορία Θεσμοί και Δίκαιο, Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, Αθήνα	3	5	Y	Ναι
Στρατηγικές Δημοσίων Σχέσεων *	Wilcox, D. L., Ault P. H., Agee W. K., (2004) «Δημόσιες Σχέσεις: Στρατηγικές και Τεχνικές», Εκδόσεις Έλλην Baskin, Otis (2001), Δημόσιες Σχέσεις: Το Επάγγελμα και η Άσκηση του, Εκδόσεις Παπαζήση.	4	5	Y	Ναι
Διεθνείς Σχέσεις	Baylis, Smith (2007) Η Παγκοσμιοποίηση της Διεθνούς Πολιτικής: Μια Εισαγωγή στις Διεθνείς Σχέσεις, Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη Ηρακλειδής (2000), Η Διεθνής Κοινωνία και οι Θεωρίες των Διεθνών Σχέσεων, Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, Αθήνα Ηρακλειδής (2005), Διεθνής Κοινωνία, Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, Αθήνα	4	5	Y	Ναι
Υπερεθνικοί Οργανισμοί	Σημειώσεις Διδάσκοντα	5	7	Y	Ναι
Δημοσιότητα και ΜΜΕ *	JUERGEN HABERMAS (1997). ΑΛΛΑΓΗ ΔΟΜΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ, ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ (ΜΤΦ.), ΑΘΗΝΑ: ΝΗΣΟΣ.	4	6	Y	Ναι
Νομοθεσία - Νομολογία ΜΜΕ *	Καρακώστας (2005), Το Δίκαιο των ΜΜΕ, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα Κική Γιαννά (2003), Η Ελευθερία των Οπτικοακουστικών Μέσων: Υπό το Πρίσμα της Συνταγματικής Αναθεώρησης του 2001, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα ΦΑΚΕΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ, ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΜΜΕ	3	4	Y	Ναι
Δημοσκοπήσεις	Βερναρδάκης Γ (2005) Η κοινή γνώμη στην Ελλάδα το 2004, Εκδόσεις Σαββάλας Συλλογικό (1999), Η Κοινή Γνώμη στην Ελλάδα 1999-2000, Εκδόσεις Λιβάνης Προσωπικές σημειώσεις	6	5	Y	Ναι
Διαχείριση Επικοινωνιακών Κρίσεων *	Health R. (μετάφρ. Σωτηρίου, Επιμ. Γκατζιά) (2005) Διαχείριση Κρίσεων: Αποτελεσματικές Τεχνικές για Επιχειρησιακή Ετοιμότητα, Γκιούρδας Μ., Αθήνα Σφακιανάκης (1998), Διοικητική Κρίσεων, Ελλην, Αθήνα Άρθρα και μελέτες περιπτώσεων μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκατάρτισης	5	7	Y	Ναι
Ορολογία Αγγλικά Ι	Τσιόγκα, Χατζηστεργιάδου (2002), Business Language Skills, Ελλην, Αθήνα Προεπιλεγμένες σημειώσεις από βιβλιογραφία, Διαδίκτυο, επιστημονικά άρθρα κλπ, προσαρμοσμένες για διδακτική – εκπαιδευτική χρήση	3	4	Y	Ναι
Ορολογία Ι Γαλλικά	Ρομπόλης (2005), DELF B1, B2, Roboly Editions, Αθήνα Antoniadis Veronique (2003), C' est clair I, Απόλλων, Αθήνα Προεπιλεγμένες σημειώσεις από βιβλιογραφία, Διαδίκτυο, επιστημονικά άρθρα κλπ, προσαρμοσμένες για διδακτική – εκπαιδευτική χρήση	3	4	EY	Ναι

Ορολογία I Γερμανικά	Προεπιλεγμένες σημειώσεις από βιβλιογραφία, Διαδίκτυο, επιστημονικά άρθρα κλπ, προσαρμοσμένες για διδακτική – εκπαιδευτική χρήση	3	4	EY	Ναι
Ορολογία I Ιταλικά	1.Σημειώσεις με κείμενα από το Διαδίκτυο κυρίως προερχόμενα από την Ομοσπονδία Δημοσίων Σχέσεων στην Ιταλία (Federazione Relazioni Pubbliche Italiane-FERPI, www.ferpi.it) 2.Λεξιλόγιο Δημοσίων Σχέσεων εκπόνημα της διδάσκουσας 3.Βιβλιογραφία: 1.L'Italiano per gli affari από:Nicoletta Cherubini εκδόσεις:Bonacci editore Roma 2. L'italiano al lavoro CIC από:Francesca Parizzi, Stefania Rocco εκδόσεις:Querra Edizioni, Perugia 2004	3	4	EY	Ναι
Εφαρμοσμένες Δημόσιες Σχέσεις *	Τσέλιος (2007) Εισαγωγή στην Επιστήμη του Ιστού: Βασικές Υπηρεσίες και Παιδαγωγικές Χρήσεις, Κλειδαρίθμος, Αθήνα Snel, Ned Temple, Bob Clark, Michael T. (2004) Μάθετε το Ιντερνετ και Web: Όλα σε Ένα, Γκιούρδας Μ., Αθήνα Σημειώσεις Διδάσκοντα, Επιστημονικά Άρθρα.	8	8	Y	Ναι
Σύγχρονες Τεχνολογίες στις Επικοινωνίες *	Πολίτης (2000), Υπερκείμενα, υπερμέσα και πολυμέσα, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα Δημητριάδης, Πομπόρτσος, Τριανταφύλλου (2004) Τεχνολογία Πολυμέσων: Θεωρία και Πράξη, Τζόλας, Θεσσαλονίκη Οδηγός του Flash 5 (Derek Franklin and Brooks Patton) Πλήρες Εγχειρίδιο του Dreadweaver 3 (David Crowder and Rhonda Crowder)	7	8	Y	Ναι
Ορολογία Αγγλικά II	Τσαγκαράκου (2005), Business English, Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα Προεπιλεγμένες σημειώσεις από βιβλιογραφία, Διαδίκτυο, επιστημονικά άρθρα κλπ, προσαρμοσμένες για διδακτική – εκπαιδευτική χρήση	3	4	Y	Ναι
Ορολογία Γαλλικά II	Apartian, Bertin (2003), C' est clair II, Απόλλων, Αθήνα Προεπιλεγμένες σημειώσεις από βιβλιογραφία, Διαδίκτυο, επιστημονικά άρθρα κλπ, προσαρμοσμένες για διδακτική – εκπαιδευτική χρήση	3	4	EY	Ναι
Ορολογία Γερμανικά II	Προεπιλεγμένες σημειώσεις από βιβλιογραφία, Διαδίκτυο, επιστημονικά άρθρα κλπ, προσαρμοσμένες για διδακτική – εκπαιδευτική χρήση	3	4	EY	Ναι
Ορολογία Ιταλικά II	1.Σημειώσεις με κείμενα από το Διαδίκτυο κυρίως προερχόμενα από την Ομοσπονδία Δημοσίων Σχέσεων στην Ιταλία (Federazione Relazioni Pubbliche Italiane-FERPI, www.ferpi.it) 2.Λεξιλόγιο Δημοσίων Σχέσεων εκπόνημα της διδάσκουσας 3.Βιβλιογραφία: 1.L'Italiano per gli affar από:Nicoletta Cherubini εκδόσεις:Bonacci editore Roma 4. L'italiano al lavoro CIC από:Francesca Parizzi, Stefania Rocco εκδόσεις:Querra Edizioni, Perugia 2004	3	4	EY	Ναι

Εταιρική Ταυτότητα και Εικόνα	Μήλιος (2006), Εταιρική Ταυτότητα και Εταιρική Εικόνα, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα Τσακλαγκάνος (2007), Βασικές Αρχές του Μάρκετινγκ, Αφοί Κυριακίδη.	3	6	EY	Ναι
ΜΜΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση	Σημειώσεις Διδάσκοντα	3	6	EY	Ναι
Θεσμός Χορηγιών	Κουτούπης (2005), Χορηγία: Πρακτικός Οδηγός για Χορηγούς και Αποδέκτες Χορηγίας, Εκδόσεις Σακκουλας, Αθήνα Ζούνης (2002), Η Πολιτιστική Χορηγία ως Μέσο Επικοινωνίας, Επίκεντρο. Φωτοτυπίες με case studies πάνω σε θέματα χορηγιών	3	6	EY	Ναι
Διαπολιτιστικές Επικοινωνίες	Δόμνα (2003), Εθνος, Εθνικισμός και Εθνική Συνείδηση, Εκδόσεις Σταμούλη Διβάνη (2008), Ελλάδα και Μειονότητες, Εκδόσεις Καστανιώτη	3	6	EY	Ναι
Επικοινωνιακή Πολιτική *	Σημειώσεις Διδάσκοντα	5	7	Y	Ναι
Επικοινωνιακός Προγραμματισμός *	J.A. Hendrix (2008), «Δημόσιες Σχέσεις, Μελέτες Περιπτώσεων», Εκδόσεις Ελλην, Αθήνα Ζβεν Βινταλ, Μπέννο Σιγνιτζερ (1999), Εφαρμοσμένη Επικοινωνία, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα	4	5	Y	Ναι
Ολοκληρωμένη Δημιουργία Πολυμέσων	Παντάνο-Ρόκου Φράνκα (2002) Διαδραστικές Εφαρμογές Πολυμέσων, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα Δημητριάδης, Πομπόρτσας, Τριανταφύλλου (2004) Τεχνολογία Πολυμέσων: Θεωρία και Πράξη, Τζιόλας, Θεσσαλονίκη Σημειώσεις στην Ασύγχρονη Πλατφόρμα Τηλεκπαίδευσης	6	7	Y	Ναι
Σεμινάριο Τελεοφοίτων	Σημειώσεις στην Ασύγχρονη Πλατφόρμα Τηλεκπαίδευσης	4	7	Y	Ναι
ΜΜΕ και Ελληνική κοινωνία	Φραγκονικολόπουλος (επιμ) (2005) ΜΜΕ, Κοινωνία και Πολιτική: Ρόλος και Λειτουργία στη Σύγχρονη Ελλάδα, Σιδέρης Ι. , Αθήνα Manning (2007), Κοινωνιολογία της Ενημέρωσης: Ειδήσεις και Πηγές Ειδήσεων, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα ΦΑΚΕΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ με αναγνώσματα για την ελληνική πραγματικότητα των ΜΜΕ	3	4	EY	Ναι
Ολοκληρωμένη Επικοινωνία Δημ. Σχέσεων	Μαγνήσαλης (2002), Δημόσιες Σχέσεις: Θεωρία και Τεχνική των Σχέσεων με το Κοινό, Interbooks, Αθήνα Αρναούτογλου Ε (1999), Δημόσιες Σχέσεις: Μια Τεχνική Επικοινωνίας του Marketing και του Management, Interbooks, Αθήνα	3	4	EY	Ναι
Δημόσιες Σχέσεις στον Τουρισμό	ΛΥΤΡΑΣ Π., (2008). Δημόσιες Σχέσεις στον Τουρισμό. Αθήνα : Interbooks. Κοκκώσης Χ. ΚΑΙ Τσάρτας Π., (2001), Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον, Αθήνα : Κριτική, σελ. 24-35, 48-64, 68-88, 91-110, 123-125.	4	4	EY	Ναι
Χρηματοοικονομικές Δημ. Σχέσεις	ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ – ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΩΝ ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ : 1. Κ.ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ, Χρηματοοικονομική Διοίκηση. Σημειώσεις.	4	4	EY	Ναι

	2. Γ.Κ.ΧΟΛΕΒΑΣ, Τι πρέπει να γνωρίζουμε για το Χρηματιστήριο. 3. ΕΥΜ.ΒΟΥΛΓΑΡΗ-ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Χρηματιστήριο Αξιών. 4. Θ.Ε.ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, Χρηματιστηριακές Επενδύσεις. 5. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ, (Εισαγωγή μιας Εταιρίας στην Παράλληλη Αγορά). 6. ΕΥΑΓ.Γ.ΠΟΛΙΤΗΣ, Η πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού . 7. Θ.Π.ΚΟΥΤΟΥΠΗ, Πρακτικός οδηγός Δημοσίων Σχέσεων. 8. ΜΑΝΤΩ Ι. ΞΥΓΓΗ, Προγραμματισμός & σωστή επικοινωνία με το κοινό σας. 9. OTIS BASKIN-CRAIG ARONOFF-DAN LATTIMORE, Δημόσιες Σχέσεις. 10. ΝΙΚΟΥ ΕΞΑΔΑΚΤΥΛΟΥ, ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ. 11. ΔΗΜ.Γ.ΠΑΥΛΑΚΗΣ, Τραπεζικό Μάρκετινγκ στην Πράξη. 12. ΚΩΣΤΑ Γ. ΜΑΓΝΗΣΑΛΗ, Ο Προγραμματισμός στις Δημόσιες Σχέσεις. 13. Γ.Γ.ΠΑΝΗΓΥΡΑΚΗΣ, Σημειώσεις(Μελέτη Περίπτωσης : Οι δημόσιες Σχέσεις της Εθνικής Τράπεζας).				
Πολιτικό Μάρκετινγκ	Δεμερτζής (2002), Η Πολιτική Επικοινωνία στην Ελλάδα, Παπαζήσης, Αθήνα Αρμενάκης (2000), Επικοινωνία και Κοινωνία: Από τον 20 ^ο στον 21 ^ο Αιώνα, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα	2		Προαιρ	Ναι

Πίνακας 11-4.1 Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Κατανομή Βαθμών (%)				Απόφοιτοι	Μέσος όρος Βαθμολογίας (Ετήσιος και στο Σύνολο Αποφοίτων)
	5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0		
2008-2009	17	58	8		83	6,39
	20%	70%	10%	0%		
2007-2008	16	80	20		116	6,51
	14%	69%	17%	0%		
2006-2007	7	69	25	1	102	6,69
	7%	68%	25%	1%		
2005-2006	4	58	29	2	93	6,82
	4%	62%	31%	2%		
2004-2005	5	32	15		52	6,71
	10%	62%	29%	0%		
2003-2004		10	9	1	20	7,15
	0%	50%	45%	5%		
Σύνολο	49	307	106	4	466	6,64
Ποσοστά	11%	66%	23%	1%		

Πίνακας 11-4.2 Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος εισαγωγής	Διάρκεια σπουδών (χρόνια)									
	K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	Αριθμός Φοιτητών	Δεν έχουν αποφοιτήσει	Σύνολο Αποφοίτων	Ποσοστό Αποφοίτων
1999-2000	20	33	24	14	5	3	167	68	99	59%
2000-2001	19	57	38	26	13		284	131	153	54%
2001-2002	12	39	49	13			260	147	113	43%
2002-2003	11	25	21				253	196	57	23%
2003-2004	11	27					234	196	38	16%
2004-2005	6						219	213	6	3%
Σύνολα	25	202	141	66	28	4	1417	951	466	33%
Ποσοστά επι αποφοίτων	17%	39%	28%	11%	4%	1%		67%	33%	
Μέσος Όρος Βαθμού Πτυχίου	7.01	6.65	6.48	6.55	6.20	6.46				

Πίνακας 11-5. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών

		2008- 2009	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006	2004- 2005	Σύνολο	Γενικό Σύνολο	Ετήσιος Δείκτης (Σύνολο/5)
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε ξένο ΑΕΙ (Erasmus)	6		1	4	6	17	20	4 Φοιτητές το Έτος
	Φοιτητές του Τμήματος που μετακινήθηκαν στα πλαίσια ημερίδων, συνεδρίων σε άλλο ΑΕΙ		3						
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΜΗΜΑ	Επισκέπτες φοιτητές ξένων ΑΕΙ στο Τμήμα (Erasmus)							0	0 Φοιτητές το Έτος
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΛΩΝ ΕΠ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	Φορές που μέλη ΕΠ του Τμήματος μετακινήθηκαν σε άλλο ΑΕΙ στα πλαίσια συνεργασιών, διαλέξεων κλπ	3		1		1	5	31	3,1 Μετακινήσεις το Έτος ανα Μέλος ΕΠ
	Φορές που μέλη ΕΠ του Τμήματος μετακινήθηκαν στα πλαίσια Συνεδρίων	3	6	1	6	3	19		
	Φορές που μέλη ΕΠ του Τμήματος μετακινήθηκαν στα πλαίσια αξιολογήσεων (εκλεκτορικά, εξωτ. αξιολογητές)	2	2	1	1	1	7		
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΜΗΜΑ	Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ που μετακινήθηκαν στο Τμήμα στα πλαίσια συνεργασιών, διδασκαλιών, διαλέξεων κλπ	6	4	2	2	2	16	109	21,8 Ακαδημαϊκά Μέλη ανά Έτος
	Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ που μετακινήθηκαν στο Τμήμα στα πλαίσια συμμετοχής σε Συνέδρια				60	30	90		
	Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ που μετακινήθηκαν στο Τμήμα στα πλαίσια αξιολογήσεων (εκλεκτορικά κλπ)			3			3		

Πίνακας 11-6. Επιστημονικές δημοσιεύσεις μελών ΕΠ

	A	B	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι
2009		4		3		2			
2008	2	3		2		2			
2007		1		5		3		1	
2006		3		4					
2005	2	3		4		1	2	2	
2004	2	3		4		1			
Σύνολο	6	17		22		9	2	3	

Επεξηγήσεις:

Α: Βιβλία/μονογραφίες

Β: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

Ε: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

Ζ: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

Η: Άλλες εργασίες

Θ: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

Ι: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (χωρίς κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

Παρατήρηση: Οι κοινές Δημοσιεύσεις των μελών ΕΠ του Τμήματος προσμετρούνται συνολικά μόνο μια φορά και όχι ανα μέλος ΕΠ που θα έβγαζε πολύ μεγαλύτερο αριθμό δημοσιεύσεων.

Ετήσιος Δείκτης Δημοσιεύσεων = $(A+B+\Delta+Z)/(Ετη)=(7+17+22+9)/6=54/6=$

Αντιστοιχεί σε: **9 Δημοσιεύσεις το έτος ή 4.5 Δημοσιεύσεις ανά Μέλος ΕΠ το έτος**

Πίνακας 11-7. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου

	A	B	Γ	Δ	E	Z	H
2009	17			4	7	1	
2008	12			3	6	1	
2007	13			3	5		
2006	10		1	2	6		
2005	6			2	6	1	
2004	2			1	6		
Σύνολο	60			15	36	3	

Επεξηγήσεις:

- A: Ετεροαναφορές
 B: Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου
 Γ: Βιβλιοκρισίες
 Δ: Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων
 E: Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών
 Z: Προσκλήσεις για διαλέξεις
 H: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Παρατήρηση: Σε κοινές Δημοσιεύσεις των μελών ΕΠ του Τμήματος η ετεροαναφορά προσμετράτε συνολικά μόνο μια φορά και όχι ανα μέλος ΕΠ που θα έβγαζε πολύ μεγαλύτερο αριθμό ετεροαναφορών

Δείκτης Ετεροαναφορών: $60/6=$

Αντιστοιχεί σε : 10 Ετεροαναφορές ανα έτος σε εργασίες μελών ΕΠ του Τμήματος ή **5 Ετεροαναφορές ανα μέλος ΕΠ ετησίως**

Δείκτης Συμμετοχής σε Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων: $15/6=$

Αντιστοιχεί σε : Συμμετοχή σε 2,5 Επιτροπές Επιστημονικών Συνεδρίων ανα έτος ή **1,25 ανα μέλος ΕΠ ετησίως**

Δείκτης Συμμετοχής σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών: $36/6=$

Αντιστοιχεί σε : Συμμετοχή σε 6 Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών ανα έτος ή **3 ανα μέλος ΕΠ ετησίως**

Πίνακας 11-8. Επιστημονικές δημοσιεύσεις Εκτάκτων Συνεργατών Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι
2009	1	10		4		4		7	1
2008		9		11	1	1	2	8	
2007		8		5	2	3	2	5	
2006		6		11		4	1	2	
2005		4		16			1	9	
2004		2		11	1	3		1	
Σύνολο	1	39		58	4	15	6	32	1

Επεξηγήσεις:

- Α: Βιβλία/μονογραφίες
 Β: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
 Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
 Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
 Ε: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
 Ζ: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
 Η: Άλλες εργασίες
 Θ: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά
 Ι: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (χωρίς κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

Παρατήρηση: Οι κοινές Δημοσιεύσεις εργαστηριακών συνεργατών του Τμήματος προσμετρούνται συνολικά μόνο μια φορά και όχι ανα έκτακτο μέλος που θα έβγαζε πολύ μεγαλύτερο αριθμό δημοσιεύσεων.

Ετήσιος Δείκτης Δημοσιεύσεων = $(A+B+\Delta+Z)/(Ε_{τη})=113/6=18,8$

Αντιστοιχεί σε: **18,8 Δημοσιεύσεις το έτος ή 1,2 Ετήσια Δημοσίευση ανά Έκτακτο Συνεργάτη από τους 16 της λίστας με δημοσιευμένες εργασίες**

